

**1571 TARİHLİ TAPU TAHRİR DEFTERİNE GÖRE
GEDİZ NAHİYESİ**

(Yüksek Lisans Tezi)

Mehmet DAĞLAR

Kütahya-2011

T.C.
DUMLUPINAR ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
Tarih Anabilim Dalı

Yüksek Lisans Tezi

**1571 TARİHLİ TAPU TAHRİR DEFTERİNE GÖRE
GEDİZ NAHİYESİ**

Danışman:
Prof. Dr. Hasan Basri KARADENİZ

Hazırlayan:
Mehmet DAĞLAR

Kütahya-2011

Kabul ve Onay

Mehmet DAĞLAR'ın hazırladığı "1571 Tarihli Tapu Tahrir Defterine Göre Gediz Nahiyesi " başlıklı Yüksek Lisans tez çalışması, jüri tarafından lisansüstü yönetmeliğinin ilgili maddelerine göre değerlendirilip oybirliği / oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

.../.../2011

Tez Jürisi	İmza	
	Kabul	Red
Prof. Dr. Hasan Basri KARADENİZ (Danışman)		
Yrd. Doç. Dr. Mustafa BIYIKLI		
Yrd. Doç. Dr. Nurgül BOZKURT		

Doç. Dr. Abdullah YILMAZ
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürü

Yemin Metni

Yüksek lisans tezi olarak sunduğum “1571 Tarihli Tapu Tahrir Defterine Göre Gediz Nahiyesi” adlı çalışmamın, tarafımdan bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurmaksızın yazıldığını ve yararlandığım kaynakların kaynakçada gösterilenlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanmış olduğunu belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

...../...../2011

Mehmet DAĞLAR

Özgeçmiş

01.11.1983 tarihinde Şanlıurfa'da doğdu. İlkokul ve Ortaokulu, Şanlıurfa Ahmet Erseven İlköğretim Okulunda, liseyi de Şanlıurfa Davut Zeki Akpınar Lisesi'nde Tamamladı.2003 yılında Eskişehir Osmagazi Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü'nde başladığı lisans eğitiminden 2007-2008 eğitim-öğretim yılında mezun oldu. 2009 yılında Kütahya Dumlupınar üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Bölümü Yeniçağ Anabilim Dalında yüksek lisansa başladı ve aynı üniversitede yüksek lisansına devam etmektedir.

ÖZET

1571 TARİHLİ TAPU TAHRİR DEFTERİNE GÖRE GEDİZ NAHİYESİ

DAĞLAR, Mehmet
Yüksek Lisans Tezi, Tarih Anabilim Dalı
Tez Danışmanı: Prof. Dr. Hasan Basri KARADENİZ
Ağustos, 2011, 149 sayfa

Bu çalışmanın temel kaynağını oluşturan Tahtir defterleri, Osmanlı Devletinin sosyal, ekonomik ve beşeri durumu hakkında bilgiler vermektedir. Çalışmamızda 47 numaralı Tahrir Defteri ışığında Gediz Nahiyesi'nin coğrafi, tarihi, idari, nüfus ve iktisadi durumu hakkında tespitler yapılmıştır.

Bölge tarih öncesi dönemlerden beri yerleşim yeri olmuş daha sonra Anadolu'nun Türkleşmesiyle bölgede Selçuklu hakimiyeti başlamıştır. Bu tarihten sonra Gediz, Germiyanogullarının ve daha sonra da Osmanlı Devleti'nin kontrolüne geçmiştir.

Gediz Nahiyesi, çalışmayı kapsayan dönemde 55 köye ve 9 mezra'ya bölünmüştü, ayrıca Gediz Nahiyesi'nin merkezi ise idari bakımdan 8 mahalleden meydana gelmekteydi. Gediz Nahiyesi'nde nüfus yaklaşık olarak 20109 kişidir. Nahiyede hububat üretimine önem verilmekle birlikte sebze ve meyve de yetiştiriliyordu. İktisadi bakımdan Gediz Nahiyesi'nde zirai üretime ek olarak küçükbaş hayvan yetiştiriciliği ve arıcılık da yapılıyordu.

Anahtar Kelimeler: Gediz, Tahrir Defteri, Nahiye, Osmanlı Devleti, Nüfus.

ABSTRACT**ACCORDING TO THE LAND REVALUATION BOOK DATED 1571 GEDİZ
DISTRICT**

DAĞLAR, Mehmet
Master Thesis, Department of History Administration
Supervisor: Prof. Hasan Basri KARADENİZ
August, 2011, 149 pages

Main source of this study based on the Ottoman book of the Tahrir Defters that give information about the government social, economic and people. The subdistrict of the Gediz geographical, history, administrative, population and economic condition information have been determined from the Ottoman Tahrir Defters registered 47.

Region has been settlement since the pre historical era, after Anatolia had been Turkicized; Seljuk sultanate had a power of the region governing. After this date Gediz had been governed by the Germiyanoğulları, then Ottoman empire. During the this study time the district of the Gediz had divided 55 villages and 9 settlement regions zone besides, the district of the Gediz center had been consists of three quarters.

Gediz population was approximately 20109. Grain agriculture was very important in the Gediz region, furthermore. Fruit and vegetable productions another main economic income for the region. Besides agriculture production small cattle raising and beekeeping have done.

Key words: Gediz, Tahrir Defter, Subdistrict, Ottoman Empire, People.

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
ÖZET	v
ABSTRACT.....	vi
İÇİNDEKİLER	vii
TABLolar LİSTESİ	ix
KISALTMALAR LİSTESİ	x
GİRİŞ	1

BİRİNCİ BÖLÜM

GEDİZ'İN COĞRAFİ YAPISI VE GEDİZ'DE TÜRK HAKİMİYETİ

1.1. GEDİZ'İN COĞRAFİ YAPISI	6
1.2. GEDİZ'İN TÜRK HÂKİMİYETİ'NE GİRİŞİ	6
1.2.1. Anadolu Selçukluları Dönemi	6
1.2.2. Germiyoğulları Dönemi	7
1.2.3. Osmanlılar Döneminde Gediz	8

İKİNCİ BÖLÜM

İDARİ YAPI

2.1. OSMANLI DEVLETİ'NİN İDARİ YAPISI	10
2.2. OSMANLI İDARİ YAPISINDA GEDİZ NAHİYESİ	11

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

YERLEŞME VE NÜFUS

3.1. GEDİZ KASABASINDA YERLEŞME	13
3.2. GEDİZ KASABASI'NİN NÜFUSU	15
3.3. GEDİZ NAHİYESİ'NE BAĞLI KÖYLERİN NÜFUSU	18

3.4. GEDİZ NAHİYESİ'NDE KONAR-GÖÇERLER	19
3.5. GEDİZ NAHİYESİ'NİN GENEL NÜFUSU	21

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

İKTİSADİ DURUM

4.1. GEDİZ NAHİYE'SİNDE TOPRAK TASARRUFU	30
4.2. GEDİZ NAHİYESİ'NDE ZİRAİ ÜRETİM	34
4.2.1. Hububat Üretimi	35
4.2.2. Bağcılık, Sebze ve Meyve Üretimi	37
4.3. GEDİZ NAHİYESİ'NDE HAYVANCILIK	38
4.3.1. Küçükbaş Hayvancılık	38
4.3.2. Arıcılık	39
4.4. GEDİZ NAHİYE'SİNDE KÜÇÜK İŞLETMELER	40
4.5. GEDİZ NAHİYESİNDE ALINAN VERGİLER	40
SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	42
EKLER	43
KAYNAKÇA	132
DİZİN	136

TABLolar LİSTESİ**Sayfa**

Tablo 2.1: Gediz Nahiyesi'nin İdari Durumu	11
Tablo 3.1: Gediz Kasabası Mahallelerinin Nefer Sayısı	15
Tablo 3.2: Gediz Kasabası'nın Tahmini Nüfusu	17
Tablo 3.3: Gediz Kasabası'nın Tahmini Nüfus Karşılaştırılması	18
Tablo 3.4: Gediz Nahiyesi'nde Tahmini Köy Nüfusu	19
Tablo 3.5: Gediz Nahiyesi'nde Yörükler	21
Tablo 3.6: Gediz Nahiyesi'nin Genel Nüfusu	22
Tablo 3.7: Gediz Nahiyesi'nde Hane Aralıklarına göre Köy Sayısı	23
Tablo 3.8: Gediz Nahiyesi'nde bulunan Muaf Nüfus	24
Tablo 3.9: Gediz Nahiyesine Bağlı Köyler ve Nüfusları	25
Tablo 4.1: Gediz Nahiyesi'nde Toprak Kullanımı	33
Tablo 4.2: Gediz Nahiyesi'nde Hububat Üretim Miktarı	35

KISALTMALAR LİSTESİ

- a.g.e.** : adı geçen eser
- a.g.m.** : adı geçen makale
- Bkz** : bakınız
- C.** : Cilt
- Çev.** : Çeviren
- DiY. İA.** : Diyanet İslam Ansiklopedisi
- gös.yer** : gösterilen yer
- Haz.** : Hazırlayan
- Nr.** : Numara
- İ.Ü.E.F.T.D** : İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Dergisi
- s.** : Sayfa
- S.** : Sayı
- T.D.A.D** : Türk Dünyası Araştırmaları Dergisi
- TD** : Tapu Defteri
- TK.KKA** : Tapu Kadastro Kuyûd-ı Kâdime Arşivi

TEZ METNİ

GİRİŞ

Osmanlı Devleti'nde Tahrir Sistemi

Timar sisteminin temelini oluşturan tahrir, yeni fethedilen bir yerde ilk defa yapılarak uygulanmaya başlanırdı. Yapılan tahrirle birlikte her türlü gelir kaynağı saptanır ve mufassal deftere kaydedilirdi. Sonra da bu gelirler buranın fethine katılan sipahiler arasında paylaştırılırdı. Ayrıca gelir kaynaklarındaki artışı kontrol etmek, köy topraklarının, tarla, yaylak, mezra'a ve orman gibi yerlerin sınırlarını düzenlemek için yeni tahrirler yapılırdı¹.

Tahrir defterlerinin hazırlanmasında uyulacak kaideler, vergi gelirlerinin nasıl olacağı, her sancak için düzenlenerek mufassal tahrir defterlerine eklenen Kanunnameler açıklamaktadır². Timar dağıtıldıktan sonra gelinen aşama icmal defterine kaydedilirdi. Sultan tarafından bu işten anlayan bir tahrir emini tayin edilir ve bu emine bir yetki belgesi(nişan) verilirdi³.

Tahrir emini ve tahrir kâtibine masraflarını karşılamaları için, kayıtları yapılan yerden hane başına birer akça toplama yetkisi verilmişti. Kadı ve diğer yetkililer de tahrir eminine yardımcı olmakla görevliydi⁴.

Tahrir emini ilk olarak her köylünün elinde bulunan toprağı gözden geçirerek işe başlar ve ödenmesi gerekli vergileri saptardı. Her timar ve zeamet sahibi kendine bağlı reayasını vergi mükellefi sayılabilecek yetişkin oğullarıyla birlikte tahrir emini'nin önüne çıkarırdı. Bu kayıt tamamlandıktan sonra tahrir emini son üç yılın kıymetlerine göre mahsulden alınacak öşrü belirlerdi.⁵ Tahrir eminleri, halkın vergi verme kabiliyetini, bölgenin iskân durumunu, toprakların daha elverişli hale getirilmesi için yapılması gerekenleri bulmakla da görevliydi⁶.

¹ Halil İnalçık, (1987), *Hicri 835 Tarihli Defter-i Sancağı Arvanid*, Ankara, s.XXVIII.

² Metin Kunt, (1978), *Sancaktan Eyalete 1550-1560 Arasında Osmanlı İl İdaresi*, İstanbul, s.18.

³ “*Sen ki vezir-i azamsın, hatt-ı hümayun-ı sa’adet makrunum vüsulinde memalik-i mahrusanın tahriri murad-ı hümayundur, deyü dindar, iş bilir adamlar tayin idüb cümle memalik-i mahrusanı müceddeden hakk-u adl üzere tahrir itdüresin*”, Ömer Lütfi Barkan –Enver Meriçli, (1988), *Hüdavendigâr Livası Tahrir Defterleri I*, Ankara, s.11.

⁴ Halil İnalçık, (2000), “Osmanlı Fetih Yöntemleri”, *Doğu-Batı Makaleler I*, Ankara, s.67.

⁵ Halil İnalçık, (2000), *Osmanlı İmparatorluğu'nun Ekonomik ve Sosyal Tarihi*, C.I, Çev: Halil Berktaş, İstanbul, s.175; Halil Atuntantaş, (2009), *Kur'an-ı Kerim Meali*, En'am süresi/141, Ankara, s.153.

⁶ Ömer Lütfi Barkan, *Hüdavendigâr Livası*, s.32.

İcmal defterleri düzenlenirken tımarlı sipahi Beylerbeyi Divanı'na başvurarak eski sayım defterlerinde bulunan kayıtlardan kendilerine tevcih edilecek olan dirliğin son şeklini gösteren 'Yafte' denilen belgeleri alarak tahrir eminine götürürlerdi. Tahrir emini bu belgedeki bilgilerle yeni defterdeki bilgileri karşılayabilecek kaynaklar bulup bir tezkere düzenleyerek tımar sahibine verir ve bu bilgileri yeni deftere kaydedirdi. Tımar sahibi, tahrir emininden 'Yafte' denilen belgeyle, "Tezkeresiz" denilen tımar sahibiyse doğrudan beylerbeyine müracaat ederek, ondan alacağı belgeyle yeni tımarına sahip olurdu. "Tezkerelü" tımar'a sahip olan tımarlı sipahi ise beylerbeyinden alacağı tezkereyi başkente gidip onaylatmak zorundaydı⁷. Tahrir yapmanın temel amacı eyaletlerdeki nüfus ve gelir kaynaklarını tespit etmek ve bunları hizmet karşılığı olarak görevlilere maaş olarak vermektir⁸.

Çalışmamız, II. Selim döneminde yapılan 1571 tarihli tapu tahrir defterini'nde Gediz Nahiyesi ile alakalı olan kısmı kapsamaktadır. Tapu Kadastro Kuyûd-ı Kâdime Arşivi'nden temin edilen 1571 tarihli tapu tahrir defteri 47 numaralı tapu tahrir defteridir. Çalışmamızın Kaynağını oluşturan 47 numaralı Tapu Tahrir Defteri'nin ne olduğunu, neden yapıldığını anlatabilmek amacıyla kaynak toplaması yaptık. Bölgenin tarihi süreci hakkında bilgi ve kaynak topladıktan sonra konumuzun temelini oluşturan Gediz Nahiyesi'nin 47 numaralı Tapu Tahrir Defterine göre idari, demografik ve iktisadi durumu hakkında tahrir defterine göre verilen rakamlarla çalışma desteklendi. Konuyu değerlendirirken çalışma dört bölümden oluşturuldu.

Birinci bölümde, Gediz Nahiyesi'nin coğrafi özellikleri ve tarih boyunca Gediz'deki Türk hakimiyeti konuları işlendi.

İkinci bölümde ilgili tahrir defterine göre Gediz nahiyesi'nin idari yapısı hakkında bilgi verildi. Nahiyenin mahalleleri, köyleri, mezralar ve çiftlikleri ele alındı.

Üçüncü bölümde, yine tahrir defterine dayanarak Gediz Nahiyesinin nüfusu tespit edilmeye çalışıldı.

Dördüncü bölümde ise Gediz Nahiyesi'nin iktisadi durumu hakkında değerlendirmeler yapıldı. Edinmiş olduğumuz bilgiler sayısal olarak verildikten sonra tablolar yardımıyla da bölgenin sosyal ve iktisadi durumu istatistiksel olarak aktarıldı.

⁷ Ömer Lütfi Barkan, *Hüdavendigâr Livası*, s.53.

⁸ Fatma Acun, (2002), "Klasik Dönem Eyalet İdare Tarzı Olarak Tımar Sistemi ve Uygulaması", *Türkler*, C.9, Ankara, s.902.

Ekler bölümünde de 47 numaralı tahrir defterinin Gediz’le ilgili olan kısmının tamamının transkripsiyonu ve orijinal metinden birkaç sayfa eklendi. Bununla birlikte defterin başında yer alan Kütahya Kanunnamesi’nin transkripsiyon edilmiş hali ilave edildi.

Transkripsiyon sırasında doğruluğundan tam emin olmadığımız kelimelerin yerine “?” işareti, hiç okuyamadığımız kelimelerin yerine “(...)”, başka şekillerle de okunacağını düşündüğümüz kelimelerin yanında da “()” içinde diğer şekli belirtildi.

Kanunnameler

İnsan topluluklarının bir arada yaşayabilmeleri ve sosyal hayatlarını düzenleyebilmeleri için belirli kurallara ihtiyaç vardır. Bu ihtiyaçtan dolayı kanunlar ortaya çıkmıştır. Osmanlı Devleti’nde, devamlı değişen sosyal ve hukuki şartlar neticesinde, şer’i hükümlerin yanında idari, mali, hukuki gibi çeşitli konularda, padişahların emir ve fermanları ile konulmuş olan kanunları ve düzenlemeleri bir araya getiren kanun kitabına “Kanunname” denir⁹.

Osmanlı idarecileri, fetih yoluyla aldıkları her bölgenin fethinden hemen sonra, tahririni yapmışlar ve arazinin hukuki mahiyetini, o bölgede bulunan eski örf ve düzeni, eski nizamlar ve arazinin verimliliğini, orada yaşayan nüfusun durumunu göz önüne alarak Kanunnameler hazırlamışlardır. Bu Kanunnameler ile hâkim olunan bölgelerdeki sosyal, iktisadi ve hukuki yapıyı bozmadan kendi düzen ve kaidelerini bir arada yürütmüşlerdir¹⁰.

47 Numaralı Tahrir Defteri

Bu çalışmanın temel kaynağını oluşturan 47 numaralı mufassal tapu tahrir defteri (Tapu kadastro Kuyud-ı Kadime Arşivi eski no:70) varak sayısı 408 olarak H.978’de kayda geçmiş bir defterdir¹¹

Bununla birlikte 47 numaralı tapu tahrir defterine bağlı olarak bölge ile alakalı 45 numaralı mufassal tapu tahrir defteri (Başbakanlık Osmanlı Arşivi’nde eski no: 812, II. Bayezid dönemi), 49 numaralı mufassal tapu tahrir defteri (Başbakanlık Osmanlı

⁹ Sami Şener,(1990), *Osmanlı’da Siyasi Çözülme*, İstanbul, s.32.

¹⁰ Şener, *a.g.e.*, ss.33-34.

¹¹ Heyet, (1993), *438 Numaralı Muhâsebe-i Vilâyet-i Anadolu Defteri (937/1530)*, Ankara, s.9.

Arşivi eski no: 918, H.918) ve 438 sayılı muhasebe-i icmal tapu defteri de (Başbakanlık Osmanlı Arşivi eski no:881, Kanuni dönemi) bulunmaktadır¹².

II. Selim döneminde kayda geçmiş olan 47 numaralı defter, Fihrist-i Nahiye-i Gediz¹³ olarak başlamakta ve Gediz Nahiyesi'ne bağlı köy, mezra'a, çiftlik, yaylak, gibi yerlerin vergi miktarları sıralanmaktadır¹⁴. Daha sonra Nahiye-i Der-Liva-i Kütahya ve sonra da Nefs-i Gediz¹⁵ olarak devam etmekte ve Gediz Nahiyesi'nin mahalleleri ve Gediz'e bağlı olan köyler yer almaktadır.

Defterde Gediz Nahiyesi ile ilgili olan kısım, 263-b – 299-b varakları arasını kapsamaktadır. 47 numaralı Tapu Tahrir Defterinde Gediz Nahiyesi, Mahalle-i Cami-i Kebir¹⁶, Mahalle-i Orta¹⁷, Mahalle-i Hacı Ali Fakih¹⁸, Mahalle-i Hacı Yahşi¹⁹, Mahalle-i Ahi Yahşi²⁰, Mahalle-i Ömer Bey²¹, Mahalle-i Hoca Fakih²², Mahalle-i Kazuklu Dede, olmak üzere 8 mahalleden oluşmakta ve Gediz Nahiyesi'nde 55 köy, 9 mezra'a, 5 çiftlik ve 1 yaylak bulunmaktadır.²³

¹² Heyet, *438 Numaralı Muhâsebe-i Vilâyet-i.....*, s.9.

¹³ TK. KKA., *TD.*, nr. 47, vr. 263-b.

¹⁴ TK. KKA., *TD.*, nr. 47, vr. 263-b.

¹⁵ TK. KKA., *TD.*, nr. 47, vr. 263-b.

¹⁶ TK. KKA., *TD.*, nr. 47, vr. 264-b.

¹⁷ TK. KKA., *TD.*, nr. 47, vr. 264-a.

¹⁸ TK. KKA., *TD.*, nr. 47, vr. 265-b.

¹⁹ TK. KKA., *TD.*, nr. 47, vr. 265-a.

²⁰ TK. KKA., *TD.*, nr. 47, vr. 266-b.

²¹ TK. KKA., *TD.*, nr. 47, vr. 266-b.

²² TK. KKA., *TD.*, nr. 47, vr. 266-a.

²³ TK. KKA., *TD.*, nr. 47, vr. 263-b-269-b.

BİRİNCİ BÖLÜM

GEDİZ'İN COĞRAFI YAPISI VE GEDİZ'DE TÜRK HAKİMİYETİ

1.1. GEDİZ'İN COĞRAFİ YAPISI

Ege bölgesinde bulunan Gediz, Kütahya'ya bağlı bir ilçedir.39 derece 03 dakika kuzey enlemi ile 29 derece 25 dakika doğu boylamları arasında olan Gediz'in toplam yüz ölçümü 1468 km karedir²⁴.

Kütahya ilinin 91 km güneydoğusunda bulunan ilçe, İç Anadolu ile 'İç Batı Anadolu Eşiği ' denilen geçit üzerinde yer alır. Gediz doğudan Murat Dağı, batıdan Şaphane Dağı, kuzeyden de Mihrioğlu Dağı ile çevrilmiştir. Güney yönüne doğru Gediz Nehri akar. Ege Bölgesi'nin dördüncü yüksek dağı olan Murat Dağı (Kartaltepe zirvesi 2312 m) ilçenin doğusunda yer alır²⁵.Gediz'in meyve ve sebze ihtiyacının karşılandığı, Ballica, Çinge, Erdoğan ve Abide Ovaları Gediz'in önemli ovalarıdır. Gediz Nehri, Ege Bölgesi'nin ikinci önemli akarsuyudur²⁶.

1.2. GEDİZ'İN TÜRK HÂKİMİYETİ'NE GİRİŞİ

1.2.1. Anadolu Selçukluları Dönemi

Malazgirt Savaşı'ndan sonra Anadolu'nun büyük bir bölümü ile beraber Kütahya' da Kutalmışoğlu Süleyman Şah tarafından 1080 yılına doğru alındı.1097 yılındaki Dorylion (Eskişehir) muharebesine kadar Selçuklu idaresinde kalan Kütahya bu tarihten itibaren Bizans hâkimiyetine girmiştir²⁷.

İznik'in Bizans'a teslimine engel olan Alparslan'ın yeğeni Kutalmışoğlu Süleyman Şah 1075'te Bizans'tan İznik'i alıp burayı Anadolu Selçuklu Devleti'nin başkenti yapmasıyla Gediz ilk kez bu dönemde Türklerin hâkimiyetiyle tanışmıştır²⁸. Kutalmışoğlu Süleyman Şah, Anadolu Selçuklu Devleti'ni kurarak devletin sınırlarını genişletmeye başladı. Bizanstaki iç karışıklıklardan yararlanarak Üsküdar'a kadar olan yerler fethedildi. Karadeniz, Marmara ve Adalar Denizi'ne kadar ulaşıldı. Daha sonra Doğu ve Güneydoğu Anadolu'ya ilerleyen Süleyman Şah Anadolu'nun fethini tamamlama yolunda büyük mesafe kat etti²⁹.

²⁴ Mehmet Pınar, (2004), *Çağlar Boyunca Gediz*, Gediz, s.56.

²⁵ Pınar, *a.g.e.*, s.56.

²⁶ Pınar, *a.g.e.*, s.57.

²⁷ Mustafa Çetin Varlık, (2002), "Kütahya" DİY.İA., C.26, Ankara, s.580.

²⁸ Pınar, *a.g.e.*, s.75

²⁹ Hasan Karaköse, (2007), *Türkiye Selçukluları ve Türkiye Beylikleri, Türk Tarih ve Uygarlığı*, Ed: Reşat Genç, İstanbul, s.157.

I.Kılıçarslan 1096 yılında doğu seferine çıktığında Haçlı ordularının Anadolu'ya doğru ilerlediği haberini aldı. Kılıçarslan, Eskişehir ve Konya yakınlarında Haçlı ordusunu gerilettiler; ancak Haçlılar sayesinde Bizans, Marmara, Ege ve Akdeniz sahillerini almıştır. Bunun sonucunda Gediz ve çevresi tekrar Bizans hâkimiyetine girmiştir³⁰.

Selçuklu tahtına 1115 yılında II. Kılıçarslan'ın geçmesiyle tekrar Bizans'la mücadeleler başlamıştır.1176 tarihinde yapılan Miryakefelon Savaşı sonucu Anadolu Türk hakimiyeti kesinleşmiştir. Kütahya ve çevresi ise II. Kılıçarslan tarafından 1182 tarihinde alınmıştır³¹.

1.2.2. Germiyanogulları Dönemi

İlk kez XIII. yüzyıl başlarında Malatya civarında görülen Germiyanogulları, Kütahya yöresine 1241'deki Baba İshak isyanından sonra II. Gıyaseddin Keyhusrev tarafından yerleştirilmiştir. Germiyanogulları, XIII. yüzyılın sonlarından itibaren Kütahya ve Denizli'ye hâkim olmak için Moğol ve Selçuklularla mücadele etmişlerdir³².

1289 yılına kadar süren mücadelelerde Germiyanogullarının başında Hüsameddin Bin Ali Şir vardı. Beyliğin merkezi Kütahya olmakla birlikte Gediz, Uşak, Armutlu, Gököyük, Selendi, Kula, Tavşanlı, Banaz, Işıklı, Baklan, Tonuzlu, Honaz, Dazkır, Geyikler, Eşme, Eğrigöz (Emed), Simav, Şeyhli kazaları beyliğin hâkimiyeti altındaydı.³³

Germiyanoglu Beyliği'nin kurucusu I.Yakub Bey, Selçuklu hükümdarı III. Alâeddin Keykubat'ın 1303'de saltanatı bırakmasına kadar buraya bağlı olmuş daha sonra İlhanlılara vergi vermek suretiyle Kütahya ve civarında kendi beyliğini kurarak İlhanlı hâkimiyetini tanımıştır³⁴.

I.Yakub Bey döneminde en parlak dönemini geçiren Germiyanogulları Beyliği Karamanogullarıyla birlikte Anadolu'nun en güçlü beyliklerinden biri haline gelmiştir.

³⁰ Karaköse, *a.g.e.*, ss.159-160.

³¹ İbrahim Kafesoğlu, (1988), "Selçuklular", İ.A., C.X, s.381.

³² İsmail Hakkı Uzunçarşılı, (1984), *Anadolu Beylikleri ve Akkoyunlu, Karakoyunlu Devletleri*, Ankara, s.39.

³³ Uzunçarşılı, *a.g.e.*, ss.39-41.

³⁴ İ.Hakkı Uzunçarşılı, (1988), "Germiyanogulları", İ.A., C.4, İstanbul, s.762.

I.Yakub Beyi'n ölümünden sonra yerine oğlu Mehmet Bey geçmiştir. Mehmet Bey'den sonra ise Germiyan Beyliğine Süleyman Şah (Şah Çelebi) oturmuştur³⁵.

1.2.3. Osmanlılar Döneminde Gediz

Germiyanoğlu Hükümdarı Süleyman Şah Karamanoğulları Beyliği'nin baskısı sonucu Osmanlılarla akrabalık bağı kurmak istemiş. Bu sebepten dolayı da kızı Devlet Hatunu I.Murad'ın oğlu Şehzade Bayezid'e vermiştir.1381'de yapılan bu evlilikle Süleyman Şah, Kütahya, Tavşanlı, Emet ve Simav Dolaylarını Osmanlı Devleti'ne çeyiz olarak verdi³⁶.

Süleyman Şah'tan sonra yerine oğlu Yakub Çelebi geçince Babasının Osmanlılara bıraktığı toprakları geri almak istemiştir, Ancak Yıldırım Bayezid 1390 tarihinde Germiyan topraklarını zapt etmiştir³⁷. Ankara Savaşı'ndan sonra Timur'un tekrar II. Yakub Bey'e verilen Germiyan toprakları kesin olarak 1428 yılında Osmanlıların eline geçmiştir. Böylece Gediz Fetret Devri hariç, 1390 tarihinden itibaren Osmanlı egemenliğine girmiştir³⁸.

Yıldırım Bayezid 1393 tarihinde Rumeli Seferine çıkarken, Anadolu'da yeni bir beylik kurma ihtiyacını hissederek, Ankara merkezli Anadolu Beylerbeyliği'ni kurmuştur. Eyalet Merkezi önceleri Ankara iken Fatih Sultan Mehmet devrinde Menteşe Beyliği'nin alınmasıyla Eyalet Merkezi Kütahya'ya nakledilmiş, Beylerbeyliği ise İshak Paşa'ya verilmiştir.1550-1558 ve 1562-1566 yıllarında eyalet merkezi tekrar Ankara olmuşsa da 1566 tarihinden 1893'e kadar Kütahya Eyalet merkezi olarak kalmıştır.³⁹Anadolu Beyliği'nin kurulmasıyla Kütahya; Saruhan, Aydın, Karahisar-ı Sahip (Afyon), Çangırı, Teke, Hamit, Sultanönü, Karasi (Balıkesir), Bursa olarak on dört Sancağa ayrılmıştır⁴⁰.

³⁵ Uzunçarşılı, *a.g.m.*, s.768.

³⁶ Uzunçarşılı, *a.g.m.*, "gös.yer".

³⁷ Uzunçarşılı, (1965), *Kütahya Şehri*, İstanbul, s.54.

³⁸ Uzunçarşılı, *a.g.e.*, s.88.

³⁹ M.Çetin Varlık, (1991), "Anadolu Eyaleti", *Dİ.Y.İ.A.*, C.3, İstanbul, s.143; Özer Ergenç, (2006), *XVI.Yüzyıl Sonlarında Bursa*, Ankara, s.119.

⁴⁰ Uzunçarşılı, *Kütahya Şehri*, s.88.

İKİNCİ BÖLÜM

İDARİ YAPI

2.1. OSMANLI DEVLETİ'NİN İDARİ YAPISI

Osmanlı Devleti kurulduğundan itibaren Anadolu'daki beyliklerin ilhakı ve Rumeli'ye çıkışla beraber geniş topraklarda yayılma imkânı bulmuştur. Anadolu birliğini sağlama yolunda atılan adımlar ve ele geçirilen bölgelerin merkezi bir idareyle yönetilmesi ihtiyacı devletin teşkilatlandırılması gerekliliğini hızlandırmıştır⁴¹.

Osmanlı şehir idaresinde Kadı ve sancakbeyi merkezi idarenin en önemli temsilcileridir. Taşra idaresinde bu görevlilere subaşı, naip, mimarbaşı gibi görevliler yardım ederdi. Şer'i hukukun ve idarenin temsilcisi olan kadı Osmanlı taşra idaresinin temel unsurudur⁴².

Osmanlı İmparatorluğu idari olarak geniş eyaletlere ayrılmıştı. Beylerbeyi, idareci olarak Paşa sancağı adı verilen eyalet merkezinde otururdu. Eyaletler sancaklara ayrılmıştı. Her sancağın bir sancakbeyi bulunurdu. Sancaklar ise kazalara ayrılmıştı. Kaza'da idari ve adli yönetici olarak kadı bulunurdu. Kazalar nahiyelere, nahiyeler de köylere ayrılmıştı. Köylerden başlanarak bu birimlerin birbirleriyle birleştirilmesi sonucu eyalet oluşmuştu. Eyaletin başındaki Beylerbeyi bütün sancaklardaki timarlı sipahilerin başıydı⁴³.

Osmanlı idari teşkilatında doğrudan merkeze bağlı olarak kazalar bulunmaktadır. Kaza merkezinde "nefs" tabir edilen şehirde kadı, alaybeyi ve subaşı otururdu. Kadılar hukuki ve beledi işlere *Meclis-i Şer'* denilen genellikle kadının evi veya merkez camiinin yanında bulunan mahkemede bakardı. Subaşılar da kazanın güvenlik işlerinden sorumluydu. Sancakbeyi ise kazaların birleşmesiyle oluşan sancakların yöneticisiydi⁴⁴.

⁴¹ Orhan Kılınç, (2002), "Klasik Dönem Osmanlı Taşra Teşkilatı: Beylerbeyilikler, Eyaletler, Kaptanlıklar, Voyvodalıklar, Meliklikler (1362-1799)", *Türkler*, C.9, Ankara, s.887.

⁴² İlber Ortaylı, (2008), *Türkiye Teşkilat ve İdare Tarihi*, Ankara, s.283.

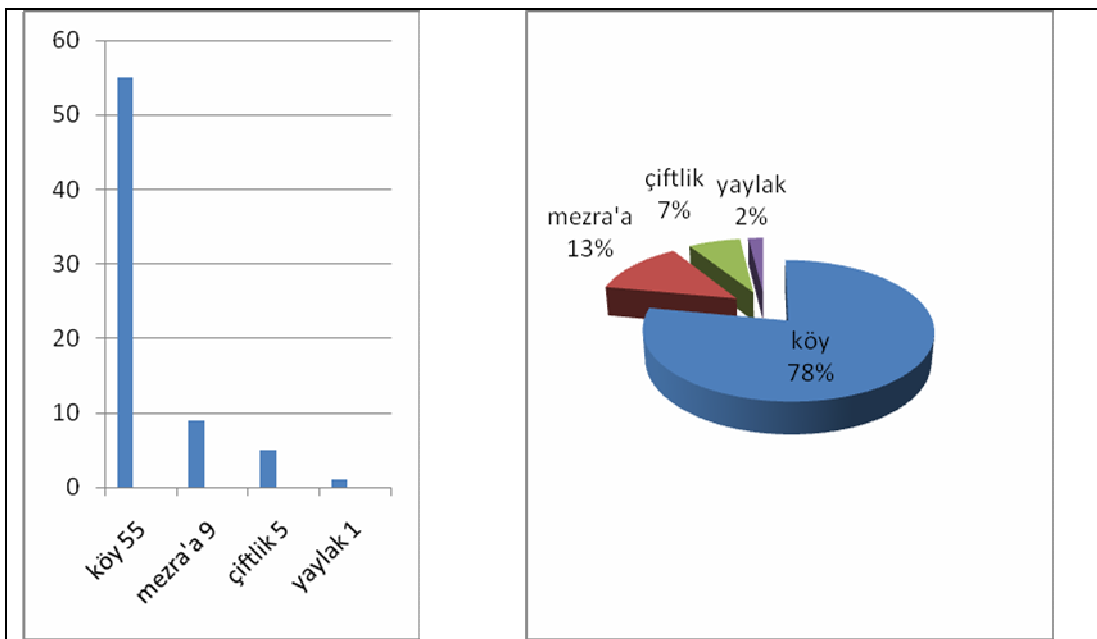
⁴³ Mustafa Akdağ, (1999), *Türk Halkının Dirlik ve Düzenlik Kavgası Celali İsyancıları*, Ankara, s.86.

⁴⁴ Mehmet Ali Ünal, (1999), "Osmanlı Devleti'nde Merkezi Otorite ve Taşra Teşkilatı" *Osmanlı*, C.6, Ankara, ss.118-119.

2.2. OSMANLI İDARİ YAPISINDA GEDİZ NAHİYESİ

Nahiye tabiri, ‘taraf, kenar, canib’ anlamlarına gelir. Coğrafi ve idari olarak küçük veya büyük bir çevreyi veya daha geniş bir bölgeyi kapsar⁴⁵. Gediz, 1571 tarihli tahrir Defterinde “*Nahiye-i Gediz*” olarak kaydedilmiştir⁴⁶. Gediz nahiyesi daha sonra “*Nefsi Gediz*” olarak devam etmektedir⁴⁷. Gediz nahiyesi’nde 1 kasaba, 55 köy, 9 mezra’a, 5 çiftlik ve 1 yaylak bulunmaktadır.

Tablo 2.1: Gediz Nahiyesi’nin İdari Durumu

⁴⁵ M.Tayyib Gökbilgin, “Nahiye ” *İ.A.*, C.IX, s.37.

⁴⁶ TK. KKA., *TD.*, nr. 47, vr. 263-b.

⁴⁷ TK. KKA., *TD.*, nr. 47, vr. 264-b.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
YERLEŞME VE NÜFUS

3.1. GEDİZ KASABASINDA YERLEŞME

Osmanlı Devleti idari teşkilatını; vilayet, sancak, kaza, nahiye ve köy olarak düzenlemiştir. Gediz Tahrir defterlerinde, genellikle sonu "sin" harfi ile "Gedus", bazen de "ze" ile biten Geduz şeklinde kaydedilmiştir⁴⁸. İncelediğimiz tahrir defterinde Gediz, nahiye⁴⁹ olarak geçmekte ve kendi içinde de köylere (karye)⁵⁰ ayrılmıştır. Mahalle ve Köy Osmanlı taşrasının en alt iskan ünitelerini oluşturur.

Osmanlı şehirlerinde mahalle; genellikle bir cami etrafında şekillenen birbirlerini tanıyan birbirlerinin davranışlarını denetleyen insanların oturduğu, sosyal dayanışma ve yardımlaşmanın sağlandığı birimdir.⁵¹ Kendine özgü yaşam biçimi olan ortak din mensubu kişilerin oturduğu Osmanlı mahallesinin başında imam bulunmaktaydı⁵². 1571 tarihli tahrir defterine göre Gediz nahiyesi'nin merkezi olan Gediz kasabasında şahıs isimlerine ve coğrafi konumlarına göre sekiz mahalle bulunmaktadır. Bu mahalleler; Cami-i Kebir, Orta, Hacı Ali Fakih, Hacı Yahşi, Ahi Yahşi, Ömer Bey, Hoca Fakih ve Kazuklu Dede Mahalleleridir.

a-) Cami-i Kebir Mahallesi: Gediz kasabasını oluşturan mahallelerden tahrir defterinde birinci sırada yazılan Cami-i Kebir mahallesidir.⁵³ Bu mahallede 166 nefer bulunmaktadır. Kaydedilen neferlerin içinde 4 muhassıl, 1 hatip, 1 tane de a'ma bulunmaktadır. Cami-i Kebir mahallesi, Gediz kasabasının nefer sayısının en fazla olduğu mahalledir.

b-) Orta Mahalle: Orta Mahalle⁵⁴, Gediz Kasabasında bulunan mahallelerden bir diğeridir. Bu mahallenin nefer sayısı 56'dır. Bu mahallede herhangi bir resmi görevli bulunmamaktadır.

⁴⁸ M.Çetin Varlık, (1988), "XVI. Yüzyılda Kütahya Sancağı'nda Yerleşme ve Vergi Nüfusu", *Belleten*, S.202, C.LII, Ankara, s.132

⁴⁹ Bir bölgedeki köylerin birleşmesiyle meydana gelen idari birime nahiye denilmektedir. Hasan Basri Karadeniz, (1994), "XVI.Yüzyıl Başlarında Ergani Sancağı'nda İdari Yapı", *T.D.A.D.*, S.88, İstanbul, s.102.

⁵⁰ Genel olarak, Ziraî ürünler yetiştirilen toprak parçası ile üzerinde yaşayanların bir bütünlük oluşturduğu yerleşim birimlerine köy denir. Hasan Basri Karadeniz, (1996), "XVI.Yüzyılda Karye-i Nizib", *T.D.A.D.*, S.105, İstanbul, s.81.

⁵¹ Özer Ergenç, (1999), "Osmanlı Klasik Düzeni ve Özellikleri Üzerine Bazı Açıklamalar" *Osmanlı*, C.IV, ss.32-33.

⁵² Vazife tayinleri Padişah Beratı ile olan İmamlar 1829' da Muhtarlık Teşkilatı kurulana kadar mahallenin düzeninden ve halkın bir arada huzurlu bir şekilde yaşamalarından sorumlu olmuşlardır. Ziya Kazıcı, (1996), *İslam Kültür ve Medeniyeti*, İstanbul, s.200. Ayrıca Bkz; İlber Ortaylı, (2008), *Türkiye Teşkilat ve İdare Tarihi*, Ankara, s.286.

⁵³ TK.KKA., *TD.*, nr. 47, vr. 264-b.

⁵⁴ TK.KKA., *TD.*, nr. 47, vr. 264-a.

c-) Hacı Ali Fakih Mahallesi: Gediz kasabasını oluşturan mahallelerden birisi de Hacı Ali Fakih Mahallesi'dir⁵⁵. Bu Mahallenin toplam nefer sayısı 98'dir. Mahallede 1 mülazım bulunmaktadır.

d-) Hacı Yahşi Mahallesi: Gediz kasabasını oluşturan mahallelerden Hacı Yahşi mahallesi⁵⁶ nde toplam nefer sayısı 105'dir. Bu mahallede 4 muhassıl, 1 mülazım, 1 müezzin, 1 ma'lul, 1 duacı bulunmaktadır.

e-) Ahi Yahşi Mahallesi: Gediz kasabasının mahallelerinden bir diğeri Ahi Yahşi⁵⁷ mahallesi'dir. Bu mahallenin nefer sayısı 86'dır. Mahallede 1 imam bulunmaktadır.

f-) Ömer Bey Mahallesi: Gediz Kasabasını oluşturan mahallelerden biri de Ömer Bey Mahallesi'dir⁵⁸. Mahallede 46 nefer bulunmaktadır. Bu mahallede resmi görevli olarak 1 tane imam bulunmaktadır.

g-) Hoca Fakı (Fakih) Mahallesi: Gediz Kasabasının bir diğeri mahallesi Hoca Fakı mahallesi'dir⁵⁹. Bu mahallenin toplam nefer sayısı 42'dir. Gediz Kasabasının nefer sayısının en az olduğu mahalledir.

h-)Kazuklu Dede Mahallesi: Gediz Kasabasının mahallelerinden Kazuklu Dede⁶⁰ mahallesinin nefer sayısı 63'dür. Kazuklu Dede mahallesi, II. Bayezid devrine ait olan 45 numaralı tahrir defterinde mevcut değildir. Dolayısıyla, Kazuklu Dede mahallesi, II. Bayezid devri ile 1571 yılı arasında kurulmuş bir mahalledir⁶¹. Bu mahalle'de 1 sahib-i vakf, 1 muhassıl ve 1 ma'lul bulunmaktadır.

Görüldüğü gibi, Gediz Kasabasının mahallelerinde toplam 2 imam, 1 müezzin, 1 hatib, 1 duacı, 1 a'ma, 2 mülazım, 2 ma'lul, 1 sahib-i vakf ve 9 muhassıl bulunmaktadır. Nefer sayılarından da görüldüğü gibi en fazla nüfus Cami-i Kebir mahallesinde toplanmıştır. (Tablo 3.1) Gediz kasabası mahallelerinin ortalama nefer sayısı yaklaşık 83 kadardır.

⁵⁵ TK. KKA., TD., nr, vr. 265-b.

⁵⁶ TK. KKA., TD., nr, vr. 265-a.

⁵⁷ TK. KKA., TD., nr, vr. 266-b.

⁵⁸ TK. KKA., TD., nr, vr. 266-b.

⁵⁹ TK. KKA., TD., nr, vr. 266-a.

⁶⁰ TK. KKA., TD., nr, vr. 266-a.

⁶¹ Varlık, a.g.m., s.132.

Tablo 3.1: Gediz Kasabası Mahallelerinin Nefer Sayısı

MAHALLE	NEFER
Cami' i Kebir	166
Orta Mahalle	56
Hacı Ali Fakih	98
Hacı Yahşi	105
Ahi Yahşi	86
Ömer Bey	46
Hoca Fakih	42
Kazuklu Dede	63
TOPLAM	662

3.2. GEDİZ KASABASI'NIN NÜFUSU

Osmanlı Devleti'nde ilk defa yeni fethedilen bir ülkede tahrir yapıp nüfus ve araziler kaydedilip hâsılat ve vergi gelirleri tespit edilerek timar sisteminin uygulanmasına başlanırdı.⁶² Bir memlekette toprakların il yazıcıları tarafından tahrir olunarak tımarlara bölünmesi fethin son şeklini teşkil ederdi⁶³. Tahrir defterlerinde şehir, kasaba, köy, mezraya, yaylak, kışlak mahallerinde yaşayanların isimleri, toprağı tasarruf şekilleri, alınan vergilerin cins ve miktarları kaydedilirdi. Tahrir sayımları belirli aralıklarla yapıldığından, bir bölgenin nüfusundaki yükselme ve düşme oranlarını tespit edilmekteydi.

Tahrir defterlerinde şehir ve köylerde oturan vergi nüfusu; hane, mücerred, bennak ve kara olarak ifade edilmiştir. Hane, vergi mükellefiyeti olan evli kişidir. Mücerred ise kendi işiyle meşgul genelde 20 yaşında ve bekâr kimselerdir⁶⁴. Bennak deyimi ise elinde yarım çiftten az miktarda toprak bulunan evli vergi nüfusunu göstermektedir. Tahrir defterlerinde imam, hatip, müezzin, âmâ divane, pir-i fani ve mülazım gibi vergiden muaf sayılan fertler ve sipahizadeler belirttikleri gibi ayrıca

⁶² Hüseyin Özdeğer, (1992), "XVI. Yüzyılın Tahrir Defterlerine Göre Antep'in Sosyal ve Ekonomik Durumu", *T.D.A.D.*, S.16, İstanbul, s.18.

⁶³ Halil İncılık, (1952), "1431 Tarihli Tımar Defterine Göre Fatih Devrinden Önce Tımar Sistemi", *IV. Türk Tarih Kongresi, (Ankara 10-14 Kasım 1948)*, Ankara, s.135.

⁶⁴ Halil İncılık, (1959), "Osmanlılarda Raiyyet Rüsümü", *Belleten*, C.XXIII, S.92, Ankara, ss.587-589.

Cema'at-i Yörük denilen Yörük taifesi de ayrıca kaydedilmiştir⁶⁵.

Tahrir defterlerine dayanarak bir yerin nüfusunu kat'î surette tespit etmek mümkün değildir. Bir hanede kaç kişinin yaşadığı ve isimleri ayrı ayrı belirtilmemiştir; ancak gerçek nüfusu bulmak için bazı metotlar uygulanmakta ve hane sayısı belirli bir katsayısı ile çarpılmaktadır. Bu konuyla ilgili olarak Ömer Lütfi Barkan, bir haneyi 5 kişi olarak kabul etmekle beraber bu rakamın ilmi metotlarla bulunmuş bir rakam olmadığını ve bölgeden bölgeye de değişebileceğini belirtmiştir⁶⁶.

Barkan'ın uyguladığı yöntemde rakam hane x 5 şeklinde olmasına rağmen bu çoğunlukla hane x 5 + mücerred şeklinde kullanılmıştır. Bekâr olarak kaydedilenler haneye dâhil olduklarından dolayı bir hane 5 kişiden oluşmaktadır. Tahrir defterleri üzerine çalışan araştırmacılar bir yerin nüfusunu tespit ederken genellikle hane birimini 5 kişi olarak kabul etmektedirler⁶⁷.

Araştırma konumuz olan Gediz Kasabası'nda bulunan hane sayısını 5 ile çarpıp mücerred sayısı eklendiğinde bölgenin tahmini nüfusuna ulaşılabilir; Fakat 1571 tarihli tapu tahrir defterinde Gediz Kasabası'nın mahallelerinin kayıtlarında mücerredler ve haneler belirtilmemiştir. Bu çalışma yapılırken mahallelerde bulunan kişiler sayılarak nefer sayısına ulaşıldı ve bu nefer sayısının yaklaşık % 75'i hane ve % 25'i mücerred kabul edildi⁶⁸. Buna göre, nefer= % 75 hane x 5 + % 25 mücerred formülü bu çalışmada kullanıldı ve Gediz kasabasının tahmini nüfusu tespit edildi.

Daha önce de belirtildiği üzere bulunan sayılar tahmini nüfusu göstermektedir. Bu tahmini değerlere göre hareket ettiğimizde Cam-i Kebir Mahallesi 666, Orta mahalle 224, Hacı Ali Fakih 394, Hacı Yahşi Mahallesi 421, Ahi Yahşi Mahallesi 346, Ömer Bey Mahallesi 192, Hoca Fakih Mahallesi 166, Kazuklu Dede Mahallesi 251 tahmini nüfusa sahiptir. (Tablo 3.2). Bu da göstermektedir ki Gediz Kasabası'nın tahmini nüfusu 2660 kişidir. Bu mahallelerin içinde en fazla nüfusa sahip olan 666 kişi ile Cami-i Kebir Mahallesi'dir. Daha sonra Hacı Yahşi, Hacı Ali Fakih, Ahi Yahşi, Kazıklı Dede, Orta mahalle, Ömer Bey ve Hoca Fakih mahalleleri gelmektedir. Cami-i Kebir mahallesi

⁶⁵ Enver Çakar, (2003), *XVI. Yüzyılda Halep Sancağı (1516-1566)*, Elazığ, s.139.

⁶⁶ Ömer Lütfi Barkan, (2000), "Tarihi Demoğrafi Araştırmaları ve Osmanlı Tarihi", *Osmanlı Devleti'nin Sosyal ve Ekonomik Tarihi "Tetikler-Makaleler"*, İstanbul, s.12.

⁶⁷ Hasan Basri Karadeniz, (1994), "XVI.Yüzyıl Başlarında Ergani Sancağında Yerleşme ve Nüfus", *T.D.A.D., S.93.*, İstanbul, s.55.

⁶⁸ Hasan Basri Karadeniz, (1998), "Sultaniye (Karapınar)'ın Kuruluşu, İlk Sakinleri ve Vakıfları (1560-1568)", *Basılmamış Doçentlik Tezi*, Kahramanmaraş, s.94.

Gediz Kasabası'nın genel nüfusunun %25'ini, Hacı Ali Fakih %15'ini, Hacı Yahşi %16'sını, Ahi Yahşi %13'ünü, Ömer Bey %7'sini, Hoca Fakih %6'sını, Kazıklı Dede Mahallesi %10'unu, Orta mahalle de %8'ni oluşturmaktadır.(Tablo 3.2)

Tablo 3.2: Gediz Kasabası'nın Tahmini Nüfusu

MAHALLE	NEFER	NÜFUS
CAMİ-İ KEBİR	166	666
ORTA MAHALLE	56	224
HACI ALİ FAKİH	98	394
HACI YAŞI	105	421
AHI YAŞI	86	346
ÖMER BEY	46	192
HOCA FAKİH	42	166
KAZUKLU DEDE	63	251
TOPLAM	662	2660

Gediz Kasabası II. Bayezid (1481-1512) döneminde yapılan 45 numaralı tahrir defterinde 7 mahalle olarak kaydedilmiştir. Kazıklı Dede Mahallesi bu defterde mevcut değildir. Bu mahallenin 45 numaralı defterde olmaması sonradan kurulduğunu gösterir.⁶⁹ 45 numaralı tahrirde Cami-i Kebir Mahallesi 320, Orta mahalle 80, Hacı Ali Fakih 205, Ahi Yahşi 125, Hacı Yahşi 95, Hoca Fakih 70, Ömer Bey 40 kişi tahmini nüfus bulunmakta ve Gediz Kasabası'nın kişilik⁷⁰ tahmini nüfusu mevcuttur.

Buna göre, Gediz Kasabası'nda II. Selim Döneminde yapılan tahrirdeki nüfus miktarı, II. Bayezid Döneminde yapılan tahrirdeki nüfus miktarından fazladır. Cami-i Kebir 45 numaralı tahrir defterinde 320 kişilik tahmini nüfustan 666 kişiye, Orta mahalle 80 kişiden 224 kişiye, Hacı Yahşi Mahallesi 95 kişiden 421 kişiye, Ahi Yahşi Mahallesi 125 kişiden 346 kişiye, Ömer Bey Mahallesi 40 kişiden 192 kişiye, Hoca Fakih 70 kişiden 166 kişiye, Hacı Ali Fakih Mahallesi 205 kişiden 394 kişiye ulaşmıştır.45 numaralı tahrir defterine göre kasabanın tahmini nüfusu 935 kişi iken 47 numaralı tahrirde tahmini nüfus miktarı 1725 kişilik artışla 2660 kişiye yükselmiştir.

⁶⁹ M.Çetin Varlık, "XVI.yüzyılda Kütahya Sancağı....." s.132.

⁷⁰ Varlık, a.g.e., "gös.yer".

Mahallelerde nüfus artış miktarı olarak en fazla artış 340 kişi ile Cami-i Kebir mahallesinde olmuş, en az artış ise Hoca Fakih Mahallesinde 96 kişi ile olmuştur. (Tablo 3.3)

Tablo 3.3: Gediz Kasabası'nın Tahmini Nüfus Karşılaştırılması

MAHALLELER	45 numaralı tapu tahrir defterine göre tahmini nüfus ⁷¹	47 numaralı tapu tahrir defterine göre tahmini nüfus ⁷²	Tahmini Nüfusların Artış Miktarı
Cami-i Kebir	320	666	+510
Orta Mahalle	80	224	+200
Hacı Ali Fakih	205	394	+285
Hacı Yahşi	95	421	+430
Ahi Yahşi	125	346	+305
Ömer Bey	40	192	+190
Hoca Fakih	70	166	+140
Kazuklu Dede	...	251	...
	935	2660	+1725

3.3. GEDİZ NAHİYESİ'NE BAĞLI KÖYLERİN NÜFUSU

Osmanlı Devletinde köy tabirinden, içinde çiftçi-köylü kesiminin yaşadığı, ziraatle meşgul olunan toprak mahsulleri yetiştirilen bir iskân yeri anlaşılmaktadır⁷³.

1571 tarihli tahrir defterinde Gediz Nahiyesi'ne tabi 55 köy bulunmaktadır⁷⁴. Bu köylerde vergi mükellefi sayısı 2910 hane ve 75 mücerredir. Bu sayılar göz önüne alındığında Gediz Nahiyesi'ne tabi köylerdeki tahmini nüfus 14625 kişidir.(Tablo 3.4)

⁷¹ Varlık, *a.g.e.*, "gös.yer".

⁷² TK. KKA., *TD.*, nr. 47, vr. 263-b – 267-b.

⁷³ Feridun Emecen, (1999), "Osmanlılarda Yerleşik Hayat Şehirli ve Köylü", *Osmanlı*, C.4, Ankara, s.94.

⁷⁴ TK. KKA., *TD.*, nr. 47, vr. 263-b- 299-b.

Tablo 3.4: Gediz Nahiyesi'nde Tahmini Köy Nüfusu

Gediz'e Tâbi Köyler	Hane	Mücerred	Nüfus
	2910	75	14625

Kategori	Değer
hane	2910
mücerred	75
nüfus	14625

Gediz Nahiyesi'ndeki hane ve mücerred sayıları tabloda gösterildiği gibidir. Mücerred sayısı iş tutabilme yaşına gelmiş olan genç nüfusuna işaret etmektedir. Bu sayıya bakılarak işsiz genç nüfus hakkında bilgi sahibi olunabilir.

3.4. GEDİZ NAHİYESİ'NDE KONAR-GÖÇERLER

Osmanlı Devleti'nde Türkmen veya Yörük olarak da bilinen konar-göçerler toplu olarak yaşadıkları yerlerde, Halep Türkmenleri, Bozulus Türkmenleri, Atçeken Ulusu, Ramazanlu Yörükleri, Hama Yörükleri, Danişmendlü Yörükleri, Kütahya Yörükleri, Teke Yörükleri gibi çeşitli adlarla anılmaktaydılar⁷⁵.

Şehir ve köy toplumlarından farklı olarak göçebe gruplar, kendileri için idari ve mali açıdan teşkilatlandırılmış kaza ve sancak teşkilatlarında yaşarlardı⁷⁶. Konar-

⁷⁵ İlhan Şahin, (1997), "Osmanlı Devleti'nde Konar-Göçer Aşiretlerin İsim Almalarına Dair Bazı Mülahazalar", *İ.Ü.E.F.T.D.*, S.XIII, İstanbul, s.196.

⁷⁶ Yediyıldız, "Klasik Dönem Osmanlı Toplumuna....", s.204.

göçerlerin temel geçim kaynağı hayvancılıktı. Şehirlerin et, yağ, yoğurt, peynir gibi ihtiyaçlarını karşılayan göçebeler, her iki koyun için bir akça, üç yüz koyundan oluşan her bir sürü için beş akça ağıl vergisi öderlerdi. Ayrıca, otlakların kullanılmasına karşılık kendilerinden kışlak ve yaylak resimleri de alınırdı⁷⁷.

Gediz nahiyesi'nde Köşeler, Güniş, ve Hisaryakası isimli Yörük cemaatleri konar-göçer yaşamlarını devam ettirirken bazı cemaatler de yerleşik hayata geçmiştir. Yerleşik hayata geçen Yörüklerin sakin olduğu köyler şunlardır: Karye-i Gökler⁷⁸ 4 kişi, Karye-i Erdoğan⁷⁹ 19 kişi, Karye-i Çakırlı⁸⁰ 5 kişi, Karye-i Yaylası ve Mihdan⁸¹ 7 kişi, Karye-i Ordu⁸² 6 kişi, Karye-i Çeltükçü⁸³ 8 kişi, Karye-i Çukurviran⁸⁴ 17 kişi, Karye-i Yumrutaş⁸⁵ 26 kişi, Karye-i Gürleyik⁸⁶ 4 kişi, Karye-i Bekil⁸⁷ 5 kişi, Karye-i Çalica ve Kızılüzüm⁸⁸ 42 kişi, Karye-i Kab⁸⁹ 26 kişi, Karye-i Viran Nam-ı diğer Suvadlar⁹⁰ 18 kişi olmak üzere toplam 186 neferdir. Nefer sayısının % 75'i hane ve % 25'i de mücerred kabul edildilip 5 ile çarpıldığında yerleşik hayata geçen Yörük cema'atinin 747 kişilik tahmini nüfusu olduğu belirlenmektedir. Konar-göçer yaşamlarını devam ettiren Güniş, Köşeler ve Hisaryakası cema'atlerinin toplam tahmini nüfusu 1846'dır. Buna göre, Gediz nahiyesi'nde bulunan Yörük cema'atini toplam nüfusu 2593 kişidir.

⁷⁷ Yediyıldız, *a.g.m.*, s.205.

⁷⁸ TK. KKA., *TD.*, nr. 47, vr. 268-b.

⁷⁹ TK. KKA., *TD.*, nr. 47, vr. 270-a.

⁸⁰ TK. KKA., *TD.*, nr. 47, vr. 272-a.

⁸¹ TK. KKA., *TD.*, nr. 47, vr. 280-a.

⁸² TK. KKA., *TD.*, nr. 47, vr. 283-b.

⁸³ TK. KKA., *TD.*, nr. 47, vr. 284-b.

⁸⁴ TK. KKA., *TD.*, nr. 47, vr. 287-a.

⁸⁵ TK. KKA., *TD.*, nr. 47, vr. 288-a.

⁸⁶ TK. KKA., *TD.*, nr. 47, vr. 288-a.

⁸⁷ TK. KKA., *TD.*, nr. 47, vr. 290-b.

⁸⁸ TK. KKA., *TD.*, nr. 47, vr. 293-a.

⁸⁹ TK. KKA., *TD.*, nr. 47, vr. 294-a.

⁹⁰ TK. KKA., *TD.*, nr. 47, vr. 296-a.

Tablo 3.5: Gediz Nahiyesi'nde Yörükler

CEMAAT ADI	H	M	Tahmini Nüfus
Cema'at-ı Yörükân-ı Günişe	145	48	773
Cema'at-ı Yörükân-ı Köseler	124	42	662
Cema'at-ı Yörükân-ı Hisaryakası	77	26	411
TOPLAM	346	116	1846

3.5.GEDİZ NAHIYESİ'NİN GENEL NÜFUSU

47 numaralı tapu tahrir defterine göre Gediz Nahiyesi'nin genel nüfus miktarına baktığımızda Gediz kasabasını oluşturan Cami-i Kebir, Orta, Hacı Ali Fakih, Ahi Yahşi, Hoca Fakih, Ömer Bey ve Kazıklı Dede Mahallelerinin tahmini nüfus miktarı 2660 kişidir. Gediz Nahiyesi'nin tahmini köy nüfusu ise 14625'dir. Yukarıdaki Gediz Kasabası'nın tahmini köy nüfusu Gediz Nahiyesi'nin genel nüfusuna, haric-i ez defter olarak kaydedilen Yaylak-ı Karayakubların⁹¹ 9 hane 1 mücerred tahmini 46 kişi ve Mezra'a-i Murdarca⁹² 6 hane tahmini 30 kişi, Çiftlik-i Karaman ve Polat⁹³ 2 hane tahmini 10 kişi, Çiftlik-i Ayvadere⁹⁴ 2 hane tahmini 10 kişi, Mezra'a-i Göynük⁹⁵ 8 hane tahmini 40 kişi, Mezra'a-i Çelebi oluğu ve Derbendağzı⁹⁶ 16 hane tahmini 80 kişi ve Mezra'a-i Hacı Veli⁹⁷ 3 hane tahmini 15 kişi ile toplam 231 kişi ve kasabada bulunan Yörük taifesinin 2593 tahmini nüfusu eklendiğinde toplam tahmini nüfus 20109 kişi olmaktadır. Merkez nüfus 2660 kişi, bağlı köylerin nüfusu ise 14625 kişidir. Buna göre Gediz Nahiyesi'nin toplam nüfusunun % 82 sini köy nüfusu oluştururken % 18'ni ise merkez nüfusu oluşturmaktadır.

⁹¹ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 272-a.

⁹² TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 297-a.

⁹³ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 274-a.

⁹⁴ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 297-a.

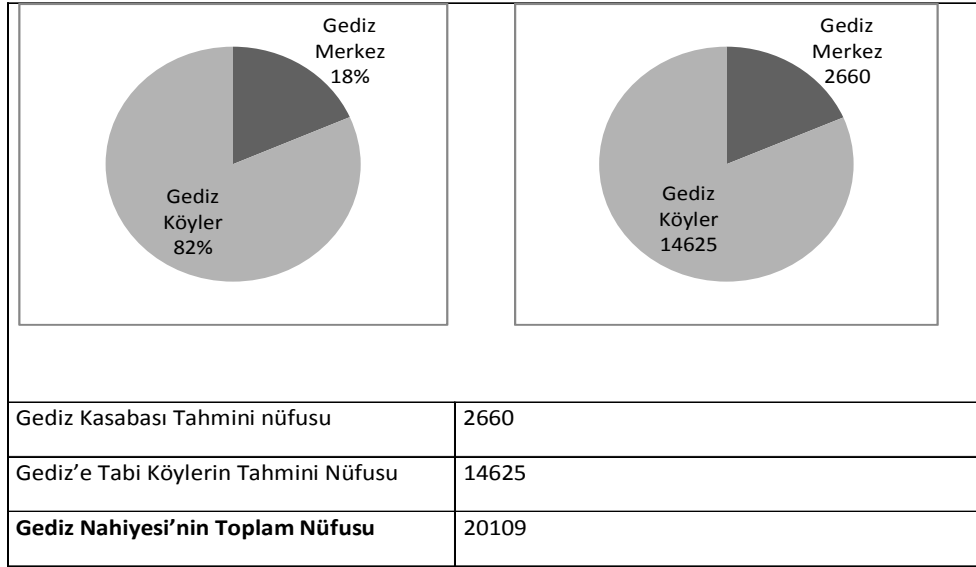
⁹⁵ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 288-b.

⁹⁶ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 293-b.

⁹⁷ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 298-a.

% 82 ile köy nüfusu, nüfus oranı içinde en fazla payı oluşturmakta bu da Gediz Nahiyesi'nde tarımsal kesimin ağırlığını göstermektedir (Tablo 3.6)

Tablo 3.6: Gediz Nahiyesi'nin Genel Nüfusu

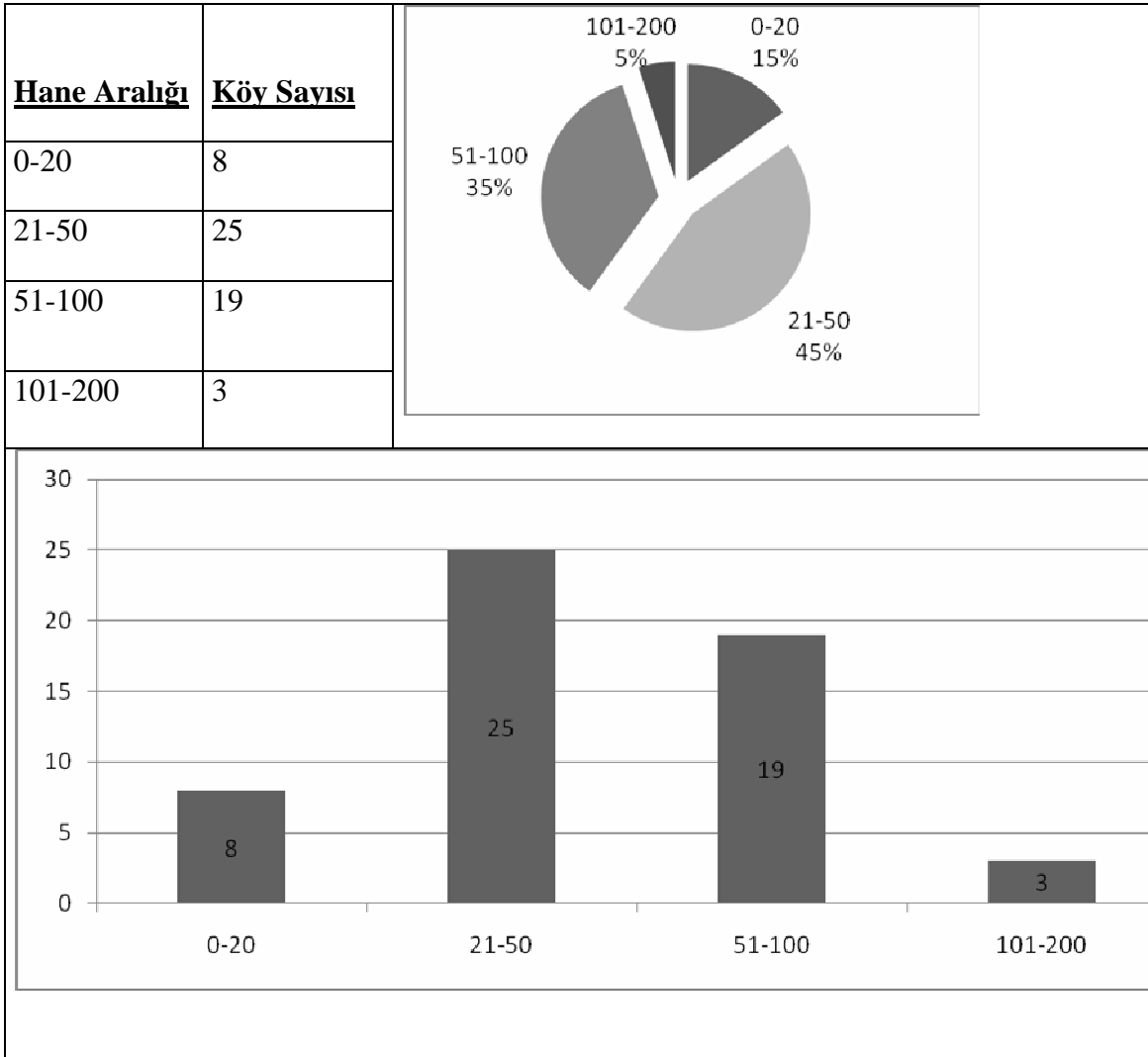

Gediz Nahiyesi köylerinin nüfusları hane aralıklarına göre şöyledir, 0-20 hane arasındaki köy sayısı 8, 21 -50 hane arası 25, 51-100 hane arası 19, 101-200 hane arası ise 3 köy bulunmaktadır. Gediz Nahiyesi'ndeki hane sayısı bakımından en az olan köy 13 hane ile Karye-i Karadağım ile birlikte deftere yazılan Emirgazi'dir.⁹⁸ Gediz Nahiyesi'nin köyleri arasında en fazla haneye sahip olan köy ise 172 hane ile Karye-i Çalica ile birlikte kaydedilen Kızılüzümdür⁹⁹.

Gediz nahiyesinin % 48 diliminde hane sayısı 21-50 arasındır. %10 luk dilimi ise 101-200 arasındır (Tablo 3.7).

⁹⁸ TK. KKA., TD., nr., 47, vr. 297-b.

⁹⁹ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 293-b.

Tablo 3.7: Gediz Nahiyesi'nde Hane Aralıklarına göre Köy Sayısı

Gediz nahiyesinde 16 imam, 25 pir, 11 muhassıl, 1 müezzin, 1 sahib-i vakf, 2 duacı, 3 mülazım, 3 a'ma, 2 divane, 56 sipahizade, 1 hatip, 10 ma'lul olmak üzere toplam 131 muaf nüfus bulunmaktadır. (Tablo 3.8)

Tablo 3.8: Gediz Nahiyesi'nde bulunan Muaf Nüfus

İmâm	16	Duacı	2
Pir	25	Mülazım	3
Divane	2	Sahib-i Vakf	1
Ma'lul	10	A'ma	3
Müezzın	1	Sipahizade	56
Hatip	1	Muhassıl	11
TOPLAM			131

Mevcut muaf nüfustan imamlardan 2 tanesi Gediz kasabasının'da ikamet etmektedir. Kasabanın mahallelerinden Ahi Yahşi mahallesinde 1 imam ve Ömer Bey mahallesinde 1 imam ikamet etmektedir¹⁰⁰.

Diğer 14 imam Gediz nahiyesinin köyleri olan Karye-i Karaağaç¹⁰¹, Karye-i Gümüşlü¹⁰², Karye-i Çeltükçü¹⁰³, Karye-i Göynükviranı¹⁰⁴, Karye-i Yakabağluca¹⁰⁵, Karye-i Çalıcı ve Kızılüzüm¹⁰⁶, Karye-i Mesud Ekini¹⁰⁷, Karye-i Bademlüce¹⁰⁸, Karye-i Otaz¹⁰⁹ ve Karye-i Sumaklı¹¹⁰,da olmak üzere her köyde bir imam meskûndur. Ayrıca, Cema'at-i Yörükân-ı Köselerde 4 imam¹¹¹ mevcuttur. Bu da göstermektedir ki Gediz nahiyesindeki 55 köyde toplam 14 imam bulunmaktadır. Geriye kalan 45 köyün kayıtlı imamı mevcut değildir.

Gediz nahiyesindeki köylerin nüfusuna baktığımızda tahmini nüfusları aşağıdaki gibidir. (Tablo 3.8). Köylerin aritmetik nüfus ortalaması yaklaşık 264 kişidir. Tahmini nüfuslarına göre bu köylerden 22 tanesinin nüfus ortalamasının üstünde

¹⁰⁰ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 266-b.

¹⁰¹ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 268-a.

¹⁰² TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 269-b.

¹⁰³ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 284-b.

¹⁰⁴ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 285-b.

¹⁰⁵ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 286-a.

¹⁰⁶ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 293-b.

¹⁰⁷ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 294-a.

¹⁰⁸ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 295-b.

¹⁰⁹ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 296-b.

¹¹⁰ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 298-a.

¹¹¹ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 267-a.

nüfusa, geriye kalan 33 köy ise 264 kişilik nüfusun altında nüfus miktarına sahiptir. Gediz nahiyesinin köyleri arasında nüfusu en fazla 866 tahmini nüfus ile Karye-i Çalıca ve Kızılızüm gelmektedir¹¹².65 kişilik tahmini nüfus ile Karye-i Karadağım ve Emirgazi¹¹³ en az olan köydür. Ayrıca Gediz nahiyesine bağlı köylerden 22 tanesinde mücerred nüfus bulunmamaktadır.(Tablo 3.9.)

Tablo 3.9: Gediz Nahiyesine Bağlı Köyler ve Nüfusları

Sr.	Köyler	Hâne	Mücerred	Tahmini Nüfus
1.	Karye-i Gökler ¹¹⁴	24	--	120
2.	Karye-i Karaağaç ¹¹⁵	41	2	207
3.	Karye-i Gümüşlü ¹¹⁶	42	3	213
4.	Karye-i Hisar Yakası ¹¹⁷	61	6	311
5.	Karye-i Gökler ¹¹⁸	63	3	318
6.	Karye-i Erdoğan ¹¹⁹	50	2	252
7.	Karye-i Gümele ¹²⁰	72	2	362
8.	Karye-i Karalar ¹²¹	75	5	380
9.	Karye-i Çakurlu ¹²²	61	1	306
10.	Karye-i Aşağı Bağluca ¹²³	31	--	155
11.	Karye-i EskiViran ¹²⁴	49	2	247

¹¹² TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 293-b.

¹¹³ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 297-b.

¹¹⁴ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 268-b.

¹¹⁵ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 268-a.

¹¹⁶ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 269-b.

¹¹⁷ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 269-a.

¹¹⁸ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 270-b.

¹¹⁹ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 270-a.

¹²⁰ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 271-b.

¹²¹ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 272-b.

¹²² TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 272-a.

¹²³ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 273-a.

¹²⁴ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 274-b.

12.	Karye-i Kayacık ¹²⁵	21	--	105
13.	Karye-i Tayınlar ¹²⁶	72	1	361
14.	Karye-i Dede ¹²⁷	31	1	156
15.	Karye-i Hasunlar ¹²⁸	19	--	95
16.	Karye-i Sevindikler ¹²⁹	26	1	131
17.	Karye-i Günişe ¹³⁰	82	1	411
18.	Karye-i Altuntaş ¹³¹	43	1	216
19.	Karye-i Karaköy ¹³²	45	1	226
20.	Karye-i Birgi ¹³³	75	1	376
21.	Karye-i Arabşah ¹³⁴	18	--	90
22.	Karye-i Kızılağaç ¹³⁵	39	1	196
23.	Karye-i Yaylası ve Mihdan ¹³⁶	83	3	418
24.	Karye-i Ece Yakası ¹³⁷	48	--	240
25.	Karye-i Saz Ada ¹³⁸	36	2	182
26.	Karye-i Akçapınar ¹³⁹	28	--	140
27.	Karye-i Gürleyik ¹⁴⁰	88	--	440
28.	Karye-i Ordu ¹⁴¹	55	2	277

¹²⁵ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 274-a.

¹²⁶ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 274-a.

¹²⁷ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 275-b.

¹²⁸ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 275-b.

¹²⁹ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 276-b.

¹³⁰ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 277-b.

¹³¹ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 277-a.

¹³² TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 278-b.

¹³³ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 279-a.

¹³⁴ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 280-b.

¹³⁵ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 280-b.

¹³⁶ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 280-a.

¹³⁷ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 281-a.

¹³⁸ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 281-a.

¹³⁹ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 282-b.

¹⁴⁰ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 282-a.

¹⁴¹ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 283-b.

29.	Karye-i Gölcük ¹⁴²	70	3	353
30.	Karye-i Çeltükçü ¹⁴³	128	4	644
31.	Karye-i Göynük Viranı ¹⁴⁴	127	5	640
32.	Karye-i Üçbaşı ¹⁴⁵	76	--	380
33.	Karye-i Yakabağluca ¹⁴⁶	34	--	170
34.	Karye-i Bardakçı ¹⁴⁷	15	--	75
35.	Karye-i Çukurviran ¹⁴⁸	46	--	230
36.	Karye-i Yumrutaş ¹⁴⁹	43	2	271
37.	Karye-i Gürleyik ¹⁵⁰	97	5	490
38.	Karye-i Çay ¹⁵¹	70	--	350
39.	Karye-i Bekil ¹⁵²	45	--	225
40.	Karye-i İtler ¹⁵³	72	2	362
41.	Karye-i Yolindüğü ¹⁵⁴	70	1	351
42.	Karye-i Oyruca ¹⁵⁵	21	--	105
43.	Karye-i Yund Ovası ¹⁵⁶	44	1	221
44.	Karye-i Yuva Nam-ı diğer Baltalı ¹⁵⁷	40	--	200

¹⁴² TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 283-a.

¹⁴³ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 284-b.

¹⁴⁴ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 285-a.

¹⁴⁵ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 286-b.

¹⁴⁶ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 286-a.

¹⁴⁷ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 287-b.

¹⁴⁸ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 287-a.

¹⁴⁹ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 288-a.

¹⁵⁰ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 288-a.

¹⁵¹ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 289-a.

¹⁵² TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 290-b.

¹⁵³ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 290-a.

¹⁵⁴ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 291-b.

¹⁵⁵ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 291-a.

¹⁵⁶ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 291-a.

¹⁵⁷ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 292-b.

45.	Karye-i Eriği ve Tatağı ¹⁵⁸	24	--	120
46.	Karye-i Çalıca ve Kızılızüm ¹⁵⁹	172	6	866
47.	Karye-i Kab ¹⁶⁰	18	--	90
48.	Karye-i Mesud Ekini ¹⁶¹	20	2	102
49.	Karye- Bademlüce ¹⁶²	89	1	446
50.	Karye-i Otaz ¹⁶³	33	1	166
51.	Karye-i Viran Namı-ı Diğer Suvadlar ¹⁶⁴	82	--	410
52.	Karye-i Karadağım ve Emirgazi ¹⁶⁵	13	--	65
53.	Karye-i Sandık ¹⁶⁶	42	--	210
54.	Karye-i Karı ¹⁶⁷	16	--	80
55.	Karye-i Sumaklu ¹⁶⁸	15	1	76
TOPLAM TAHMİNİ NÜFUS		2910	75	14625

¹⁵⁸ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 292-a

¹⁵⁹ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 293-a

¹⁶⁰ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 294-a.

¹⁶¹ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 294-a.

¹⁶² TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 295-a.

¹⁶³ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 296-b.

¹⁶⁴ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 296-a

¹⁶⁵ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 297-b

¹⁶⁶ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 297-a

¹⁶⁷ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 298-b.

¹⁶⁸ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 298-a.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

İKTİSADİ DURUM

4.1. GEDİZ NAHİYE’SİNDE TOPRAK TASARRUFU

Osmanlı Devleti’nin ekonomisinin temeli tarım ve hayvancılığa dayanmakta idi. Ticaret ve endüstri faaliyetleri şehirlerde yoğunlaşırken tarım ve hayvancılık kırsal kesimde yapılmaktaydı¹⁶⁹.

Osmanlı devletinde tarım arazisinin kullanımı ve reyanın toprak üzerindeki tasarruf hakkını düzenleyen hukuksal çerçeveyi şer’i hukuk ile örfi hukuk sağlıyordu. Devletin gelirlerinin temelini oluşturan tarım arazisinin denetimi miri toprak sistemi ile sağlanıyordu¹⁷⁰.

Tarım arazisi üzerindeki devlet mülkiyetinin kökeni İslam hukukuna dayanmaktaydı. Fetih anlayışı üzerine kurulan toprak mülkiyeti “kılıç hakkı” ile fethedilmiş toprağı köylüye geçici olarak kiralardı. Araziyi işleyen kişi toprağını satamaz, başkasına bağışlayamaz, bağ veya bahçe yapamazdı. Ancak, başkasına devredebilir veya miras bırakabilirdi¹⁷¹.

Miri arazi denilen devletin mutlak mülkiyet hakkını elinde bulundurduğu arazi, sadece hububat üretimi yapılan arazileri kapsardı. Bağ ve bahçeler miri arazinin kapsamı dışındadır. Padişahlar tasarruflarında bulunan miri araziye istedikleri kişilere istedikleri vakit temlik hakkını ellerinde bulundurmuşlardır. Bazı boş yerler bir tapu bedeliyle satıldığı görüldüğü gibi, genellikle temliklerin bir hibe tarzında verildiği görülmüştür. Temlik edilen kişilerde devlete yararı dokunmak ve fetihlere iştirak etmek şartı aranmamıştır¹⁷².

Mir’i topraklar, bir çift öküzle sürülebilir büyüklükte parçalara ayrılırdı. Çiftlikler onları işletebilecek çiftçilere bir kira bedeli karşılığı verilirdi. Tapu bedeli karşılığı tasarruf hakkı kendisine verilen köylü toprağı işlemek zorundaydı¹⁷³.

¹⁶⁹ İsmet Miroğlu, (1990), *Kemah Sancağı ve Erzincan Kazası (1520-1566)*, Ankara, s.170.

¹⁷⁰ Halil İnalçık, (1998), *Osmanlı’da Toprak Mülkiyeti ve Ticari Tarım*, Çev: Zeynep Altok, İstanbul, s.17.

¹⁷¹ İnalçık, Osmanlı İmparatorluğu’nun..., ss.145-150; “Rekabesi Beytülmal’e ait olan memleket topraklarında herkesin hakkı vardır. Onları, yetim malına ve Emirülmü’mininin Beytülmal üzerindeki tasarruflarını da vasinin yetim malı üzerindeki tasarruflarına benzetmek mümkündür”, Ömer Lütfi Barkan; (1980) “Mülk Topraklar ve Sultanların Temlik hakkı (I)”, *Türkiye’de Toprak Meselesi*, C.I, İstanbul, s.232.

¹⁷² Barkan, *a.g.m.*, s.232.

¹⁷³ Karadeniz, “Karye-i Nizip”, s.88.

Kendisine zirai üretim yapması için toprak verilen köylü, çiftini terk edip başka bir yere giderse elinden toprak geri alınır. Boş bırakma süresi üç yılı aşmamışsa köylüden çiftbozan resmi alınır¹⁷⁴. Reayanın terk ettiği yere başka bir reaya talip olmuş ve o sene içinde tımar hâsılatına herhangi bir zarar gelmemişse toprağı terkeden rayadan çift bozan resmi alınmazdı¹⁷⁵.

Timarlı sipahi ve ailesine de bir çift öküzle işletilebilir büyüklükte hassa çiftlikleri verilirdi. Sipahi ve ailesi ihtiyaçlarını sağlayabilmek için bu çiftliklerden faydalanırdı. Sipahi bu çiftliği başkasına ortaklıkla işletirebilir veya bir tapu bedeli karşılığında köylülere devredebilirdi. Ancak sipahinin azli veya ölümü halinde yeni sipahi bu çiftliği isteyebilirdi¹⁷⁶.

Osmanlı ekonomisinin temelini ziraat oluşturduğu için devlet reaya'nın herhangi bir şekilde zarara uğramasını engellerdi. Reaya, timarlı sipahiye yılda üç gün olmak üzere bir hizmet vermekle yükümlüydü. Ancak bazı yerlerde halk mükellef olduğu üç gün hizmet karşılığı timarlı sipahiye 510 akçe vermekteydi¹⁷⁷.

Osmanlı devletinde üretim yaparak ve vergi vererek zirai ekonominin temelini oluşturan kesime reaya denilmektedir. Bir çiftlik toprak tasarruf eden köylü ailelerinin (hâne) esas vergi birimini oluşturmaktaydı¹⁷⁸. Ekonominin temeli tarıma dayandığı için devlet toprağın boş bırakılmamasına özen göstermiştir.

Osmanlı Devleti'nde reayanın tasarrufuna bırakılan mir'i topraklar çift, nim-çift, bennak olarak sınıflandırılmıştır. Fakir, bir çift'ten daha az toprağı olan veya bekâr köylüler de mücerred, caba veya kara olarak ayrılmıştır¹⁷⁹.

¹⁷⁴ Ömer Lütfi Barkan, (1980), "Çiftlik", *Türkiyede Toprak Meselesi*, C.I, İstanbul, s.789; "Çiftini çubuğunu bozup ve arazisini ekmeyip başka kâr ve kesbe sülük edenlerden zecren alınan bir resimdir. Bütün çift için 300 akçe, nim çift için 150 akçe alınır", Ahmet Vefik, (1999), *Tekâlîf Kavaidi (Osmanlı Vergi Sistemi)*, Haz: F.Hakan Özkan, Ankara, s.37.

¹⁷⁵ Neşet Çağatay, (1952), "Osmanlı İmparatorluğunda Reayanın Miri Arazide Toprak Tasarrufu ve İntikal Tarzları", *IV. Türk Tarih Kongresi, (10-14 Kasım 1948 Ankara)*, Ankara, s.429.

¹⁷⁶ Ömer Lütfi Barkan, (1974), "Timar", *İ.A.*, C.12/I, İstanbul, s.374.

¹⁷⁷ M.Hanefi Bostan, (2002), *XV-XVI. Asırlarda Trabzon Sancağında Sosyal ve İktisadi Hayat*, Ankara, s.474; Timarlı sipahinin reaya'ya yaptırdığı angarya işler ve reaya'nın serf statüsüne girip girmediği tartışmaları için Bkz: Ömer Lütfi Barkan, (1956), "Türkiye'de "Servaj" Var mı idi ?" *Belleten*, C. XX/78, Ankara, ss.237-246.

¹⁷⁸ Bahaddin Yediyıldız, (2002), "Klasik Osmanlı Toplumuna Genel Bir Bakış", *Türkler*, C.10, Ankara, s.192; Feridun Emecen, (2002), "Çift resmi", *Dİ.Y.İ.A*, C.8, Ankara, s.310.

¹⁷⁹ Halil İncılık, (1959), "Osmanlılarda Raiyyet Rüsümü", *Belleten*, C.XXIII., S.92, Ankara, s.582.

1571 tarihli tapu tahrir defterine göre Gediz nahiyesinde halkın büyük çoğunluğu doğal olarak tarımla uğraşmaktadır. Gediz nahiyesindeki 55 köyde toprak tasarrufu; 2 çift, çift, nim-çift, bennak ve mücerred olarak bölünmüştür. Toprak tasarruf çeşitleri coğrafi koşullar, nüfus yoğunluğu ve ekilebilen alan miktarına göre farklılık göstermektedir.

Osmanlı Devleti'nde bir çiftçi ailesinin işleyebileceği araziye çiftlik adı verilmekteydi¹⁸⁰. Bütün çift adıyla da kaydedilen çiftlik bir çift öküzün sürebileceği kadar toprağı kapsamaktaydı. Bir çiftlik arazi toprağın ürün yetiştirme durumuna göre ala yerden 60-80 dönüm, evsat yerden 80-100 dönüm, edna yerden 100-150 dönüm olarak belirlenirdi¹⁸¹. Gediz nahiyesinde karye-i çeltükçü¹⁸² 29 çift ile en fazla çift miktarı olan köydür. Ayrıca, Köylünün elindeki toprak bütünün yarısı ise köylü deftere nim –çift sahibi olarak kaydedilirdi¹⁸³.

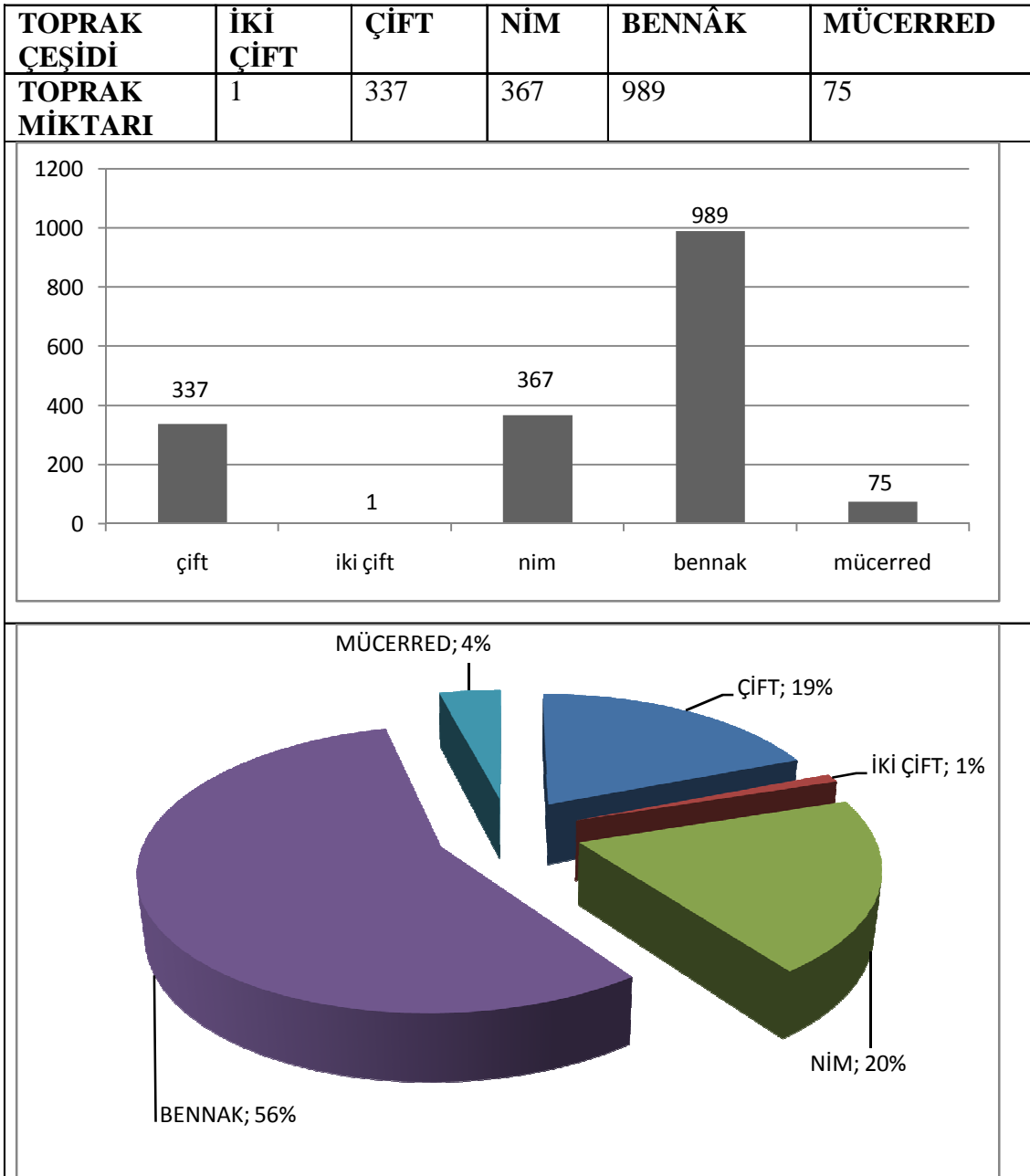
1571 tarihli tapu tahrir defterine göre Gediz nahiyesi'nde toplam 1 iki çift, 337 çift, 367 nim-çift 989 bennak ve 75 mücerred bulunmaktadır. Gediz nahiyesinin geneline baktığımızda bennak tasarruf eden hane sayısı fazladır.

¹⁸⁰ İnalçık, *a.g.m.*, s.582.

¹⁸¹ Ömer Lütfi Barkan "Çiftlik", ss.393-397.

¹⁸² TK.KKA, *TD.*, nr. 47. vr. 244-b.

¹⁸³ Emecen, "Çift Resmi", s.310.

Tablo 4.1: Gediz Nahiyesi'nde Toprak Kullanımı

Görüldüğü gibi Gediz nahiyesinde toprak tasarrufunu % 56'lık oran ile en fazla bennak oluşturmaktadır. Daha sonra % 20 nim , % 19 çift, % 4 mücerred ve % 1 ile iki çift gelmektedir.

Gediz Nahiyesinde Osmanlı Devleti'nin genelinde fazla rastlanmayan iki çift toprak bulunduğu görülmektedir. Bir ailenin tasarrufunda iki çift toprak bulunması bu

ailenin zenginliğini göstermektedir. Bu durum Gediz nahiyesi'nin sadece 1 köyünde mevcuttur. Bu köy Kariye-i Çalica ile birlikte kaydedilen Kızılüzüm'dür¹⁸⁴. 1571 tarihli tahrir defterinde Simav nahiyesinde aynı durum 4 köyde gözlenmektedir¹⁸⁵.

Reaya'nın elindeki toprak miktarı çiftin yarısı ise deftere nim-çift olarak kaydedilirdi¹⁸⁶. Karye-i Çeltükçü¹⁸⁷ ile Karye-i Çalica ve Kızılüzüm 23 nim-çift ile en fazla nim toprağa sahip olan köylerdir.

Bennak ise hiç toprağı bulunmayan veya nim-çiftten az toprağı olan evli köylülerden alınan toprak vergisine verilen isimdir.¹⁸⁸. Gediz nahiyesi'nin köylerinden olan Karye-i Çalica ve Kızılüzümde bennak miktarı 68 kişidir.

Mücerredlerin durumu bölgeden bölgeye değişebilmektedir. Yetişkin bekâr erkekleri tanımlayan mücerredler bazı yerlerde vergiden muaf tutulmuşlardır. Bazı yerlerde ise eli iş tutan bekârlardan *resm-i mücerred* olarak 6 akça bir resim alınmaktadır¹⁸⁹. Karye-i Hisaryakası¹⁹⁰ ve Karye-i Çalica ve Kızılüzüm 6 mücerred miktarıyla en fazla mücerred olan köylerdir.

Gediz Nahiyesi'nde genel olarak çift, nim, bennak, mücerred ve az da olsa iki çift toprak işlenmektedir. Bölgede en fazla bennak miktarına rastlanmaktadır.

4.2. GEDİZ NAHIYESİ'NDE ZİRAİ ÜRETİM

Tapu tahrir defterleri Tımar sisteminin işleyişi, nüfus sayımı, üretim kaynaklarının belirlenmesi, vergilerin tespiti gibi konularda önemli bilgiler içermektedir¹⁹¹. Tahrir defterlerinin sosyo-ekonomik verileri belirlemesinden yola çıkarak, 1571 tarihli tahrir defterine göre Gediz nahiyesi'nde hububat, meyve ve sebze üretimi yapıldığı anlaşılmaktadır.

¹⁸⁴ TK. KKA., TD., nr. 47. vr. 293-b.

¹⁸⁵ Hüsmattin Halit Atlı, (2008), "47 Numaralı Tapu Tahrir Defterine Göre Simav Nahiyesi", Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*, Kütahya, s.33.

¹⁸⁶ Emecen "Çift Resmi", s.310.

¹⁸⁷ TK. KKA., TD., nr. 47. vr. 284-b.

¹⁸⁸ Halil Bayrakçı, (1990), *Osmanlı Toprak Sistemi; Mir'i Hukuk*, İstanbul, s.120.

¹⁸⁹ İnalçık, "Osmanlılarda Raiyyet Rüşumu ...", s.587.

¹⁹⁰ TK. KKA., TD., nr. 47. vr. 269-a.

¹⁹¹ Zeki Arıkan, (1995), "Tapu-Tahrir Defterleri Yayınıyla İlgili Bir Tasarı" *Osmanlı Araştırmaları*, İzmir, s.69.

4.2.1. Hububat Üretimi

Tapu Tahrir defterinde hububat üretimi ölçüsü olarak müdd¹⁹² ve kile (keyl)¹⁹³ kullanılmış, sonra da ürünün kıymeti belirtilmiştir. Her köyün toplam vergi değeri de ayrı olarak hesaplanmış ve deftere hâsıl adıyla kaydedilmiştir.

Osmanlı Devleti'nde reaya her yıl elde ettiği üründen devlete belli bir oranda pay vermekle mükellefti. Reayanın ödediği vergiler içinde en önemlisi olan öşür'ün oranı toprağın verimlilik durumuna ve iklim koşullarına göre 10/1 ile 5/1 arasında değişmekteydi¹⁹⁴. Bu oran, Çukurabad'da altıda bir, Çermik ve Kerkük'de yedide bir nispetindeydi¹⁹⁵. Öşür miktarı Kütahya livası Kanunnamesi'nde sekizde bir olarak kaydedilmiştir¹⁹⁶.

Tablo 4.2: Gediz Nahiyesi'nde Hububat Üretim Miktarı

HUBUBAT ÜRÜNLERİ	Kile	Öşür Miktarı(kg)	Toplam üretim miktarı
Hınta (Buğday)	8551	219384	1755072
Şa'ir (Arpa)	7212	160467	1283736
Alef (Yulaf)	1726	38403	307228
Burçak	2461	54732	437856
Nohut	1002	22287	178296
Ades (Mercimek)	22	489	3916
Çeltik	90	2002	16020
Erzen (Darı-Mısır)	716	15920	127362

Gediz Nahiyesi'nde hububat türünden üretilen ürünler, hınta (buğday), şa'ir (arpa), alef (yulaf), ades (mercimek), erzen (mısır), burçak, nohud olup bu ürünlerin içinde en çok üretilen buğdaydır. (Tablo: 4.2)

¹⁹² İnalçık'a göre, Mudd denilen toprak ölçüsü Bizansın Modiousundan alınmıştır, Halil İnalçık, *Osmanlı İmparatorluğu'nun.....*, s.191; 1 Müdd=20 kile , buğdayda 513,12 kg, arpada yaklaşık 445 kg'dır. Ziya Kazıcı, *İslam Kültür ve Medeniyeti*, s.289.

¹⁹³ 1 kile=20 okka yaklaşık olarak 25,656 kg'dır. Walther Hinz, (1990), *İslam'da Ölçü Sistemleri*, Çev: Acar Sevim, İstanbul, s.51; Trabzon sancağında Kilenin karşılığı olarak "Somar"adlı bir ölçü birimi kullanılmıştır. Somar 1 kile'yle aynı olarak 25.656 kg'dır. Bostan, *a.g.e.*, s.489.

¹⁹⁴ Şevket Pamuk, (2005), *Osmanlı-Türkiye İktisadi Tarihi (1453-1914)*, İstanbul, s.45.

¹⁹⁵ İsmet Miroğlu, (1990), *Kemah Sancağı ve Erzincan Kazası (1520-1566)*, Ankara, s.183.

¹⁹⁶ "Hububatdan öşr-i şer ile yemlik alınur cümlesi sekizde bir olur, sipahi öşrün ambarına iledüp Hisar eri'nin hisara iletmek bid'at -i ma'rufedir" TK. KKA., TD., nr. 47,vr.1-b.; Ömer Lütfi Barkan, (2000), *Kanunlar*, C.I., İstanbul, s.24.

Nahiyede üretilen hububat içerisinde hinta (buğday) ve şa'ir (arpa) bütün köylerde üretilmiştir. Buğday ve Arpanın insanlar ve hayvanlar için temel besin maddeleri olması her köyde yetiştirilmelerini sağlamıştır. Hintanın öşür miktarı Gediz Nahiyesi'nde 8551 kile yani 219.384 kg'dır. Kanunnamede belirtilen öşür miktarının, toplam üretimin sekizde biri göz önüne alınıp, öşür oranını sekizle çarpıldığında Gediz Nahiyesi'nde toplam üretilen buğday miktarı tespit edilebilir. Buna göre nahiyede toplam buğday üretimi 1755072 kg.dır (Tablo 4. 2). Üretilen buğdayın toplam kıymeti 86.510 akçadır. Buğday üretiminin en fazla yapıldığı köy karye-i Yaylası ve Mihdan'dır¹⁹⁷. Yaylası ve Mihdan köyünde 31 müdd, yani 620 kile buğday üretilmiştir ve kıymeti 6200 akçadır¹⁹⁸.

Şa'ir (arpa) üretimi de Gediz Nahiyesi'nin bütün köylerinde yapılmaktadır. Nahiyenin genelinde yıllık toplam 7212 kile yani 160467 kg. arpa öşür olarak verilmektedir. Toplam arpa üretimi ise 1283736 kg.dır.(Tablo 4.2) arpanın toplam kıymeti 38660 akçedir.

Gediz Nahiyesi'nde öşür olarak verilen alef (yulaf) miktarı 1726 kile yani 38403 kg.dır. Toplam üretim miktarı ise 307228 kg.dır.(Tablo 4.2.) üretilen yulafın toplam kıymeti 5864 akçadır. Gediz nahiyesi'nin 55 köyünden 47'sinde alef yetiştirilmektedir.

Erzen(darı-mısır)'ın öşrü 716 kile yani 15920 kg olup toplam üretilen miktarı 127362 kg.dır.(Tablo 4.2). Erzenin toplam kıymeti ise 2066 akçadır. Nahiyenin 55 köyünden 25'inde erzen yetiştirilmektedir. En fazla erzen öşrü 6074 kg ile Karye-i Çay'dadır¹⁹⁹.

Burçak üretimi Gediz Nahiye'sinin 55 köyünden 53'ünde yapılmaktadır. Burçak üzerinden verilen öşür 2461 kile yani 54732 kg.dır. Nahiyede üretilen toplam miktar ise 437856 kg.dır. Burçak vergisi, Karye-i Yaylası ve Mihdan²⁰⁰, Karye-i Arabşah²⁰¹,Karye-i Sazada²⁰²ve Karye-i Göynükviranın²⁰³ da 530 kile olmak üzere en fazla bu köylerde verilmektedir.

¹⁹⁷ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 280-a.

¹⁹⁸ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 281-b.

¹⁹⁹ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 289-a.

²⁰⁰ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 280-a.

²⁰¹ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 280-b.

²⁰² TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 281-a.

²⁰³ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 285-b.

Gediz Nahiyesi'nde üretilen hububat ürünleri arasında az miktarda da olsa nohut ve Mercimek üretimi de yapılmaktadır. Nohut üretimi 1002 kile yani 22.287 kg olarak kayıtlıdır. Nohudun toplam üretimi ise 178.296 kg.dır.(Tablo 4.2). Nahiyede toplam 36 köyde nohut üretimi yapılmaktadır.260 kile öşürle Karye-i Erdoğan²⁰⁴ birinci sıradadır.

Ades(mercimek)'ten alınan öşür miktarı ise 22 kile yani 489 kg.dır. Nahiyede üretilen ades miktarı ise 3916 kg.dır.(Tablo 4.2). 2 köy ve 1 mezra'a'da üretimi yapılan mercimeğin öşür olarak en çok verildiği köy,12 kile ile Karye-i Birgi²⁰⁵, dir.

Gediz nahiyesi'nde çeltik öşür miktarı 90 kile yani 2002 kg.dır. Buna göre nahiyedeki toplam çeltik üretimi 16020 kg.dır. Nahiyede sadece 4 köyde çeltik üretimi yapılmaktadır. Bu köyler, Karye-i Gümele²⁰⁶, Karye-i Çakırlu²⁰⁷, Karye-i Bekil²⁰⁸ve Karye-i İtler²⁰⁹ dir. Bu köylerin içinde çeltik üretiminin en fazla olduğu yer Karye-i Çakırlu'dur. Bu köyde verilen çeltik öşürü 40 kile'dir.

4.2.2. Bağcılık, Sebze ve Meyve Üretimi

Gediz nahiyesi'ndeki köylerde, sebze ve meyve türünden çeşitli ürünler üretilmiştir. Tarım ekonomisine dayalı toplumda bağcılık, sebze ve meyve üretimi önemli bir yer tutmaktadır. Kaynağımız olan 1571 tarihli tahrir defterinde 13 köyde öşür-i bağçe, 1 köyde öşür-i bağat,1 köyde resm-i bağ ve bağçe kayıtlıdır. Öşür-i bağçe olarak geçen miktar 437 akçadır. Öşür-i bağat olarak sadece Karye- i Gümele²¹⁰de mevcuttur. Resm-i bağ ve bağçe olarak ise Karye-i Çakırlu²¹¹ da kayıtlıdır. Öşür-i bağçe en fazla 90 akça ile Karye-i Çakırlu²¹², da bulunmaktadır.

Gediz Nahiyesin'de ceviz üretimi de yapılmaktadır. Ceviz tahrir defterlerinde bazen “girdgan” bazen de “öşür-i cevz olarak” kaydedilmiştir. 6 köyde ceviz üretimine rastlanmaktadır.Cevizden alınan vergi 310 akçadır.Cevizden en fazla vergi Karye-i

²⁰⁴ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 270-a.

²⁰⁵ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 279-b.

²⁰⁶ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 271-a.

²⁰⁷ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 273-b.

²⁰⁸ TK .KKA., TD., nr. 47, vr. 290-b.

²⁰⁹ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 291-b.

²¹⁰ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 271-b.

²¹¹ TK. KKA., TD., nr, 47, vr. 273-b.

²¹² TK. KKA., TD., nr, 47, vr. 273-b.

Çukurviran²¹³,dan alınmaktadır. Ayrıca, Karye-i Çukurviran'da 20 akça Eşcar-ı cevz adıyla vergi alınmıştır.

Nahiye'de öşr-i bostan 1945 akçadır. Öşr-i bostan kaydı 50 köyde mevcuttur. Kettan (keten) üretimi ise 185 akçalık vergi ile kayıtlıdır. Gediz Nahiyesi'nde ayrıca Emrud (armut)'dan 265 akça, kendir'den 147 akça, vergi alınmaktadır. Nahiye'de bir de 4 köyde resm-i meyve kaydına rastlanmıştır. Resm-i meyve olarak bu köylerden 8 akça vergi alınmıştır.

Burada görüldüğü gibi Gediz Nahiyesi'nde bostan, keten, armut, kendir ve ceviz üretimi yapılmaktadır. Bu ürünlerin miktarları köy'den köy'e değişiklik göstermektedir.

4.3. GEDİZ NAHİYESİ'NDE HAYVANCILIK

Gediz Nahiyesi'nde Adet-i Ağnam ve Resm-i kevvare vergileri alındığı görülmektedir. Bu da bölgede küçükbaş hayvancılığın ve arıcılığın yapıldığını göstermektedir.

4.3.1. Küçükbaş Hayvancılık

Gediz Nahiyesi'nde küçükbaş hayvancılık yaygın olarak yapılmaktadır. Kaza'da tarımsal üretimin hububata dayalı olması ve Gediz'in çevresinde otlak ve yaylakların fazla olmasının etkisi vardır. Kütahya Kanunnamesi'nde küçükbaş hayvanlardan alınan vergi "*Yirlüde ve yürükde resm-i ganem iki koyuna bir akçedir. Yörüğün koyunu hiç kalmayup kırılıp ya yirmi dört adetden akal kalıp bunlara dahi kara denüp koyun bacı alınmaz*"²¹⁴ şeklinde geçmektedir. Bundan dolayı Gediz'de 2 koyun için 1 akça vergi alınmaktadır.

Küçükbaş hayvanların sayısını bunlardan alınan vergi ve miktarlarından tespit etmek mümkündür. Gediz'de adet-i ağnam vergisinin olması, tarımın yanında hayvancılığında yaygın olarak yapıldığını göstermektedir. Kanunnamede geçen 'iki koyuna bir akçadır' hükmüne göre tahrir defterimizde kayıtlı olan adet-i ağnam vergisi

²¹³ TK. KKA., TD., nr, 47, vr. 287-a.

²¹⁴ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 1-b.

miktarı 3418 akçadır. Buna göre, küçükbaş hayvan sayısı bu bölgede 6836'dır. Adet-i ağnam vergisinin en fazla olduğu köylerin başında Karye-i Hisaryakası²¹⁵ gelmektedir. Hisaryakası köyünde küçükbaş hayvanlardan alınan resim 351 akçadır. Bu rakam köyde 702 adet küçükbaş hayvanın bulunduğunu göstermektedir. Gediz Nahiyesi'nin 39 köyünden adet-i ağnam vergisi alınmaktadır. Bundan, köylerin % 70'inde küçükbaş hayvancılıkla uğraşıldığı anlaşılmaktadır.

Görüldüğü gibi Gediz Nahiyesi'nde zirai üretimin yanında küçükbaş hayvancılık da önemli bir uğraşıdır. Nahiye 55 köy olduğuna göre zirai üretimin yanında küçükbaş hayvancılık da yaygındır. Küçükbaş hayvan sayısının köylere oranı yaklaşık olarak köy başına 124 adettir.

4.3.2. Arıcılık

Bu tahrir defterinde arıcılıktan alınan vergiyi belirtmek üzere Resm-i kevvare tabiri kullanılmıştır. Tahrir defterlerinde arıcılıktan alınan vergiler "küvvare" , "kevvare", "kovan", ya da "petek" olarak belirtilmiştir²¹⁶.

Kevvare resmi için Kütahya Kanunanmesinde " *Öşr-i asel şer'le arza tabidir bazı vilayetlerde dahi amel bu minvaldedir amma bu sancakda kovan gayrın toprağında olmak kalil ve nadir olmağın ra'iyetin kovanından köhne defterlerde öşr-i asel sahib-i raiyyete yazılmıştır. Binaberin defter-i nevde dahi öyle yazıldı hem bu sancak da kovan kıymetli olup yirmi beş akçaya satılmağın bedel-i öşr bu vilayette kovandan kovana ikişer akça kaydolunmuştur. amma aşağı illerde kovan başına bir akça ve otlak resmi dört kovana bir akçadır*"²¹⁷ denilmektedir. Kanunnameden anlaşılacağı üzere kovan başına 2 akça vergi vardır.

Buna göre Gediz Nahiyesi'nde kovandan alınan vergi miktarı 866 akçadır. Bu da Gediz Nahiyesi'nde 433 adet kovan olduğunu ortaya koymaktadır. Nahiye 55 köyde en fazla kovan 130 adetle Karye-i Göynükviranı²¹⁸nda bulunmaktadır ve toplam vergi miktarı 260 akçadır. Ayrıca 2 köyde de 45 akça resm-i kovan kayıtlıdır.

²¹⁵ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 270-b.

²¹⁶ Özdeğer, a.g.m., s. 83.

²¹⁷ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 2-a.

²¹⁸ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 285-b.

Gediz Nahiye'sinde toplam 55 köy bulunmakta ve bu köylerin 32 tanesinde arıcılık ile uğraşılmaktadır. Bu da göstermektedir ki, Gediz'in köylerinin % 61'nde arıcılık yapılmaktadır.

4.4. GEDİZ NAHİYE'SİNDE KÜÇÜK İŞLETMELER

Osmanlı Devleti'nin ekonomik yapısının temeli tarım ve hayvancılık üzerine kurulmuştu. 47 numaralı tapu tahrir defterine göre Gediz Nahiyelerini incelediğimizde de bu durumun geçerli olduğunu görmekteyiz. Bununla birlikte nahiyede sabunhane²¹⁹, tahunhane²²⁰ ve asiyab (değirmen) bulunmaktadır.

Gediz Nahiye'sinde 1 sabunhane ve 1 tahunhane bulunmaktadır. Ancak bu işletmelerden alınan vergiler ayrı ayrı belirtilmediği için senelik vergileri anlaşılmamaktadır. Nahiye'nin köylerinde ise tahıl öğütmekte kullanılan değirmenler bulunmaktadır. 47 numaralı tapu tahrir defterinde değirmenler "asiyab" olarak kaydedilmiştir. Nahiye'de zirai üretim, hububata dayandığından değirmene önemli oranda ihtiyaç duyulmaktadır.

Nahiye'nin köylerinde toplam 63 değirmen bulunmaktadır. Karye-i Gökler²²¹ ve Karye-i Karalar²²²'daki değirmenler harab durumdadır. Bu iki köyün değirmenlerin tamir şartı ile vergisi belirlenmiştir. Nahiyede bulunan değirmenlerden 17 tanesi *Asiyab-ı cedit* yani yeni değirmen olarak kaydedilmiştir. Geriye kalan 44 değirmen ise normal durumdadır.

4.5. GEDİZ NAHİYESİNDE ALINAN VERGİLER

Osmanlı Devleti vergi düzenlemesi tekâlif-i divaniye, tekâlif-i şerriye ve tekâlif-i örfiye şeklindedir. Tekâlif-i divaniye, avarız, nüzul gibi vergiler; Tekâlif-i şer'iyye, zekât, oşür, haraç, cizye; tekâlif-i örfiye de çift, bennak, ispençe ve bad-ı heva gibi vergilerden ibarettir²²³.

²¹⁹ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 267-b.

²²⁰ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 267-b

²²¹ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 268-a.

²²² TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 272-a.

²²³ Karadeniz, "XVI. Yüzyılda Karye-i Nizib", s.92.

Şer'i vergilerden olan öşür, toprak mahsüllerinin onda biri olarak alınmaktaydı. Öşür miktarı her kaza için farklı alınmaktaydı. Gediz Nahiyesi'nde ekonominin temeli tarım olduğu için öşür burada da uygulanmaktaydı.

Kütahya kanunnamesi'nde "*hububatdan öşr-i şer'i ile yemlik alınır cümlesi sekizde bir olur*"²²⁴ olarak belirlenmiştir. Buna göre Gediz'de öşür miktarı sekizde bir olarak alınmaktadır.

Kütahya livası Kanunnamesi'nde "*bağ dönümüyle dönümden dönüme âlâsı On, ednası beş akçedir*"²²⁵ olarak kaydedilmiştir. Gediz Nahiyesi'ndeki 55 köyün 13'ünde öşr-i bağçe, 1 köyde öşr-i bağat, 1 köyde resm-i bağ ve bağçe kayıtlıdır. Öşr-i bağçe olarak geçen miktar 437 akçadır.

Gediz Nahiyesi'nde resm-i ağnam vergisi miktarı toplam 3418 akçadır. Ayrıca, Gediz Nahiyesi'nin 32 köyünde arıcılık yapılmaktadır ve kovandan alınan vergi miktarı 866 akça'dır.

Nahiyede bulunan 63 değirmenden toplam 5776 akça vergi alınmıştır. Toplanan vergilerden miktarı önceden belli olmayan ve diğer vergilerden ayrı olduğundan *bâd-ı hevâ* adı verilen resimler de bulunmaktaydı²²⁶. Bâd-ı Hevâ vergisi, cürm-i cinayet, kaçgun, yava (kayıp hayvan ve mal) gibi resimleri içeren bir vergi türüdür²²⁷. 1571 tarihli tahrir defterine göre bâd-ı hevâ vergisi Gediz'e tabi köylerde 3346 akçedir. Gediz Nahiyesi'nin merkezi'nde ise bâd-ı hevâ vergisi diğer vergilerle birlikte yazılmış, ayrı olarak kaydedilmemiştir. Ayrıca, Nahiyede cürm-i cinayet olarak kaydedilen vergi toplam 129 akçedir. Araştırma defterimize göre Gediz'den elde edilen toplam gelir miktarına baktığımızda Şu sonuçları elde etmekteyiz: H. 978 (M.1571) tarihinde Gediz merkez kasabasında yani Nefs-i Gediz'de hâsıl olarak toplanan vergi miktarı 18018 akçedir. Bâc-ı bazar, bâd-ı hevâ gibi çeşitli vergilerle birlikte Gediz Kasabası'nın vergi gelirleri toplamı 23268 akçedir²²⁸. Nahiyede bulunan 55 köyün toplam hâsıl miktarları 221661 akçedir. Kasaba merkezi ve köyler dâhil olmak üzere, çeşitli vergilerle birlikte 270346 akçedir²²⁹.

²²⁴ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 1-b.

²²⁵ TK. KKA., TD., nr, vr. 2-a.

²²⁶ Özdeğer, a.g.m., 85.

²²⁷ Özdeğer, a.g.m., 88.

²²⁸ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 267-b.

²²⁹ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 263- 299-b.

SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Osmanlı Devleti'nin ekonomik yapısının temelini, tarım ve hayvancılık oluşturmaktaydı. Devletin devamlılığını sağlayabilmesi için vergi toplaması gerekiyordu. Bu yüzden halkın ürettiği ürünlerden çeşitli miktarlarda vergi alınmakta idi. Bir bölgede bulunan tarım alanları ve bunu işleyecek nüfusun belirlenmesi, verginin sağlıklı bir şekilde toplanması için zorunluydu. Osmanlı tapu tahrir defterleri bölgeyle ilgili sosyal, ekonomik ve demografik konularda gerekli olan bilgileri vermektedir.

Araştırma alanımız olan Gediz, Osmanlı Devleti'nde Anadolu Eyaleti'nin Paşa Sancağı olarak bilinen Kütahya'nın bir nahiyesi konumundadır ve çeşitli kültürlere ev sahipliği yapmıştır. Osmanlı Devleti'nde bölgeye ait dördüncü ve son tahrir defteri olan 47 numaralı tapu tahrir defteri II.Selim zamanında 1571 tarihinde kayda geçirilmiştir.

Bu çalışmada Gediz Nahiyesi'ne ait genel bir tarihi bilgi verilmiş, sonra da ilgili tahrir defterine göre idari, demografik ve ekonomik durum açıklanmaya çalışılmıştır. Genel olarak, Gediz Nahiyesi 8 mahalle, 55 köy ve 9 mezra'adan oluşmaktadır. Gediz Nahiyesi'nde en önemli faaliyet tarımsal üretimdir. Hububat ve meyve üretimi önemli oranda yapılmaktadır. Bölge hayvan küçükbaş hayvan ve arı yetiştiriciliğine de uygundur.

EKLER

EK 1: KÜTAHYA LİVASI KANUNNAMESİ

Beyân-ı rüsûm-ı kavânîn-ı Livâ-yı Kütahya mebânî-i defâtir-i Sultâniye ve meâhiz-i örfiye-i Osmaniyedir.

Resm-i çift otuz iki, nîm bi-hesâbihî, resm-i bennâk on iki, ez'af-ı re'âyâda kara tesmiye olunur resm-i altı akçedir. Resm-i reâyâdan ehl-i kisb olıcak kura hakkın defter-i nevde mücerred hâli ani'r -rüsûm kaydolunmuşlardır. Madem ki bu mertebededir resm alınmaz.

Mürûr-ı eyyâm ile bâliğ ve ehl-i kisb olıcak hâline göre resm alınur. Defterde çift yazılmayan kimesneler çift ve çiftliğe mâlik olsa amelen bi'l-mevcûd anların gibilerden resm-i çift alınur ve bu bâbda i'tibâr arzadır. Mücerred çiftliği olan kimesneye resm lâzım olur, elinde çiftliğinden artuk yer olan kimesne ziyâdeye nisbet hâric re'âyâ gibidir. Fakr ü fâka urûziyle çift ve çiftliği elinden giden re'âyâdan resm-i çift alınmak hayf-i fâhişdir.

Husûsâ ki bu zilletden bedel bulunup rüsûm-ı mektûbeye hâlel gelmemiş olan resm-i çift ma'a tevâbi'ihî evâilde harman tozunda alınurdu, şimdiki halde şuhûr-ı sene-i şemsiyeden mart ayında emrolunmuşdur, rüsûm-ı âsiyâb dahi bu vakitte alınur. Timarlardan müteferrik olan reâyâyı cem'itmek kânûn-ı kadîmdir amma on beş yıldan ziyâde bir yerde mütemekkin olanı kaldırmak men'olunmuşdur.

Şehirde yirmi yıldan ziyâde mütemekkin olanı ol oturduğu şehre yazılıp İslambolda on yıldan ziyâde yaya ve müsellemler tâifesi mütemekkin olsa yayalıktan ve müsellemlikten halâs olup İslambolavî ola deyü buyurulmuşdur, iki onda şunun gibi ra'iyetden alınur. Kim kendü sipâhîsinin timarındaki çiftliği koyup gayrı yerde zirâ'at eylediği sipâhîsinin timarında ekmeğe yarar yiri olmadığı takdîrde gayrı yerde eken reâyâdan iki onda almak hayf-i nâ-ma'rûfdur. Yirlüde ve yürüde resm-i ganem iki koyuna bir akçedir. Yörüğün koyunu hiç kalmayup kırılıp ya yirmi dört adetden akal kalıp bunlara dahi kara denüp koyun bâcı alınmaz. Yörüğün karasından bennâk resmi gibi on ikişer akçe alınur.

Eğer elinde çift olup bir sipâhîden yer tapulayıp zirâ'at dahi iderse kânûn-ı kadîm budur ki boyunduruk resmi için yılda on iki akçe vire. Ziyâde nesne virmiyse, zirâ kulluğun sipâhîye virür. Eğer bunların gibilerden otuz ikişer akçe alınacak olursa resim tekrar alınup kânûn-ı kadîm “?” hayf vâki ‘alur, sâbıkâ bazı zu’ amâ-i mîr-i mîrân

te'addî idüp otuz ikişer akçe aldıktan sonra emr-i âlî mûcebince bu kazıyye teftîş olunup kânûn-ı kadîme mutâbık mutlakâ yörükde kara resmi on ikişer akçe mukarrer kılınup ziyâdesi men' olunmuşdur. Koyun bâcı ile yörük karası resminin vakti ki, şimdiki halde abril (nisan) ayıdır, evâilde kuzu kırkımında alınur imiş, kuzu dahi sayılır. Ağıl resmi üç akçedir. Hubûbâtıdan öşr-i şer'î ile yemlik alınur cümlesi sekizde bir olur, sipâhî öşrün ambarına iledüp Hisâr Eri'nin hisâra iletmek bid'at-i mâ'rûfedir.

Mesafe bir günlükden ziyâde olsa def'an li'l-harâc teklîf olunmaz sipâhîden bir çiftlik tutan hâric re'âyâdan resm-i zemîn be-gâyet has penbe biter ya su basar yirden iki dönüme bir akçedir, cümlesi otuz akçe olur, zîrâ ancıleyin has yirin altmış dönümü bir çiftlik i'tibâr olunur, vasat yirden seksen doksan dönüm bir çiftlik i'tibâr olunup üç dönüme bir akçe, ednâ yerden yüz yirmi dönüm be-gâyet ednâ yüz elli dönüm bir çiftlik olur, buncılayın ednâ çiftlikden resm-i zemîn dört beş dönüme bir akçe düşer yarı bir bütün çiftlikden otuz akçeden (ziyâde) alınmaz ve dönüm dahi alâ -mâ -hüve'le -ma'rûf orta adım ile tûlen ve arzan kırk adam yirdir, arz-ı öşriyeden zirâ' ate yarar bilâ-mâni' boz kalsa misâlen dağ yir olup her yıl ekine gelmediği sebepten ya yir olup su galebe itdüğü cihetden üç yıl boz kalsa tapuya virmek olmaz, zîrâ bu takdîrce ikinci tarafından taksîrât bulunmaz bunların gibi yerlerde i'tibâr defa'ât ile ekini gelüp fevt olmaktadır, eğer tekrar fevt olsa tapuya virmek câiz olur ve illâ kart çift öküzü maslahatı için ve harman yiri için birkaç dönüm yer boz komak memnû'değildir bu sebepler ile boz kalan yerler ne kadar zaman boz kalsa tapuya virilmez bu husus için il yazılırken hüküm-i cihan-mutâ' vârid olmuştur, kadîmü' z-zamandan kasabâtın ve kurânın davarları örüsü olan yirlerin ekilmesi ve korunması ve tapuya verilmesi ehl-i kurâyâ ve kasabâta zarar olduğu sebepten ref' ve men' olmuşdur.

Öksüz tapusu bid'at-i merdûdeden yetîmin yeri ihyâ olunmadığı sebepten gayre teslîm olursa bâliğ olıcak alur, avret boz kolmayup resmini dahi edâ eylese elinden almak deftere ve kânûn-ı kadîme muhâlif hayfdır bağdan ve bağçeden kânûn-ı Osmanî alâ-mâ-hüve'l-meşrû' öşr-i hâsıl alınmaktadır amma def'an li't-tazyîk ani'r re'âyâ bedel-i öşür harâc olunmuşdur bağ dönümüyle dönümden dönüme a'lâsı on, ednâsı beş akçedir, hadâyıktan ve sâir harîmler mukâta'âtından öşürlerine göre kesimi alınur. Öşr-i asel şer'le arza tâbidir bazı vilâyetlerde dahi amel bu minvâlcidir amma bu sancakda kovan gayrın toprağında olmak kalîl ve nâdir olmağın ra'iyetin kovanından köhne defterlerde öşr-i asel sâhib-i ra'iyete yazılmışdır, binâberan defter-i nevde dahi

öyle yazıldı, hem bu sancakda kovan kıymetlü olup yirmi beş akçeye satılmağın bedel-i öşr bu vilayetde kovandan kovana ikişer akçe ve otlak resmi dört kovana bir akçedir.

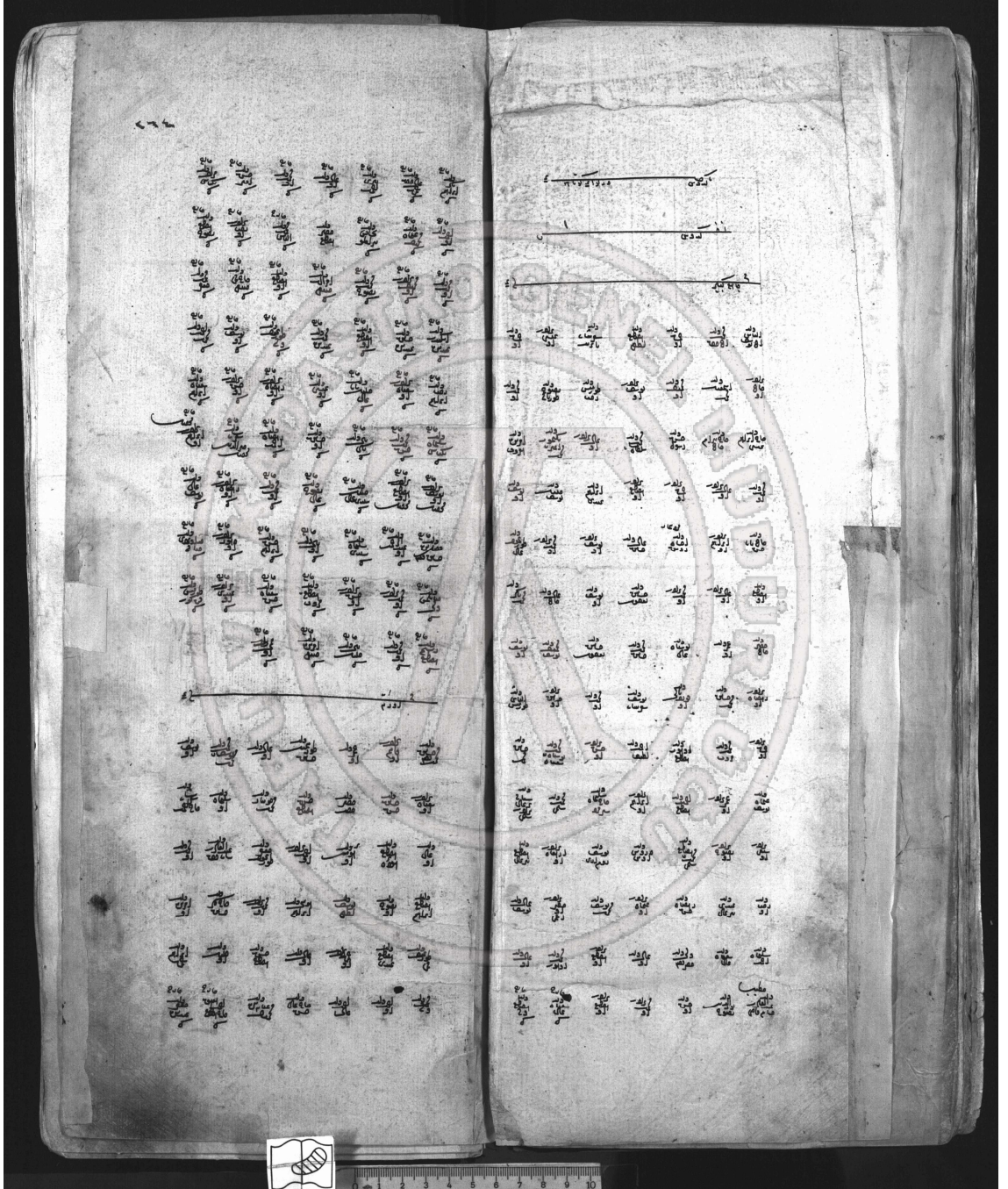
Gerdek resmi mücehheze kızdan altmış akçe avretten kırk akçe fâkirlerden nısf mâ-ale'l-ganiydir mutavassıtu'l-haldendir yirliüde avretin resm-i nikâhında toprak mu'teberdir yörük lâ-mekan olduğu sebebden atasına tâbi' olmakda seyyibe ile bâkire birdir, kuzât tasarrufunda olan resm-i nikâh dahi on iki akçeden yirmi dörde varınca a'lâve ednâ ve mutavassıtu'l-halden hallerine göre alınur. Resm-i mektûbda dahi hadden tecâvüz örfen câiz değıldir, gayr-ez utâknâme-i utakâ gayrı sancakdan gelen koyundan otlak resmi mîrlivâ için orta sürüden vasat koyundur ki bahâsı on beş akçe ola, ednâdan on akçe kıymetlü bir tokludur, a'lâsından yirmi akçe kıymetlü bir koyundur, yirmiden ziyâde alınmak şer'an ve örfen muhâlif hayfdır ve vâcibü'd-def'dir. Sancak içinde olan sürüden otlak resmi alınmaz, meğer ki resm-i otlak deftere kaydolunmuş yerlerde yörüye ahurdağı gibi beyler için avcılardan kurta “?”mücerred koyun yaymak memnû'değıldir. Ale'l-husûs yörüklerin gelüp geçdüğü yollar civârında ola, meğer li canavarlardan avlayup ürküdüler, bunların gibi kaziyyelerde ba'de'l-men' ve'l-i'lân mümteni' olmayan çobanların cerîmeleri kadı-ıvilâyet katında sâbit oldukdan sonra beş akçe ya beş akçeden ziyâdesi şer'an ve örfen muhâlif te'addfidir. Vilâyet-imezkûrede tutulan vaşak ve kaplan derileri hâss-i sâhîdir ve serbest timarlarda yaya ve müsellemden ve yörükân ve mîrlivâdan ve gayrı re'âyâ tutdukları yaya ve âbd-i abık ve kenizek müjdeleri her kime hâsıl kaydolmuş ise anındır, müddet-i örfiyeleri tamam oldukdan sonra bâzârlarda bey'i men'-i yezîd olunup satılan kul ve câriye ve devâbbın bahâları dahi ashâbı zâhir olunca sâhib-i timar katında emânet olur, müddet-i örfiye dahi kulda ve câriyede üç ay ve devâbbda bir aydır, bahâlısında nısf-ı müddet-i abd-i abıkdır.

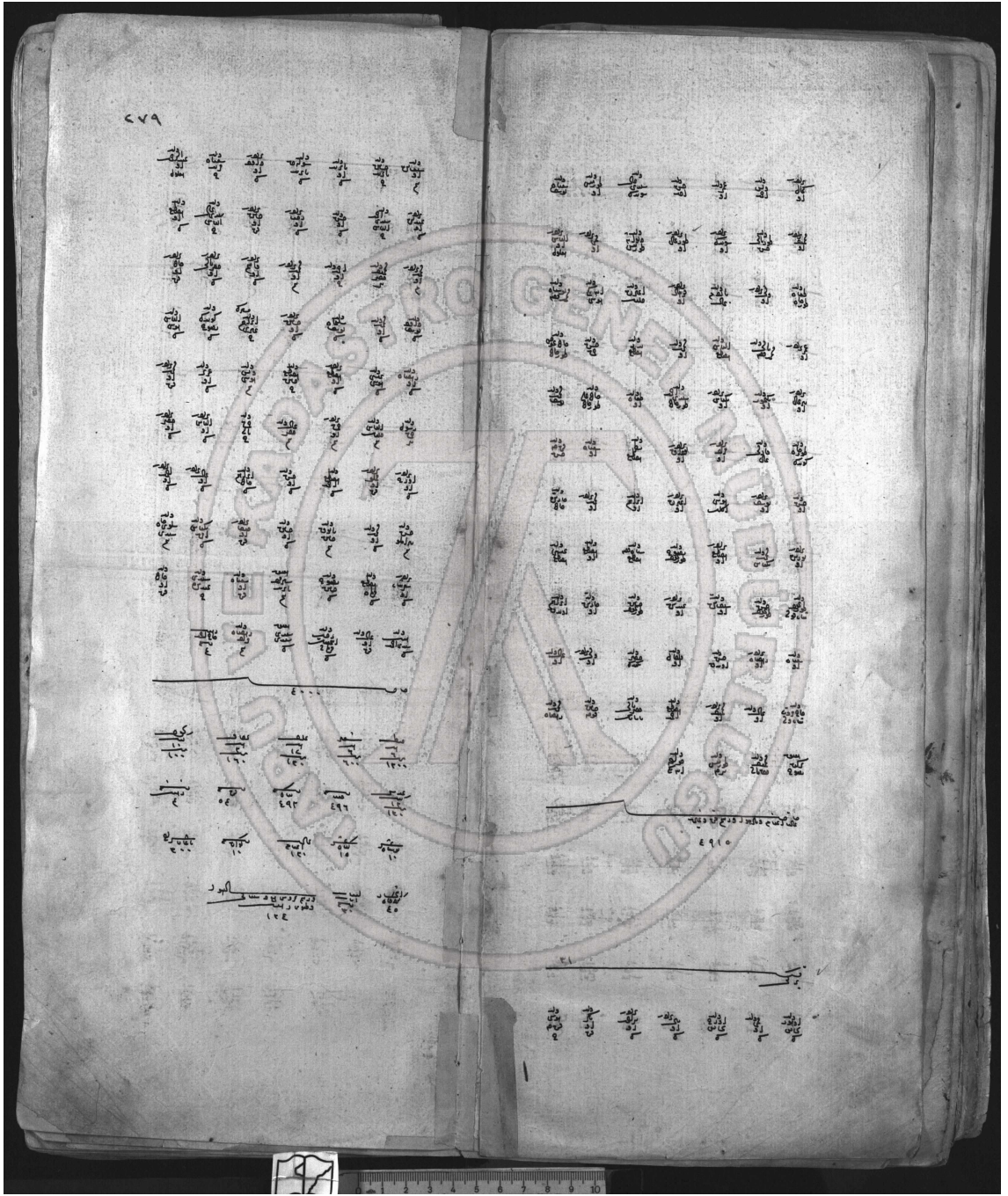
Re'âyâ tutduğunda i'tibâr serbest timarın toprağınadır, sâhib-i timarın kendü ra'ıyyeti tutduğu ile gayrın re'âyâsı tutmasında fark yokdur bunun ra'ıyyeti dahi âherin serbest timarı içinde tutsa müjdesi ve ba'de'l-bey' hıfz-ı bahâsı ol âherin olur ve serbest olmayan timarlarda re'âyâ tutduğu defterde her kime virilmiş ise anındır, zîrâ defter ile muktezâ-yı kavânîn mu'âraza olursa deftere i'tibâr olunur, diyet ve kan cerîme sâir cerâim gibi serbest timarlarda tamamen sâhib-i ra'ıyyetindir, serbest olmayan timarlarda nısfı sâhib-i ra'ıyyetin ve nısf-ı âheri her kime hâsıl bağlanmış ise anındır ve koyun bâcı ve ekser yerde gerdek resmi dahi vech-i meşrûh üzeredir, bu sancakda bâkî rüsûma dahi olunmaz harâmîye ve uğrıya ve kanluya ve sâir hırsuzlara siyâset eylemek merâr-ı

nizâm-ı memleket ve menât-ı emn-i vilâyetdir. Atlu sancağı beyinindir amma bir sebeb-i şer'i ya örfi ile affolunsa bedel-i siyaset alınmak şer'-i şerîf-i rahmânîye ve örf-i münîf-i Sultanîye ve kânûn-i kadîm-i Osmanîye münâfî ve muhâlif bid 'at-i merdûdedir ve şenâ'at-imemnû'adır.Siyâset olunandan cerîme alınmaz,affolunduğu takdîrde cerîmeleksâhib-i ra'iyetindir,salıviren sancak beyine nesne almak memnûdur,meğer ki müstahakk-ı siyâset olan ra'iyet kendünün ola beher takdîr kadı-ı vilâyet takdîrinsüz salıvirse kendü mahalli töhmet ve salıviren âdemîler müsrim ve müstahakkı-ı siyâset olunur her mücrimin ve müttehimin cerîmesi kadı-ı vilâyet katında bi-men-efâza ileyhi'l-fıkh huzûrunda sâbit ve zâhir olup ehl-i örfte teslîm itmedin tutub kapup işkence ve siyâset eylemek şer'e ve örfte muhâlif te'addî ve tecâvüzdür,meğer ki ol mücrim ve müttehim olan kimesneler mu'annid ve mütemerridler olalar hasmın davetiyle mahkemeye gelmekden imtinâ ' eyliyeler,berân-ı takdîr tefitş olunmadın bi -mağrifeti'l kadı mahkemeye izhâr için bilâ-takrîbin tutup mahkemeye getürmek memnû' değıldir ve bi'l-cümle kazâyâ-yı örfiyeden her kaziye kudât-ı vilâyet ma'rifetiyle olup hem ümerâ-i izâm ve avene ve huddâm-ı hudâvendigar yasağıyla şer'e mutî ' ve münkâdlar olmak menât-ı tenfîz-i ahkâm ve şart-ı ri' âyet-i intizâm-ı beytü'l-enâmıdır.Nevâhî-i Uşak'da olan bid'at-ı beşerleme şer'e ve örfte kânûn-ı kadîme ve deftere muhalif hayf olduğı sebebden emr-i şâhî ile ortaklıkları ref olunup çiftlikler sâhib-i timara hâssa kaydolundu.Lazkiye ve Honaz Nâhiyelerinde zirâ'at olunan çeltük ve susam ki,suyla hâsıl olur,tohum ve su sipâhî cânibinden olup mütekaddemden münâsafâ üzere zabtolunagelüp bu üslûb cârî olduğı der-i devlete arzolundukda vech-i meşrûh üzere mukarrer buyurulmağın münâsafâ üzere kaydolundı deyu mukayyed der-defter-i atîk.Kütahya kal'asında mahbûs olup ihrâc olunan mücrimînden mukaddemâ ziyâde akçe alınur imiş,ba'dehu ref' olunup ilişer akçe alınmak üzere mukarrer kılınup defter-i at'ike kaydolunmuş,hâliyâ defter-i cedîde dahi defter-i atîk mücebince alınmak üzere kaydolundu.

EK 2: 47 NUMARALI TAPU TAHRİR DEFTERİ

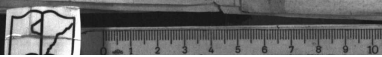

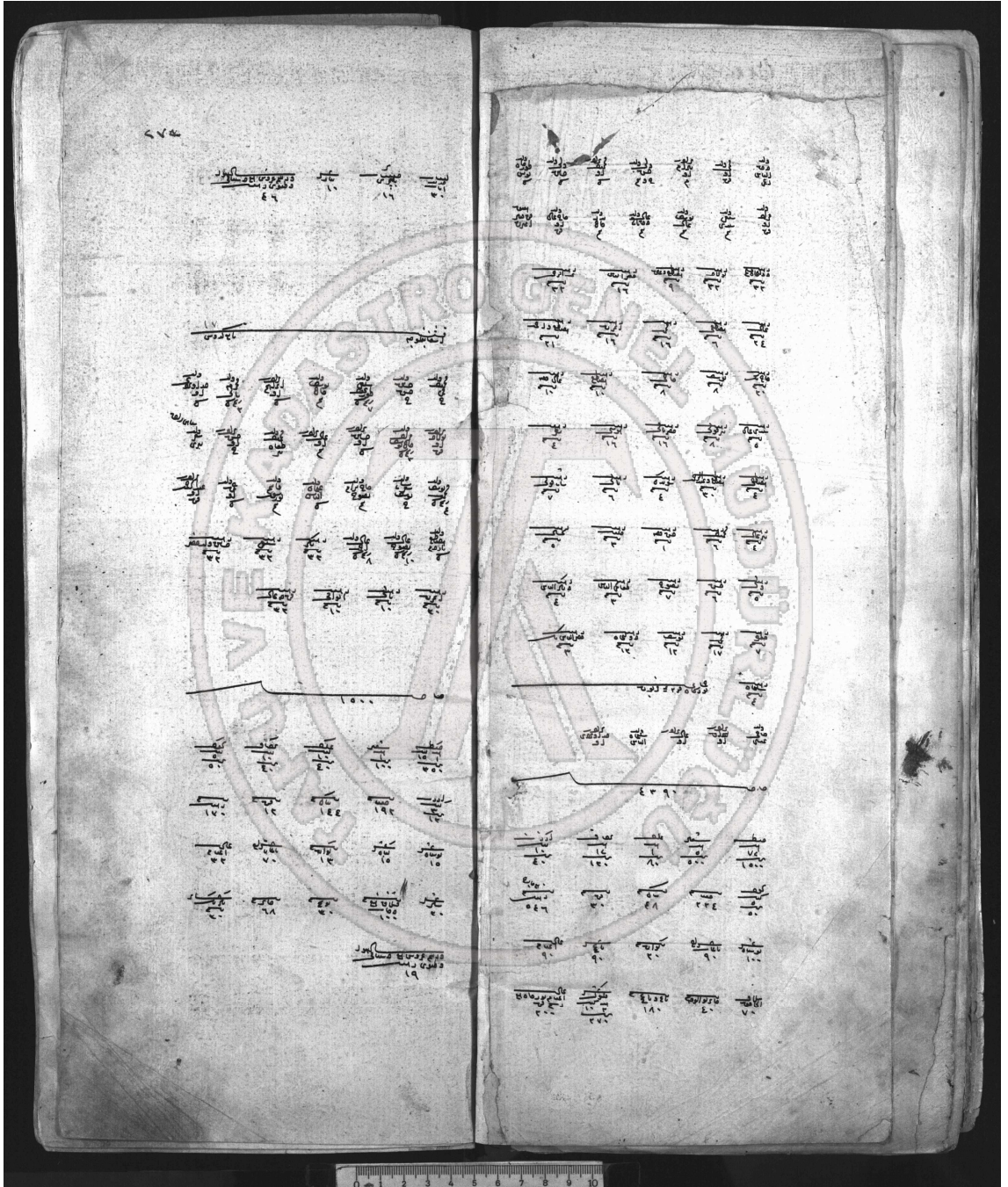

۷۶

Handwritten text in two columns on each page, organized into lines and columns. The script is cursive and appears to be a form of Arabic or Persian. The text is dense and fills most of the page area. There are some larger characters or symbols interspersed throughout the text, possibly indicating specific sections or important points. The handwriting is consistent and legible, though some characters may be difficult to decipher without a specialist in the script.

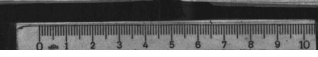
Handwritten text on the right page, consisting of approximately 15 lines of cursive script. The text is dense and includes various diacritical marks.

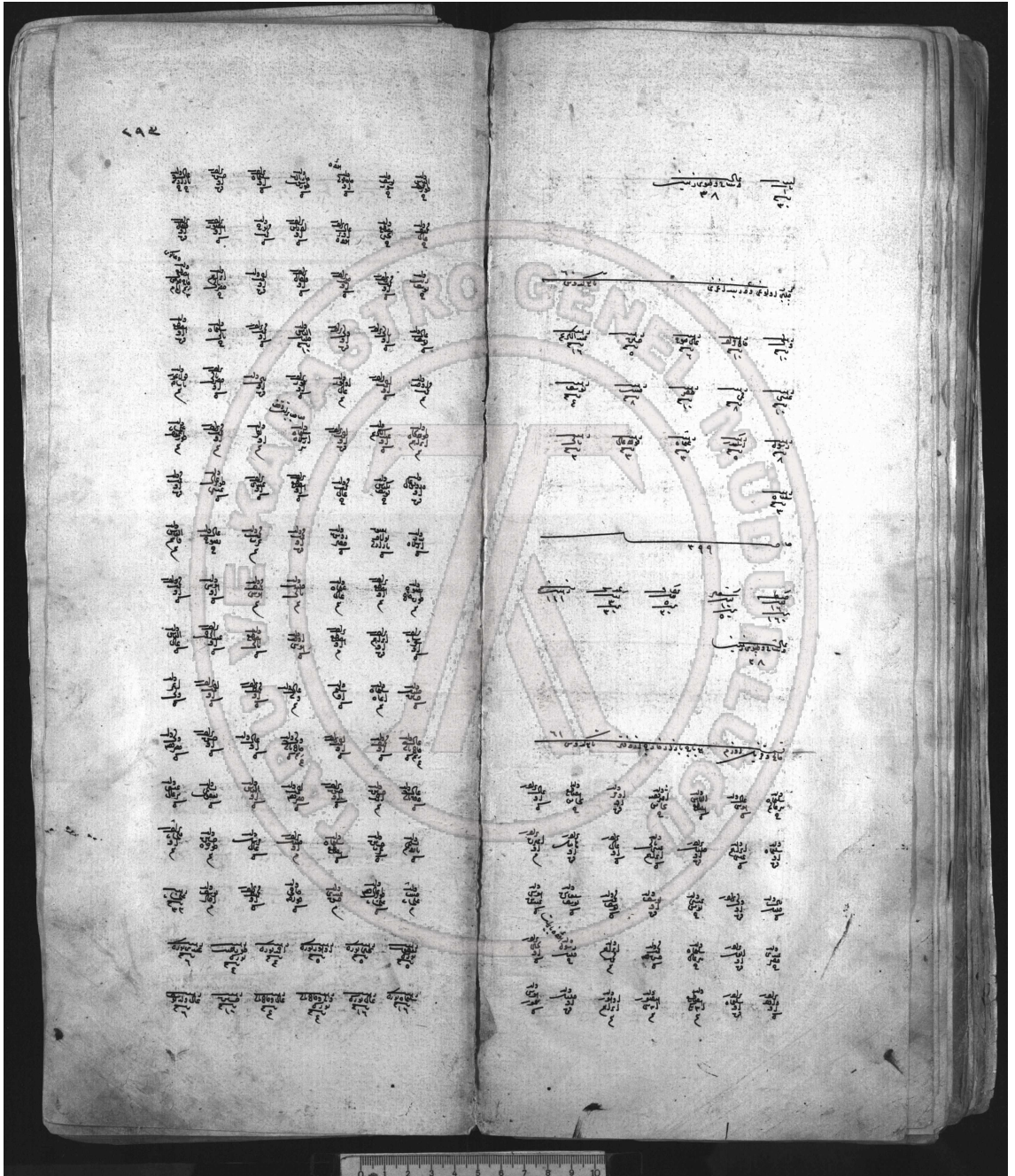
Handwritten text on the left page, consisting of approximately 15 lines of cursive script. The text is dense and includes various diacritical marks.

Handwritten musical notation on the right page, featuring a series of rhythmic symbols and notes arranged in a structured format. The notation includes various symbols such as vertical lines with flags, horizontal lines, and curved lines, typical of early printed musical notation. The text is organized into several horizontal lines, with some lines containing multiple notes. There are also some larger, more complex symbols interspersed throughout the notation.

Handwritten musical notation on the left page, continuing the sequence from the right page. It features similar rhythmic symbols and notes, arranged in a structured format. The notation includes various symbols such as vertical lines with flags, horizontal lines, and curved lines. There are also some larger, more complex symbols interspersed throughout the notation. The page is numbered '5' in the top right corner.

Handwritten text on the right page, organized into columns. The script is a historical form of Chinese or Korean. The text is arranged in approximately 10 vertical columns, with some lines containing multiple characters. There are some larger characters or symbols interspersed within the columns.

Handwritten text on the left page, organized into columns. The script is a historical form of Chinese or Korean. The text is arranged in approximately 10 vertical columns, with some lines containing multiple characters. There are some larger characters or symbols interspersed within the columns.

EK 3:

Vr:263-b

FİHRİST-İ NÂHIYE-İ GEDİZ

1-NEFS-İ GEDİZ 18018	
2-BÂCI BAZAR-I DER KARYE-İ HACI HARİC-İ EZ DEFTER	250
3-CEMAAT-I YÖRÜKAN-I KÖSELER	5640
4-KARYE-İ GÖKLER	2500
5-KARYE-İ KARAAĞAÇ	1171
6-KARYE-İ GÜMÜŞLÜ	5200
7-KARYE-İ HİSAR YAKASI	4999
8-KARYE-İ GÖKLER	4410
9-KARYE-İ ERDOĞMUŞ	5615
10-KARYE-İ GÜMELE	5991
11-ÇİFTLİK-İ EL-HAC MÜSLİM	500
12-ÇİFTLİK-İ (.....)	300
13-MEZRAA-İ BÖLÜCEK	549
14-KARYE-İ KARALAR	4666
15-YAYLAK-I KARA YAKUB HARİC-İ EZ DEFTER	540
16-KARYE-İ ÇAKIRLU	4390
17-KARYE-İ AŞAĞI BAĞLUCA	1500
18-KARYE-İ ESKİVİRAN	5300
19-KARYE-İ KEBMEKÇİ (?)	
20-ÇİFTLİK-İ KARAMAN VE POLAD	124
21-KARYE-İ KAYACIK	3790

22-KARYE-İ TAYINLAR	3612
23-KARYE-İ DEDE	2383
24-KARYE-İ HASUNLAR	2411
25-KARYE-İ SEVİNDİKLER	1264
26-CEMA'AT-I YÖRÜKAN-I HİSAR YAKASI	2566
27-KARYE-İ GÜNIŞE	7999
28-KARYE-İ ALTUNTAŞ	4700
29-KARYE-İ KARAKÖY	1999
30-CEMA'AT-İ YÖRÜKAN-I GÜNIŞE	4915
31-KARYE-İ BİRGİ	4000
32-KARYE-İ ARABŞAH	3114
33-KARYE-İ KIZILAĞAÇ	1800
34-KARYE-İ YAYLASI VE MİHDAN	12000
35-KARYE-İ ECE YAKASI	5041
36-KARYE-İ SAZADA	4417
37-KARYE-İ AKÇAPINAR	3000
38-KARYE-İ GÜRLEYİK	5811
39-KARYE-İ ORDU	3640
40-KARYE-İ GÖLCÜK	4218
41-KARYE-İ ÇELTÜKÇÜ	7911
42-KARYE-İ GÖYNÜKVİRANI	8000
43-KARYE-İ ÜÇBAŞLU	8058
44-KARYE-İ YAKABAĞLUCA	1906
45-KARYE-İ BARDAKÇI	880
46-MEZRA'A-İ BELENLER(MELİKLER)	350
47-MEZRA'A-İ BÖLÜCEK	200

48-KARYE-İ ÇUKURVİRAN	4400
49-MEZRA'A-İ GÖYNÜK	1222
50-KARYE-İ YUMRUTAŞ	2886
51-KARYE-İ GÜRLEYİK	8189
52-KARYE-İ ÇAY	2300
53-KARYE-İ BEKİL	5518
54-KARYE-İ İTLER	4920
55-KARYE-İ YOL İNDÜĞÜ	4160
56-KARYE-İ OYRUCA	1300
57-KARYE-İ YUND OVASI	3724
58-KARYE-İ YUVA NAM-I DEĞER BALTALU	2237
59-KARYE-İ ERİĞİ VE TATUĞU MA'A BEYCÜKLER(?)	1855
60-MEZRA'A-İ ÇELEBİOLUĞU VE DERBENT AĞZI	399
61-KARYE-İ ÇALICA VE KIZIL ÜZÜM	8181
62- KARYE-İ SUBAKLU (?)	646
63-KARYE-İ KAB	4346
64-KARYE-İ MESUD EKİNİ	2208
65-KARYE-İ SEĞMEN	449
66-KERYE-İ BADEMLÜCE	4952
67- KARYE-İ OTAZ	1493
68-KARYE-İ VİRAN VE NAMI DİĞER SUVADLAR	4930
69-KARYE-İ KARADAĞIM VE EMİRGAZİ	600
70-MEZRA'A-İ KIZILÇUKUR NAMI DİĞER ORUÇGAZİ	340
71-MEZRA'A-İ MURDARCA	699
72-ÇİFTLİK-İ AYVADERE	314
73-YAYLAKHA	1325

74-KARYE-İ SANDIK	2500
75-KARYE-İ KARI	2500
76(1) -KARYE-İ SUMAKLU	646
76(2) - ÇİFTLİK-İ GÖKÇE VE ÖRDEKLÜ	300
77 - ve 78-MEZRA'A-İ HACI VELİ	900
79-BAC-I BAZAR-I GEDİZ	3500
80-MEZRA'A-İ OSMAN ALAŞIH	500
81-NAHİYE-İ GEDUS VE KAVAK	5000

NAHIYE-İ GEDİZ DER-LİVÂ-İ KÜTAHYA

1-NEFS-İ GEDİZ

Vr:267-b

Hasıl-ı Nefs-i Gediz

Bac-ı bazar ve cürm-i cinayet ve öşr-i hububat-ı şehirlüyan ve harac-ı bağat ve bahçeha ve resm-i asiyab ve sabunhane ve adet-i ağnam-ı şehirlüyan ve resm-i zemin-i hariç ve bennak hariç ve resm-i kapan ve resm-i (.....) ve öşr-i besatin ve resm-i asiyab (...) isti'mal olundukça her ayda altışar akça vireler ma'a tahunhane-i karye-i Hacı isti'mal olundukça altışar akça vireler ve resm-i arushane ve mezra'a-i abd-i abık ve gümrük ve beytülmal ve mal-ı gaib ve yava ve kaçgun ve gayrihi ma'a bennak haric-i der karye-i hacı eğriboz (?)

Hasıl:18018

Kasaba-i Mezburenin kadimesinden ma'ada sonradan gelüb sakin olan reaya taifesinin bennakları hususi arz olundukda üzerlerine hariç deyu alamet idüp resm-i bennakların kasaba-i mezbureye mutasarrıf olanlara edalarına (.....) ber-mucebi emri âli üzerlerine hariç deyu alamet olunup ve resmi bennakları kasaba-i mezbure mahsulüyle mahsub kılınıp sahib-i zeamete eda itmek üzere defter-i cedide kayd olundu.

Bac-ı bazar ve der karye-i Hacı harici ez-defter tabi-i Gediz fi-sene 250

2-BAC-I BAZAR DER KARYE-İ HACI HARİC-İ EZ DEFTER

Hâsıl: 250

Vr: 267-B

3-CEMA'AT-İ YÖRÜKAN-I KÖSELER

162 Nefer

4 imam=166

Hasıl-ı adet-i ağnam ve resm-i kara ve (..)

Vr: 267-a

Hâsıl: 5640

4-KARYE-İ GÖKLER TABİ-İ GEDİZ

9 bennak

1 nim

8 çift

1 kara

3 pir

2 zemin=24

Vr: 268-b

Cemaat-i yörükân karye-i mezbur 4

Hâsıl: 2500

Hınta, müdd 6, keyl 8, kıymet 1280

Şa'ir, müdd 3, kıymet 3000

Alef, müdd 1,5, kıymet 120

Resm-i Çift 272

Resm-i Bennak 108

Resm-i kara 6

Resm-i Zemin 80

Adet-i ağnam 75

Öşr-i emrud 4

Resm-i sumak 30

Resm-i kevvare 35

Çayır-ı hassa 50

Öşr-i Bağçe 30

Asiyab-ı Harab Şart-ı Tamir 30

Bad-ı heva ve Resm-i arus ma'a deştbanı ve tapuy-ı Zemin

ve yava ve kaçgun 42

Vr:268-a

5-) KARYE-İ KARAAĞAÇ TABİ-İ GEDİZ

13 bennak

4 nim

9 çift

10 kara

1 nim çift

1 imam

2 mücerred

3 resm=43

Vr: 268-a

Hâsıl: 1171

Hınta keyl 2, kıymet 20

Şair keyl 3, kıymet 15

Alef keyl 1, kıymet 4

Burçak keyl 1, kıymet 4

Resm-i Çift 400

Rem-i Bennak 120

Resm-i Kara 61

Resm-i Zemin 35

Öşr-i Bostan 20

Öşr-i Bahçe 30

Adet-i ağnam 9

Resm-i Kovan 15

Öşr-i Emrud 2

Resm-i Otlak 35

Yaylak-ı Güçlüce 100

Resm-i Ceraim 22

Öşr-i saz 3

Yaylak-ı (...) 125

Harac-ı Bağat 70

Öşr-i meyve 2

Bad-ı heva ve resm-i arus ma'a deşbani ve Tapuy-ı Zemin 70

Vr: 269-b

6- KARYE-İ GÜMÜŞLÜ TABİ-İ GEDİZ

11 bennak

4 nim

5 çift

1 nim çift

7 kara

1 ma'lul

1 imam

1 resm

3 mücerred

11 zemin=45

Vr: 269-b

Hâsıl: 5200

Hınta müdd 14, kıymet 2800

Şa'ir müdd 42, kıymet 450

Alef müdd 2, kıymet 160

Burçak müdd 3, kıymet 240

Nohud keyl 10, kıymet 100

Resm-i çift 272

Resm-i Bennak 132

Resm-i kara 42

Resm-i zemin 203

Harac-ı bağat 194

Öşr-i bostan 30

Öşr-i kevvare 15

Öşr-i kettan 25

Öşr-i saz 15

Asiyab bab (2)120

Asiyab bab (1)30

Resm-i otlak 70

Resm-i kendir 80

Adet-i ağnam 80

Öşr-i bahçe 18

Asiyab-ı cedit Ali veled-i dursun Bab(1) 60

Bad- heva ve resm-i arus ma'a deşbani ve tapuy-ı zemin 64

Vr:269-a

7-KARYE-İ HİSARYAKASI TABİ-İ GEDİZ

28 bennak

6 nim

8 çift

16 kara

3 boş

6 mücerred=67

Vr: 269-a

Hâsıl: 4999

Hınta müdd 12,kıymet 2400

Şa'ir müdd 1,5,kıymet 120

Erzen müdd 1,kıymet 80

Resm-i çift 352

Resm-i bennak 336

Resm-i kara 96

Resm-i zemin 12

Resm-i ceraim 32

Öşr-i bostan 40

Harac-ı bağat 42

Resm-i emrud 16

Öşr-i kovan 30

Asiyab bab(2) 120

Asiyab bab(I) 60

Asiyab-ı cedid bab(I) resm60

Adet-i ağnam 351

Resm-i otlak 20

Bad-ı heva ve resm-i arus ma'a deşbani ve tapuy-ı zemin 33

Vr: 270-b

8-KARYE-İ GÖKLER TABİ-İ GEDİZ

16 bennak

6 nim

4 çift

11 kara

3 Mücerred

2 boş

14 zemin=56

Vr: 270-b

Hâsıl-ı ma'a mezra'a-i su (?) ve kızılçukur der karye-i gökler el-mezbur: 4410

Hınta müdd 9, keyl 4, kıymet 1840

Şa'ir müdd 10, kıymet 1000

Alef müdd 11, kıymet 120

Burçak, müdd 3, kıymet 240

Resm-i çift 224

Resm-i bennak 192

Resm-i kara 66

Resm-i zemin ma'a hariç 200

Öşr-i bostan 25

Haraç-ı bağat 120

Adet-i ağnam 26

Öşr-i kettan 15

Öşr-i saz 15

Resm-i kendir 15

Yaylak-ı Germir (?) 120

Resm-i sumak 10

Öşr-i saz 12

Resm-i kevvare 18

Öşr-i bahçe 12

Asiyab bab (1) 16

(.....) 50

Bad-ı heva ve resm-i arus ma'a deşban-i ve tapuy-ı zemin 64

Vr: 270-a

9-KARYE-İ ERDOĞMUŞ TABİ-İ GEDİZ

16 bennak

13 nim

4 çift

9 kara

2 mücerred

1 resm

4 zemin=49

Vr: 270-a

3 sipahizadegan

19 cemaat-i yörükân karye-i mezbur

Hâsıl: 5615

Hınta müdd 10,kıymet 2000

Şa'ir müdd 11,kıymet 1100

Alef müdd 2,5,kıymet 200

Burçak müdd 4,kıymet 220

Nohud müdd 13,kıymet 130

Erzen müdd 1,kıymet 80

Resm-i çift 336

Resm-i bennak 192

Resm-i kara 54

Resm-i zemin 116

Öşr-i saz keyl 6, kıymet 30

Adet-i ağnam-ı reaya 75

Öşr-i bostan 80

Haraç-ı bağat 180

Öşr-i kettan 60

Adet-i ağnam-ı yörükân ma'a resm-i kara 451

Asiyab bab(3) 90

Asiyab-ı cedid der desti-i hac bekir Bab(1) 30

Öşr-i bahçe 50

Bad-ı heva ve resm-i arus ma'a deşban-i ve tapuy-ı zemin 42

Vr:271-b

10-KARYE-İ GÜMELE TABİ-İ GEDİZ

27 bennak

4 nim

7 çift

8 kara

2 mücerred

1 resm

25 zemin=74

Vr:271-b

Hâsıl: 5991

Hınta müdd 11,5,kıymet 2300

Şa'ir müdd 11, kıymet 1100

Alef müdd 2, kıymet 160

Burçak müdd 3, kıymet 240

Erzen müdd 1, kıymet 40

Nohud keyl 4, kıymet 40

Resm-i çift 288

Resm-i bennak 324

Resm-i kara 48

Resm-i zemin 450

Öşr-i bostan 49

Adet-i ağnam 84

Öşr-i saz 45

Öşr-i kendir 52

Resm-i çeltük, keyl 10,kıymet 60

Resm-i otlak 50

Resm-i çayır 80

Öşr-i bağat 22

Öşr-i meyve, keyl 10,kıymet 28

Asiyab bab(1) 60

Asiyab bab(4) 240

Resm-i kevvare 12

Öşr-i bahçe 12

Asiyab-ı cedid bab (1) 20

Haraç-ı bağat 50

(.....) 60

Bad-ı heva ve resm-i arus ma'a deşban-i ve tapuy-ı zemin 87

Vr:271-a

11-Çiftlik-i el- hac müslim der kurb-ı gümele tabi-i gediz kimesnenin nizalusu değıldir deyu sipahisi talip olmayup kayd olundu Hâsıl: 500

12-Çiftlik-i (.....) der kurb-ı gümele tabi-i gediz hariç-i ez defter deyu sipahisi talip olmakla ser defter olundu Hâsıl: 300

13- Mezraa-i Bölücek der kurb-ı karye-i Gümele Hâsıl: 549

Vr: 272-b

14-KARYE-İ KARALAR TABİ-İ GEDİZ

35 bennak

5 nim

13 çift

18 kara

1 duacı

1 divane

5 mücerred

1 resm

2 boş

1 zemin=82

Vr: 272-b

Hâsıl: 4661

Hınta müdd 10,kıymet 2000

Şa'ir müdd 4,kıymet 4000

Alef müdd 2,kıymet 160

Burçak müdd 3, kıymet 240

Nohud keyl 12, kıymet 120

Resm-i çift 496

Resm-i bennak 408

Resm-i kara 108

Resm-i zemin 57

Erzen keyl 15, kıymet 60

Adet-i ağnam 90

Resm-i kevvare 20

Öşr-i bostan 70

Haraç-ı bağat 25

Öşr-i caba 15

Öşr-i emrud 5

Asiyab-ı harab şart-ı ta'mir bab(I) 30

Öşr-i sumak 20

Öşr-i çeltik 120

Asiyab bab(2) 120

Bad-ı heva ve resm-i arus ma'a deştbanı ve tapuy-ı zemin 102

Vr: 272-a

15-YAYLAK-I KARA YAKUB HARİC-İ EZ DEFTER

6 bennak

3 kara

1 mücerred

2 resm

1 zemin=13

Vr: 272-a

Hâsıl:540

Hınta keyl 15,kıymet 150

Şa'ir müdd 1,kıymet 100

Burçak müdd 1,kıymet 80

Resm-i zemin 50

Resm-i çift(hariç)

Resm-i bennak 72

Resm-i kara 18

Öşr-i bostan 15

Öşr-i caba 13

Öşr-i meyve 17

Bad-ı heva ve resm-i arus ma'a deşban-i ve tapuy-ı zemin 25

Vr: 272-a

16-KARYE-İ ÇAKIRLU TABİ-İ GEDİZ

4 bennak

5 nim

3 çift

5 kara

1 nim ve çift

1 a'ma

1 mücerred

1 boş

41 zemin=61

Vr:272-a

Cemaat-i yörükân karye-i mezbur 5 kişi

Hâsıl:4390

Hınta müdd 7,5,kıymet 1500

Şa'ir müdd 5,kıymet 500

Alef müdd 1,kıymet 80

Burçak müdd 1,5,kıymet 120

Erzen keyl 10,kıymet 40

Nohud keyl 5,kıymet 50

Resm-i çift 224

Resm-i bennak 48

Resm-i kara 30

Resm-i zemin ma'a hariç 546

Öşr-i bostan 100

Haraç-ı bağat 90

Resm-i kevvare 20

Öşr-i bahçe 90

Adet-i ağnam 90

Yaylak-ı Alamud 70

Resm-i çayır-ı.. 40

Resm-i bağ ve bahçe 180

Öşr-i çeltük, müdd 2,keyl 10,kıymet 270

Adet-i ağnam-ı yörükân ma'a resm-i kara 200

Asiyab-ı cedit bab (I) 30

Çiftlik-i beceri? 16

Öşr-i caba 10

Bad-ı heva ve resm-i arus ma'a deşbani ve tapuy-ı zemin 46

Vr: 273-b

17-KARYE-İ AŞAĞI BAĞLUCA TABİ-İ GEDİZ

12 bennak

4 nim

4 çift

2 kara

2 pir

7 zemin=31

Vr:273-a

Hâsıl:1500

Hinta müdd 1,keyl 15 kıymet 350

Şa'ir müdd 1,kıymet 100

Alef keyl 10,kıymet 40

Burçak keyl 10,kıymet 40

Nohud keyl 5,kıymet 50

Erzen keyl 3,kıymet 12

Resm-i çift 192

Resm-i bennak 144

Resm-i kara 12

Resm-i zemin 170

Öşr-i bostan 15

Öşr-i kettan 15

Resm-i kevvare 13

Harac-ı bağat 70

Adet-i aĝnam 32

Öşr-i saz 20

Resm-i otlak ma'a çayır 100

Resm-i ceraim 30

Resm-i çayır 68

Hassa-i bali? 20

Bad-ı heva ve resm-i arus ma'a deŝtbani ve tapuy-ı zemin 19

Vr: 273-a

18-KARYE-İ ESKİVİRAN TABİ-İ GEDİZ

11 Bennak

12 Nim

8 Çift

10 Kara

1 Ma'lul

1 pir

1 mücerred

6 zemin=51

Vr: 274-b

Hâsıl: 5300

Hınta müdd 10,kıymet 2000

Şa'ir müdd 12,5,kıymet 1250

Alef müdd 2,kıymet 160

Burçak müdd 3,kıymet 240

Nohud keyl 10,kıymet 100

Resm-i çift 448

Resm-i bennak 132

Resm-i kara 60

Resm-i zemin 128

Öşr-i bostan 20

Resm-i kevvare 50

Girdgan 45

Yaylak-ı Osmanlu(?) 400

Resm-i gözele 50

Adet-i ağnam 200

Haraç-ı bahçe 20

Resm-i çayır 30

Bad-ı heva ve resm-i arus ma'a deşbani ve tapuy-ı zemin 67

Vr:274-b

20-ÇİFTLİK-İ KARAMAN VE POLAD TABİ-İ GEDİZ

2 zemin

Hâsıl-ı anıl galle ve resm-i zemin: 124

21-KARYE-İ KAYACIK TABİ-İ GEDİZ

2 bennak

1 nim

1 çift

17 zemin=21

Vr: 274-a

Hâsıl: 3790

Hınta müdd 8,kıymet 1600

Şa'ir müdd 12,keyl 1,kıymet 1205

Alef müdd 3,kıymet 240

Burçak müdd 3,kıymet 240

Erzen müdd 1,keyl 5,kıymet 100

Resm-i zemin 140

Yaylak-ı kara göçüklü? 20

Yaylak-ı karaköy 20

Öşr-i bostan ma'a caba 50

Haraç-ı bahçeha 55

Bad-ı heva ve resm-i arus ma'a deşban-i ve tapuy-ı zemin 48

Resm-i çift 48

Resm-i bennak 24

Vr: 274-a

22-KARYE-İ TAYINLAR TABİ-İ GEDİZ

37 bennak

6 nim

6 çift

15 kara

1 pir

1 a'ma

1 mücerred

6 zemin =73

Vr: 274-a

Hâsıl: 3612

Hınta müdd 8, keyl 6, kıymet 1660

Şa'ir müdd 7, kıymet 700

Alef müdd 1, kıymet 80

Burçak müdd 2, kıymet 160

Nohud keyl 11, kıymet 110

Resm-i çift 288

Resm-i bennak 432

Resm-i kara 96

Resm-i zemin 154

Resm-i kevvare 15

Resm-i bostan 40

Adet-i ağnam 36

Haraç-ı bağat 160

Bad-ı heva ve resm-i arus ma'a deştbanı ve tapuy-ı zemin 85

Vr: 274-a

23- KARYE-İ DEDE TABİ-İ GEDİZ

10 bennak

4 nim

6 çift

9 kara

1 divane

1 mücerred

1 zemin=32

Vr: 275-b

Hâsıl: 2383

Hınta müdd 2,kıymet 400

Şa'ir müdd 8,kıymet 800

Alef müdd 2,kıymet 160

Nohud keyl 10,kıymet 100

Resm-i çift 206

Resm-i bennak 120

Resm-i kara 54

Resm-i zemin 8

Adet-i ağnam 120

Öşr-i bostan 35

Öşr-i saz müdd 1,kıymet 60

Haraç-ı bağat 45

Şırah-ı bahçeha 20

Resm-i kevvare 20

Asiyab-ı cedit der dest-i (.....) bab (2) 60

Asiyab bab (I) 60

Bad-ı heva ve resm-i arus ma'a deştbanı ve tapuy-ı zemin 65

Vr: 275-a

24-KARYE-İ HASUNLAR TABİ-İ GEDİZ

5 bennak

2 nim

4 çift

4 kara

5 zemin=20

Vr: 275-b

Hasıl: 2411

Hınta müdd 3, keyl 14, kıymet 740

Şa'ir müdd 4, kıymet 400

Burçak müd, kıymet 160

Alef keyl 5, kıymet 80

Resm-i çift 160

Resm-i bennak 60

Resm-i kara 24

Resm-i zemin 64

Öşr-i bostan 12

Haraç-ı bağat 578

Resm-i kevvare 35

Resm-i çayır 15

Bad-ı heva ve resm-i arus ma'a deştbanı ve tapuy-ı zemin 38

Vr:275-a

25-KARYE-İ SEVİNDİKLER TABİ-İ GEDİZ

10 bennak

2 nim

1 çift

5 kara

1 mücerred

8 zemin=27

Hınta müdd 1, keyl 17, kıymet 370

Şa'ir müdd 2, kıymet 200

Burçak müdd 1, kıymet 80

Nohud keyl 3,kıymet 30

Resm-i çift 64

Resm-i bennak 120

Resm-i kara 30

Resm-i zemin 113

Öşr-i bostan 9

Harac-ı bağat ma'a bahçe 196

Resm-i kevvare 13

Bad-ı heva ve resm-i arus ma'a deştbanı ve tapuy-ı zemin 40

Vr: 276-b

Hasıl:1264

26-CEMA'AT-I YÖRÜKAN-I HİSAR YAKASI

Hasıl-ı adet-i ağnam(.....) resm-i kara (....) ve yörük olmakla kayd olundu 2566.

27-KARYE-İ GÜNiŞE TABİ-İ GEDİZ

46 bennak

15 nim

1 nim ve çift

7 çift

8 kara

1 mücerred

1 resm

4 zemin=83

Vr: 277-b

Hasıl:7999

Hınta müdd 1,5,kıymet 3000

Şa'ir müdd 8,5,kıymet 850

Alef müdd 3, kıymet 240

Burçak müdd 4, kıymet 320

Nohud keyl 1,5, kıymet 150

Resm-i çift 512

Resm-i bennak 552

Resm-i kara 48

Resm-i zemin 246

Öşr-i bostan 10

Haraç-ı bağat ve bahçe 190

Adet-i ağnam 50

Öşr-i kettan 10

Öşr-i emrud 15

Yaylak-ı Kara Doklar ve Bekir 350

Yaylak-ı Eđerceova 20

Yaylak-ı Kömürcülü (?) 20

Resm-i çayır-ı (...) 300

Yaylak-ı (.....)

Asiyab bab (I) resm 60

Asiyab bab (I) resm 60

Asiyab-ı der desti Koca Hasan bab 1 resm 40

Asiyab bab (I) resm 40

Asiyab-ı bab (I) resm 30

Asiyab-ı bab (2) 120

Asiyab bab (I) resm 40

Asiyab bab (I) resm 60

Asiyab-ı cedid bab (I) 40

Asiyab-ı cedid der dest-i ömer bali bab(I) resm 40

Çiftlik-i Gökçe Hasan 50

Bad-ı heva ve resm-i arus ma'a deştbanı ve tapuy-ı zemin 136

Vr: 277 –a

28 KARYE-İ ALTUNTAŞ TABİ-İ GEDİZ

19 bennak

4 nim

6 çift

1 kara

1 resm

1 mücerred

12 zemin=44

Hâsıl: 4700

Vr: 277-a

Hınta müdd 9, kıymet 1800

Şa'ir müdd 11, kıymet 1100

Alef müdd 3, kıymet 240

Burçak müdd 4, kıymet 320

Resm-i çift 256

Resm-i bennak 228

Resm-i kara 6

Resm-i zemin 241

Öşr-i bostan 36

Öşr-i bahçe 80

Adet-i ağnam 130

Resm-i kevvare 40

Haraç-ı bağat 50

Resm-i caba 100

Bad-ı heva ve resm-i arus ma'a deştbanı ve tapuy-ı zemin 73

Vr: 277-a

29-KARYE-İ KARAKÖY TABİ-İ GEDİZ

9 bennak

3 kara

1 mücerred

33 zemin=46

Hasıl: 1999

Vr: 278-b

Hınta müdd 3,kıymet 600

Şa'ir müdd 3,kıymet 300

Alef müdd 1,kıymet 80

Burçak müdd 2,kıymet 160

Erzen müdd 1,kıymet 80

Nohud keyl 10,kıymet 100

Resm-i bennak 108

Resm-i kara 18

Resm-i zemin 232

Resm-i sumak 20

Adet-i ağnam 15

Resm-i kevvare 20

Öşr-i bostan 20

Harac-ı bağat 140

Yaylak-ı kara (...) 45

Eşcar-ı emrud 15

Bad-ı heva ve resm-i arus ma'a deştbanı ve tapu zemin 46

Vr: 278-b

30-CEMA'AT-İ YÖRÜKAN-I GÜNiŞE

1 Ma'lul =193

Hâsıl-ı adet-i ağnam ve resm-i kara 4915

Vr: 278-a

31-KARYE-İ BİRGİ TABİ-İ GEDİZ

41 bennak

11 nim

9 kara

10 çift

1 ma'lul

2 pir

1 mücerred

1 zemin=76

Vr: 279-a

Hâsıl: 4000

Hınta müdd 6,kıymet 1200

Şa'ir müdd 6,kıymet 600

Alef müdd 1,5,kıymet 120

Burçak müdd 2, kıymet 160

Nohud müdd 10, kıymet 100

Ades keyl 12, kıymet 120

Resm-i çift 496

Resm-i 492

Resm-i kara 54

Resm-i zemin 4

Öşr-i bostan 10

Öşr-i kettan 15

Adet-i ağnam 121

Resm-i kevvare 10

Haraç-ı bağat 300

Eşcar-ı girdgan 45

Asiyab bab(1) resm 30

Bad-ı heva ve resm-i arus ma'a deştbanı ve tapu-yı zemin 124

Vr: 279-a

32-KARYE-İ ARABŞAH TABİ-İ GEDİZ

10 bennak

5 nim

1 çift

2 zemin=18

Vr: 280-b

Hâsıl: 3114

Hınta müdd 8, kıymet 1600

Şa'ir müdd 5,5kıymet 550

Alef müdd 2,kıymet 160

Burçak müdd 5,kıymet 400

Resm-i çift 112

Resm-i bennak 120

Resm-i kara hariç

Resm-i zemin 34

Öşr-i bostan 20

Haraç-ı bağat 40

Resm-i kevvare 10

Adet-i ağnam 25

Bad-ı heva ve resm-i arus ma'a deştbanı ve tapuy-ı zemin 43

Vr: 280-b

33-KARYE-İ KIZILAĞAÇ TABİ-İ GEDİZ

12 bennak

6 nim

9 kara

7 çift

1 pir

1 mücerred

1 boş

3 zemin=40

Vr: 280-b

Hâsıl: 1800

Hınta müdd 9, kıymet 1800

Şa'ir müdd 5, keyl 5, kıymet 520

Alef müdd 1,5, kıymet 120

Burçak müdd 3, kıymet 240

Erzen müdd 2,5, kıymet 200

Nohud keyl 12, kıymet 120

Resm-i çift 320

Resm-i bennak 168

Resm-i kara 54

Resm-i erzen 96

Öşr-i bostan 20

Öşr-i kettan 15

Haraç-ı bağat 180

Adet-i ağnam 30

Resm-i kevvare 20

Resm-i bahçe 45

Bad-ı heva ve resm-i arus ma'a deştbanı ve tapuy-ı zemin 47

Vr: 280-b

34-KARYE-İ YAYLASI VE MİHDAN

25 bennak

7 nim

1 nim ve çift

10 kara

15 çift

1 pir

3 mücerred

24 zemin=86

Vr: 280-a

7 kişi Cema'at-i yörükân karye-i mezbur

Hâsıl: 12000

Hınta müdd 31, kıymet 6200

Şa'ir müdd 26, kıymet 2600

Alef müdd 4, kıymet 320

Burçak müdd 6, kıymet 480

erzen müdd 3, kıymet 340

Nohud keyl 16, kıymet 160

Resm-i çift 656

Resm-i bennak 300

Resm-i kara 60

Resm-i zemin 292

Öşr-i bostan 60

Öşr-i kettan 10

Asiyab bab(I) 20

Adet-i ağnam 120

Asiyab der dest-i pir ali ma'a sergan (?) bab(2) 60

Haraç-ı bağat 125

Harac-ı bahçeha 24

Adet-i ağnam-ı yörükân ma'a resm-i kara 120

Bad-ı heva ve resm-i arus ma'a deşbani ve tapuy-ı zemin 133

Vr:281-b

35-KARYE-İ ECE YAKASI

14 bennak

5 nim

9 kara

8 çift

2 pir

1 boş

10 zemin=49

Vr: 281-a

Hâsıl: 5041

Hınta müdd 9, keyl 3, kıymet 1830

Şa'ir müdd 5, kıymet 500

Alef müdd 2, kıymet 160

Burçak müdd 4, kıymet 320

Nohud müdd 10, kıymet 100

Resm-i çift 400

Resm-i bennak 168

Resm-i kara 54

Resm-i zemin 139

Öşr-i bostan 15

Adet-i ağnam 72

Yaylak-ı şamlu 400

Resmi çayır 30

Haraç-ı bağat 400

Resm-i çayır-ı 150

Çiftlik-i hacı osman der dest-i (...) 30

Çiftlik-i hacı osman der dest-i reaya 30

Haraç-ı bağat hariç reya 120

Resm-i çayır-ı (...)10

Resm-i bahçe 40

Bad-ı heva ve resm-i arus ma'a deştbanı ve tapuy-ı zemin 73

Vr: 281-a

36-KARYE-İ SAZADA TABİ-İ GEDİZ

13 bennak

1 nim

7 kara

5 çift (1 tanesi imam)

1 nim ve çift

1 pir

2 mücerred

8 zemin=38

Vr: 281-a

Hâsıl: 4417

Hınta müdd 8, kıymet 1600

Şa'ir müdd 7, kıymet 700

Alef müdd 3, kıymet 240

Burçak müdd 5, kıymet 400

Nohud müdd 12, kıymet 120

Resm-i çift 224

Resm-i bennak 156

Resm-i kara 42

Resm-i zemin 147

Öşr-i bostan 25

Adet-i ağnam 70

Resm-i kevvare 60

Haraç-ı bağat ve bahçeha-i reaya ma'a hariç 550

Bad-ı heva ve resm-i arus ma'a deşbani ve tapu zemin 83

Vr: 282-b

37-KARYE-İ AKÇAPINAR TABİ-İ GEDİZ

11 bennak

3 nim

1 kara

3 çift

2 resm

1 pir

1 müezzin

1 muhassıl

3 zemin=26

Vr: 282-b

Hâsıl: 3000

Hınta müdd 4,kıymet 800

Şa'ir müdd 4,5,kıymet 450

Alef müdd 2,kıymet 160

Burçak müdd 3,5,kıymet 280

Nohud keyl 10,kıymet 100

Resm-i çift 144

Resm-i bennak 120

Resm-i kara 6

Resm-i zemin 136

Öşr-i bostan 15

Resm-i kevvare 20

Haraç-ı bağat-ı reya 150

Haraç-ı bağat ma'a hariç reaya 500

Haraç-ı bahçeha 27

Adet-i ağnam 50

Bad-ı heva ve resm-i arus ma'a deştbanı ve tapuy-ı zemin 32

Vr: 282-b

38-KARYE-İ GÜRLEYİK TABİ -İ GEDİZ

34 bennak

18 nim

15 kara

11 çift

1 nim ve çift

9 zemin=88

Vr: 282-a

Hâsıl: 5811

Hınta müdd 9,5, kıymet 1900

Şa'ir müdd 6, kıymet 600

Alef müdd 1,5, kıymet 120

Burçak müdd 2, kıymet 160

Nohud keyl 5, kıymet 50

Erzen keyl 10, kıymet 40
 Resm-i çift 688
 Resm-i bennak 396
 Resm-i kara 90
 Resm-i zemin 182
 Öşr-i saz keyl 5, kıymet 20
 Öşr-i bostan 50
 Yaylak-ı tomablu 100
 Harac-ı bağat 400
 Girdgan 55
 Adet-i ağnam 50
 Asiyab bab (15) 600
 Asiyab cedid bab(I) 20
 Asiyab Mehmed ve Hacı osman bab (2)80
 Asiyab bab(I) resm 60
 Asiyab bab(I) 60
 Haraç-ı bahçeha 40
 Bad-ı heva ve resm-i arus ma'a deştbanı ve tapuy-ı zemin 50
 Vr: 283-b

39-KARYE-İ ORDU TABİ-İ GEDİZ

19 bennak
 12 nim
 15 kara
 6 çift
 4 boş

1 resm

2 mücerred

2 zemin=61

Vr: 283-b

6 kişi cemaat-i yörükân karye-i mezbur

Hâsıl: 3640

Hınta müdd 6, keyl 16, kıymet 1360

Şa'ir müdd 5, kıymet 500

Alef müdd 1, kıymet 80

Burçak müdd 2, kıymet 160

Erzen müdd 1, kıymet 80

Resm-i çift 384

Resm-i bennak 127

Resm-i kara 72

Resm-i zemin 56

Haraç-ı bağat 200

Adet-i ağnam ma'a yörükân ve resm-i kara 194

Resm-i kışlak 10

Asiyab bab(3) resm 90

Asiyab(3) resm 180

Asiyab-ı gökçe 60

Öşr-i bostan 60

Bad-ı heva ve resm-i arus ma'a deştbanî ve tapuy-ı zemin 66

Vr: 283-a

40-KARYE-İ GÖLCÜK TABİ-İ GEDİZ

35 bennak

3 nim

1 nim ve çift

16 kara

9 çift

1 resm

3 mücerred

5 zemin=73

Vr: 283-a

Hâsıl: 4218

Hınta müdd 8,kıymet 1600

Şa'ir müdd 7,kıymet 700

Alef müdd 2,kıymet 160

Burçak müdd 3,kıymet 240

Nohud keyl 9,kıymet 90

Resm-i çift 416

Resm-i bennak 420

Resm-i kara 96

Resm-i zemin 151

Öşr-i bostan 30

Adet-i ağnam 90

Öşr-i emrud 50

Haraç-ı bağat 130

Bad-ı heva ve resm-i arus ma'a deştbanı ve tapuy-ı zemin 45

Vr: 284-b

41-KARYE-İ ÇELTÜKÇÜ TABİ-İ GEDİZ

32 bennak

23 nim

25 kara

29 çift

1 imam

2 pir

4 mücerred

8 zemin=124

Vr: 284-b

8 kişi sipahizadegan

8 kişi cema'at-i yörükan karye-i mezbur

Hâsıl:7911

Hinta müdd 13,5,kıymet 2700

Şa'ir müdd 10,kıymet 1000

Alef müdd 1,kıymet 80

Burçak müdd 2,kıymet 160

Erzen müdd 1,kıymet 80

Nohud keyl 10,kıymet 100

Resm-i çift 1360

Resm-i bennak 384

Resm-i kara 150

Resm-i zemin 206

Öşr-i çeltük-i girdgan-ı hassa, müdd 2,keyl 1,kıymet 246

Öşr-i bostan 50

Haraç-ı bağat 800

Asiyab bab(2) 120

Resm-i ceraim 25

Resm-i kevvare 25

Öşr-i kettan 15

Öşr-i saz keyl 20, kıymet 60

Haraç-ı bahçeha-i hariç 90

Çayır-ı (..) 150

Bad-ı heva ve resm-i arus ma'a deştbanı ve tapuy-ı zemin 111

Vr:285- b

42-KARYE-İ GÖYNÜKVİRANI TABİ-İ GEDİZ

56 bennak

9 nim

22 kara

15 çift

2 pir

1 imam

4 ma'lul

1 muhassıl

1 boş

5 mücerred

17 zemin=133

Vr: 285-a

Hâsıl:8000

Hınta müdd 19,keyl 15,kıymet 3950

Şa'ir müdd 12,kıymet 1200

Alef müdd 3,kıymet 240

Burçak müdd 5,kıymet 400

Erzen müdd 2,5,kıymet 200

Nohud keyl 1,5,kıymet 150

Resm-i çift 656

Resm-i bennak 672

Resm-i kara 132

Resm-i zemin 263

Öşr-i bostan 40

Haraç-ı bağat 100

Adet-i ağnam 200

Resm-i bahçe-i? 40

Asiyab-ı cedid bab(1) resm 30

Resm-i kevvare 260

Resm-i meyve 2

Çiftlik-i demürcü der karye-i evlek namu diger kaya sakarı arıcı ve murur?

Bad-ı heva ve resm-i arus ma'a deştbanı ve tapuy-ı zemin 137

Vr: 137

43 -KARYE-İ ÜÇBAŞLU TABİ-İ GEDİZ

32 bennak

9 nim

12 çift

3 çift ve nim

1 kara

2 pir

17 zemin=76

Vr: 286-b

1 kişi sipahizadegan

Hâsıl:8058

Hınta müdd 16,5.,kıymet 3300

Şa'ir müdd 13,kıymet 1300

Alef müdd 3,kıymet 240

Burçak müdd 5,5,kıymet 440

Ades keyl 7,kıymet 70

Nohud Keyl 5,kıymet 70

Resm-i çift 672

Resm-i bennak 384

Resm-i kara 6

Resm-i zemin 206

Öşr-i bostan 55

Haraç-ı bağat 500

Resm-i kevvare 15

Adet-i ağnam 150

Öşr-i kettan 15

Resm-i çayır 50

Resm-i..... 40 ?

Resm-i çayır-ı bekir

Resm-i sumak 50

Asiyab bab (I) 60

Asiyab bab (I) 40

Yaylak-ı geldiri ve samur ve armud ..? 300

Öşr-i emrud 100

Bad-ı heva ve resm-i arus ma'a deştbanı ve tapuy-ı zemin 85

Vr: 286-a

44- KARYE-İ YAKABAĞLUCA TABİ-İ GEDİZ

9 bennak

7 nim

2 kara

2 çift

1 imam

13 zemin=34

Vr: 286-a

Hâsıl:1906

Hınta müdd 4, keyl 5, kıymet 850

Şa'ir müdd 1, kıymet 100

Alef müdd 1, kıymet 80

Burçak müdd 1, kıymet 80

Nohud keyl 5, kıymet 50

Resm-i çift 192

Resm-i bennak 108

Resm-i kara 12

Resm-i zemin 211

Öşr-i bostan 10

Haraç-ı bağat 100

Resm- i çayır 15

Haraç-ı bahçeha 60

Bad-ı heva ve resm-i arus ma'a deştbanı ve tapuy-ı zemin 38

Vr: 286-a

45- KARYE-İ BARDAKÇI DER KURB-I KARYE-İ AKÇAALAN HARİC REAYA

15 zemin

Vr:287-b

Hâsıl: 880

Hınta müdd 1, keyl 12, kıymet 320

Şa'ir müdd 1, kıymet 100

Resm-i zemin 189

Resm-i bahçe 10

Yaylak-ı bardakçı 120

Alef keyl 40, kıymet 40

Burçak müdd 1, kıymet 80

Bad-ı heva resm-i arus ma'a deştbanı ve tapuy-ı zemin 26

Vr: 287-b

46-MEZRAA-İ BELENLER(MELİKLER) DER KURB-I KARYE-İ EĞRİCE MA'A KIŞLAK-I BÖLÜCEK TABİ-İ GEDİZ

Hâsıl: 350

Poz:287-b

47-MEZRA'A-İ BÖLÜCEK TABİ-İ GEDİZ

Hâsıl: 200

Vr: 287-b

48-KARYE-İ ÇUKURVİRAN TABİ-İ GEDİZ

20 bennak

8 nim

2 kara

5 çift

2 nim ve çift

9 zemin=46

Hâsıl: 4400

1 kişi mezra'a-i samed(60)

17 kişi cema'at-i yörükân karye-i mezbur

Vr: 287-a

Hınta müdd 2,5, kıymet 500

Şa'ir müdd 1, kıymet 100

Alef müdd 1, kıymet 80

Burçak müdd 1, kıymet 80

Erzen keyl 15, kıymet 60

Resm-i çift 384

Resm-i bennak 240

Resm-i kara 12

Resm-i zemin 134

Öşr-i bostan 30

Adet-i ağnam 150

Resm-i kevvare 15

Eşcar-ı cevz 20

Girdgan 120

Öşr-i kettan 15

Yaylak-1 (..) 100

Yaylak-1 Kara göbek 220

Yaylak-1 Emir musa 100

Yaylak-1 Hacı ören 270

Yaylak-1 Bükmük 160

Yaylak-1 Selçuk 250

Yaylak-1 Egirigüç? 320

Yaylak-1 Dibek-i bükmük 160

Asiyab (bab 3) 120

Asiyab-1 cedid 30

Adet-i ağnam-ı yörükân ma'a resm-i kara 400

Bad-ı heva ve resm-i arus ma'a deştbanî ve tapuyı-ı zemin 85

Vr: 287-a

49- MEZRAA-İ GÖYNÜK TABİ-İ GEDİZ

ZEMİN=8

Hâsıl-ı anıl galle ve resm-i zemin 1222

Vr: 288-a

50-KARYE-İ YUMRUTAŞ TABİ-İ GEDİZ

12 bennak

12 nim

5 çift

10 kara

2 mücerred

1 pir

4 zemin=46

Vr: 288-a

26 kişi cema'at-i yörükan karye-i mezbur

Hâsıl:2886

Hınta müdd 3,keyl 15,kıymet 750

Şa'ir müdd 1,5,kıymet 150

Alef müdd 1,kıymet 80

Burçak müdd 1,5,kıymet 120

Nohud keyl 7,kıymet 70

Erzen keyl 1,5,kıymet 60

Resm-i çift 352

Resm-i bennak 144

Resm-i kara 60

Resm-i zemin 108

Resm-i kevvare 15

Haraç-ı bağat 320

Resm-i çayır-ı hac osman? 200

Yaylak-ı Eberöge? 120

Adet-i ağnam ve ganem ma'a yörükan ve resm-i kara 973

51-KARYE-İ GÜRLEYİK TABİ-İ GEDİZ

50 bennak

8 nim

22 kara

14 çift

5 mücerred

1 çift ve nim

2 boş

1 resm

1 zemin=10

Vr:288-a

4 kişi cema'at-i yörükân karye-i mezbur

Hâsıl-ı ma'a mezra'a-i göç deresi hariç-i ez defter: 8189

Hınta müdd 13, keyl 5, kıymet 2650

Şa'ir müdd 11,5, kıymet 1150

Alef müdd 1,5, kıymet 120

Burçak müdd 3,5, kıymet 280

Nohud keyl 12, kıymet 120

Resm-i çift 624

Resm-i bennak 612

Resm-i kara 132

Resm-i zemin ma'a hariç 12

Öşr-i bostan 50

Harac-ı bağat 100

Haraç-ı bahçeha ve meyve 100

Adet-i ağnam 50

Resm-i kevvare 10

Asiyab bab(11) 660

Dırahha-i cevz-i hasa 120

Yaylak-ı (.....) 250

Yaylak-ı (....) 180

Asiyab-ı koca musa şart-ı tamir bab 120

Öşr-i cevz 45

Öşr-i emrud 20

Asiyab cedid der dest-i gök ömür bab 1 resm 60

Yaylak-ı (.....) 40

(.....) resm-i.140

Dırahha-i cevz-i haric 140

Asiyab bab 1 60

Resm-i bahçe 20

Adet-i ağnam(silik)ma'a resm-i kara 44

Bad-ı heva ve resm-i arus ma'a deştbanı ve tapuy-ı zemin 110

Vr:289-b

52-KARYE-İ ÇAY TAB-İ GEDİZ

34 bennak

12 kara

2 nim

7 çift

1 pir

4 zemin=60

Vr:289-a

Hâsıl:2300

Hınta müdd 2,kıymet 400

Şa'ir müdd 1,5,kıymet 150

Alef müdd 1,kıymet 80

Burçak 1,5, kıymet 120

Erzen 13, kıymet 24

Nohud keyl 5, kıymet 50

Resm-i çift 252

Resm-i bennak 408

Resm-i kara 72

Resm-i zemin 164

Öşr-i bostan 15

Haraç-ı bağat ma'a bahçeha 415

Haraç-ı bahçe-i ahmed ? 20

Öşr-i çeltük 100

Asiyab bab(I) resm 30

Bad-ı heva ve resm-i arus ma'a deştbanı ve tapuy-ı zemim 76

Vr: 289-a

53-KARYE-İ BEKİL TABİ-İ GEDİZ

2 bennak

1 çift

1 kara

1 resm

40 zemin=45

Vr:290-b

5 kişi cema'at-i yörükân karye-i mezbur

Hâsıl: 5518

Hınta müdd 15,keyl 13,kıymet 3130

Şa'ir müdd 4 ,kıymet 400

Alef müdd 1,kıymet 80

Burçak müdd 3,kıymet 240

Erzen 1, kıymet 80

Nohud keyl, kıymet 110

Resm-i çift 32

Resm-i bennak 24

Resm-i kara 541

Öşr-i çeltük müdd 1, kıymet 120

Öşr-i bostan 28

Asiyab bab(3) 90

Saz müdd 1, kıymet 60

Öşr-i kettan 20

Haraç-ı bağat 200

Adet-i ağnam ve ganem ma'a yörükân ve resm-i kara 325

Bad-ı heva ve resm-i arus ma' a deştbanî ve tapuy-ı zemin 32

Vr:290-b

54-KARYE-İ İTLER

35 bennak

8 nim

8 çift

13 kara

2 mücerred

1 pir

7 zemin= 74

Vr:290-a

Hâsıl: 4920

Hınta müdd 9, kıymet 1800

Şa'ir müdd 9, kıymet 900
 Alef müdd 2, kıymet 120
 Burçak müdd 3, kıymet 240
 Erzen keyl 17, kıymet 68
 Nohud keyl 11, kıymet 110
 Resm-i çift 384
 Resm-i bennak 408
 Resm-i kara 78
 Resm-i zemin 39
 Resm-i caba 15
 Öşr-i bostan 50
 Haraç-ı bağat 350
 Adet-i ağnam 50
 Resm-i kevvare 15
 Asiyab bab (4) 120
 Öşr-i çeltük keyl 10, kıymet 60
 Öşr-i meyve 2
 Resm-i ceraim 20
 Bad-ı heva ve resm-i arus ma'a deştbanı ve tapuy-ı zemin 41
 Vr: 291-b

55-KARYE-İ YOL İNDÜĞÜ TABİ-İ GEDİZ

30 bennak
 13 nim
 14 kara
 6 çift

1 mücerred

1 resm

1 pir

5 zemin=71

Vr:291-b

Hâsıl:4160

Hınta müdd 9,kıymet 1800

Şa'ir müdd 5,kıymet 500

Alef müdd 1,5, kıymet 120

Burçak müdd 3, kıymet 240

Nohud müdd 13, kıymet 130

Resm-i çift 400

Resm-i bennak 360

Resm-i kara 84

Resm-i zemin 107

Öşr-i bostan 40

Adet-i ağnam 100

Asiyab-ı veli bab-(2)

Erzen müdd 1,kıymet 80

Haraç-ı bağat 100

Zemin resm.32

Bad-ı heva ve resm-i arus ma'a deştbanı ve tapuy-ı zemin 67

Vr: 291-a

56-KARYE-İ OYRUCA TAB-İ GEDİZ

8 bennak

4 nim

2 çift

6 kara

1 zemin=21

Vr:291-a

Hâsıl-ı ma' egmir gazi:1300

Hınta müdd 1,kıymet 200

Şa'ir müdd 1,kıymet 100

Alef keyl 15,kıymet 60

Burçak keyl 10,kıymet 40

Erzen keyl 1,kıymet 4

Resm-i çift 128

Resm-i bennak 96

Resm-i kara 36

Resm-i zemin 20

Öşr-i bostan 10

Adet-i ağnam 20

Resm-i ceraim 30

Asiyab bab(I) 30

Asiyab-ı cedid bab(2) 40

Resm-i çayır-ı evder? 15

Girdgan-ı hassa 30

Öşr-i bahçe 10

Resm-i kevvare 8

Yaylak-ı suçalan? 250

Nohud keyl 13, kıymet 130

Bahçe-i (...) 5

Bad-ı heva ve resm-i arus ma'a deştbanı ve tapuy-ı zemin 38

Vr:291-a

57-KARYE-İ YUND OVASI TABİ-İ GEDİZ

22 bennak

6 nim

9 çift

1 mücerred

1 kara

1 zemin:40

Vr:291-a

5 kişi sipahizadegan

Hâsıl: 3724

Hınta müdd 5, keyl 4, kıymet 1440

Şa'ir müdd 5, kıymet 500

Alef müdd 1, kıymet 80

Burçak 2, kıymet 160

Resm-i çift 384

Resm-i bennak 264

Resm-i kara 6

Resm-i zemin 28

Öşr-i bostan 10

Adet-i ağnam 130

Resm-i bahçe 20

Yaylak-ı Sultan Erbalı(?) .50

Yaylak-ı Emirbaki 220

Yaylak-ı Hamambolu (?) 120

Yaylak-ı Saçakeriği? 30

Yaylak-ı Düslük 50

(.....) 180

Bad-ı heva ve resm-i arrus maa' deştbanı ve tapuy-ı zemin 47

Vr:292-b

58-KARYE-İ YUVA NAM-I DİĞER BALTALU

22bennak

7 nim

9 kara

2 çift

1 resm=41

Vr: 292-b

Hasıl-ı ma'a mezraa-i gölcük ve paşacık : 2237

Hınta müdd 3, keyl, kıymet 670

Şa'ır müdd 3, kıymet 670

Alef müdd 1, kıymet 80

Burçak müdd 1, kıymet 80

Erzen keyl 10, kıymet 40

Resm-i çift 176

Resm-i bennak 264

Resm-i kara 54

Resm-i bostan 10

Adet-i ağnam 80

Yaylak-ı Emir arablu 130

Yaylak-ı Ebuahmed 60

Çayır-ı Hassa 60

Resm-i otlak 50

Asiyab bab (1) 60

Otlak-ı (...) 100

Bad-ı heva resm-i arus ma'a deştbanı ve tapuy-ı zemin 63

Vr: 292-a

59-KARYE-İ ERİĞİ VE TATUĞU MA'A BEYCÜKLER(?)

24 zemin

Vr: 292-a

Hâsıl: 1855

Hınta müdd 2, keyl 15, kıymet 550

Şa'ır müdd 6, kıymet 600

Alef müdd 1,5, kıymet 120

Burçak müdd 2, kıymet 160

Resm-i zemin 257

Asiyab bab (I) resm 30

Bad-ı heva ve resm-i arus ma'a deştbanı ve tapuy-ı zemin

Vr: 293-b

60- MEZRA'A-İ ÇELEBİOLUĞU VE DERBENTAĞZI TABİ-İ GEDİZ

1 zemin

Hınta keyl 16,kıymet 160

Şa'ir keyl 10 kıymet 50

Burçak keyl 5,kıymet 20

Ades keyl 3,kıymet 30

Rsm-i zemin 111

Adet-i deştbanı ve tapuy-ı zemin 28

Vr:293-b

Hasıl: 399

61 –KARYE-İ ÇALICA VE KIZILÜZÜM MA'A BAC-I BAZAR VE HARİC-İ EZ DEFTER

68 bennak

23 nim

17 çift

20 kara

1 müezzin

1 imam

1 resm

1 iki çift

6 mücerred

1 pir

41 zemin=180

Vr:293-a

42 kişi cema'at-i yörükân karye-i mezbur

Hâsıl: 8181

Hınta müdd 12, kıymet 2400

Şa'ir müdd 11, kıymet 1100

Alef müdd 2, kıymet 160

Burçak müdd 3, kıymet 240

Nohud keyl 19, kıymet 190

Resm-i çift 1040

Resm-i bennak 816

Resm-i kara 120

Resm-i zemin 572

Öşr-i bostan 137

Haraç-ı bağat 230

Resm-i küvvare 22

Asiyab-ı cedid bab (I) 60

Adet-i ağnam ve ganem ma'a yörükân ve resm-i kara 900

Çiftlik-i kara koca ...der tasarruf-u mehmed veledi salman sipahi? Resm 42

Çiftlik-i (silik) küçük haric-i ez defter tasarrufu mehmed ve mustafa ve ali ... ve musa ve bekir ve ali veledi (...)resm 32

Bad-ı heva ve resm-i arus ma'a deştbanî ve tapuy-ı zemin 130

Vr: 294-b

63-KARYE-İ KAB TABİ-İ GEDİZ

18 zemin

Vr:294-a

25 cema'at-i yörükân karye-i mezbur

Hâsıl:4346

Hınta müdd 7,kıymet 1400

Şa'ir müdd 6, kıymet 600

Alef müdd 1, kıymet 80

Burçak müdd 2, kıymet 160

Erzen müdd 1, kıymet 80

Resm-i zemin 344

Adet-i ağnam-ı yörükân ve resm-i kara ma'a(..) 1500

Öşr-i bostan 14

Çayır-ı (...) 45

Vr:294-a

64-KARYE-İ MESUD EKİNİ TABİ-İ GEDİZ

4 bennak

2 nim

1 çift

1 kara

2 mücerred

1 imam

11 zemin=22

Vr: 294-a

Hâsıl:2208

Hınta müdd 5,kıymet 1000

Şa'ir müdd 3,keyl 15 kıymet 375

Alef müdd 1,kıymet 80

Burçak müdd 1,5,kıymet 120

Nohud keyl 6, kıymet 60

Resm-i çift 96

Resm-i bennak 48

Resm-i kara 6

Resm-i zemin 178

Öşr-i bostan 45

Haraç-ı bağat 60

Resm-i kevvare 15

Asiyab bab (I) 60

Erzen keyl 10,kıymet 40

Çiftlik-i (.....)

Çiftlik-i (.....)

Bad-ı heva resm-i arua ma'a deştbanı ve tapuı zemin 35

Vr:295-b

65-karye-i seğmen ... ber mucebi mufassalkarye-i karaman tabi-i şeyhlü,karye-i seymen tabi-i gediz ani 'r-reaya bundan akdem karye-i mezburenin reayası külliye çiftliklerini bey' idüp perakende olmağı çiftliklerin olan kimesneler bağ dikmişler hasil-ı anılgalle ve resm-i zemin ve haraç-ı bağat resm-i otlak ve deştbanı ve tapuy-ı zemin ve resm-i duhan 449

66-KARYE-İ BADEMLÜCE TABİ-İ GEDİZ

23 bennak

18 nim

12 çift

1 çift nim

6 kara

1 ma'lul

1 imam

1 doğancı

5 pir

1 mücerred

27 zemin=76

Vr:295-a

Hâsıl-ı ma'a mezra'a-i hariç-i ezdefter arslan alanı 4952

Hınta müdd 10,kıymet 2000

Şa'ir müdd 5,kıymet 500

Alef müdd 1,kıymet 80

Burçak müdd 1,5,kıymet 120

Nohud keyl 10,kıymet 100

Resm-i çift 736

Resm-i bennak 276

Resm-i kara 36

Resm-i zemin 178

Öşr-i bostan 40

Haraç-ı bağat 160

Resm-i sumak 86

Asiyab bab(3) resm 60

Asiyab-ı cedid der dest-i hacı...?bab (I) 30

Resm-i otlak 100

Adet-i ağnam 120

Erzen keyl 7,kıymet28

Saz keyl 7,kıymet 28

Ades keyl 4,kıymet 40

Mezraa-i arslan alan hariç-i ezdefter der karye-i mezbur 180

Bad-ı heva ve resm-i arus ma'a deştbanı ve tapuy-ı zemin 49

67-KARYE-İ OTAZ TABİ-İ GEDİZ

12 BENNAK

7 nim

3 kara

2 çift

1 imam

1 müezzin

1 mahlul

1 pir

1 müccered

7 zemin=36

Vr:296-b

Hâsıl:1493

Hınta müdd 3,kıymet 600

Şa'ir müdd 1,5,kıymet 150

Alef keyl 10,kıymet 40

Burçak müdd 1,kıymet 80

Erzen keyl 5,kıymet 20

Nohud keyl 1,kıymet 10

Rtes-i çift 176

Resm-i bennak 144

Resm-i kara 18

Resm-i zemin 42

Öşr-i bostan 40

Öşr-i sumak 15

Haraç-ı bağat 75

Adet-i ağnam 45

Öşr-i meyve 2

Bad-ı heva ve resm-i arus ma'a deştbanı ve tapuy-ı zemin 36

POZ:296-a

68-KARYE-İ VİRAN VE NAMI DİĞER SUVADLAR

15 bennak

3 nim

6 kara

2 çift

2 doğancı

1 resm

23 zemin=52

Vr:296-a

18 kişi cema'at-i yörükan karye-i mezbur

40 kişi sipahizadegan

Hâsıl: 4930

Hınta müdd 10,kıymet 2000

Şa'ir müdd 4,kıymet 4000

Burçak müdd 1,kıymet 80

Nohud müdd 8,kıymet 80

Resm-i çift 112

Resm-i bennak 180

Resm-i kara 36

Resm-i zemin 395

Haraç-ı bağat 690

Resm-i kevvare 30

Resm-i kışlak 150

Adet-i ağnam-ı yörükân ma'a resm-i kara 600

Resm-i otlak 50

Öşr-i bostan 15

Adet-i ağnam ve ganem 60

Bad-ı heva ve resm-i arus ma'a deştbanî ve tapuy-ı zemin 56

Vr:297-b

69-KARYE-İ KARADAĞIM VE EMİRGAZİ TABİ-İ GEDİZ

13 ZEMİN

Vr:297-B

Hâsıl: 600

Hınta keyl 5,kıymet 50

Şa'ir keyl 5,kıymet 60

Burçak keyl 3,kıymet 12

Resm-i zemin 97

Öşr-i (.....)silik 10

Resm-i? 5

Asiyab bab(I) resm 30

Asiyab-ı cedid bab(I) resm 30

Resm-i sumak 10

Resm-i kışlak 200

Haraç-ı bağat ma'a (.....) 99

Adet-i deştbanî ve tapuy-ı zemin 32

Vr: 297-b

**70-MEZRA'A-İ KIZILÇUKUR NAM-I DİĞER ORUÇGAZİ HARİC-İ
EZDEFTER TABİ-İ GEDİZ**

Hâsıl: 340

**71-MEZRA'A-İ MURDARCA NAM-I DİĞER KIZILCIK VE NAM-I DİĞER
DERBEND DERESİ? TABİ-İ GEDİZ HARİCİ EZ DEFTER MA'A MEZRA'A-İ
KUYUCAK DER KARYE-İ TAYINLAR VE TEKE DERESİ VE SARUCA-İ
MEZKUR MURDARCA O DA TEVAB-İ KARIYEDİR**

ZEMİN=6

HASIL-I ANIL GALLE VE RESM-İ ZEMİN(...) 320

HASIL-I ANIL GALLE VE RESM-İ ZEMİN (.....) MA'A BAHÇE 379

72-ÇİFTLİK-İ AYVADERE DER KURB-I KARYE-İ KAB

ZEMİN=2

HASIL-I ANIL GALLE RESM-İ ZEMİN 314

73-YAYLAKHA TABİ-İ GEDİZ

Hâsıl:1325

74-KARYE-İ SANDIK TABİ-İ GEDİZ

10 bennak

14 nim

8 kara

4 çift

6 zemin=42

Hasıl-ı ma'a çiftlik-i torlak ve gösger haric-i ez defter 2500

Vr:297-a

Hınta müdd 5,kıymet 1000

Şa'ir müdd 3,5,kıymet 400

Erzen keyl 15,kıymet 60

Burçak keyl 15,kıymet 60

Resm-i çift 416

Resm-i bennak 160

Resm-i kara 48

Resm-i zemin 80

Harac-ı bağat ma'a bahçe 60

Adet-i ağnam 20

Öşr-i bostan 20

Asiyab bab(I) 30

Resm-i kevvare 15

Asiyab bab (I) 60

Bad-ı heva ve resm-i arus ma'a deştbanı ve tapuy-ı zemin 46

Vr:297-a

75-KARYE-İ KARI

2 bennak

2 çift

12 zemin=16

Vr:298-b

Hâsıl:2500

Hınta müdd 6,keyl 12,kıymet 1320

Şa'ir müdd 5,kıymet 500

Alef keyl 10,kıymet 40

Burçak müdd 1,kıymet 80

Erzen keyl 10,kıymet 40

Nohud keyl 5,kıymet 50

Resm-i çift 64

Resm-i bennak 24

Resm-i zemin 265

Öşr-i bostan 30

Öşr-i(....)10

Adet-i ağnam 30

Resm-i kevvare10

Bad-ı ve resm-i arus ma'a deştbanı ve tapuy-ı zemin 37

Vr: 298-b

76-(ı) KARYE-İ SUMAKLU REAYASI KÜLLİYEN YÖRÜKTÜR AN ZEAMET-İ MAHMUT ÇAVUŞ BER MUCEBİ MUFASSAL TABİ-İ GEDİZ

1 Çift

1 imam

1 mücerred

13 boş=16

Vr:298-a

Hâsıl:646

Hınta keyl 3,kıymet 30

Şair keyl 3,kıymet 15

Burçak keyl 2,kıymet 8

Girdgan-ı hassa 20

Asiyab bab(I) 60

Resm-i zemin 5

Adet-i ağnam ve resm-i kara ve.....508

Vr:298-a

**76-(2) ÇİFTLİK-İ GÖKÇE VE ÖRDEKLÜ DER KARYE-İ ÇUKURVİRAN
TABİ-İ GEDİZ**

5 zemin

Vr:298-a

Hasıl-ı anel galle ve resm-i zemin (.....) 300

77 VE 78- MEZRA 'A-İ HACI VELİ DER KURBI KARYE-İ ÇIKRIK

1 Bennak

2 zemin

Hâsıl:900

Vr:299-b

79- BAZAR-I GEDİZ

Hâsıl:3500

Vr:299-a

80-MEZRA'A-İ OSMAN ALAŞIH**Hâsıl:500**

Vr:299-a

81-Nahiye-i gedus ve kavak.... Şehr serbest olmayan tımarların nısf cürmi cinayet-i ve koyun bacı'nın nısf-ı ve hasıl yazılmayan tımarların tamamı beytülmal ve yava ve kaçgun ve müjde-i Abd-i abık ve gümrük ve müddet-i tamam olub marifet-i şerle bey olunan kul ve cariyeleri ki sahipleri zahir olmaya ve mezkur nahiyelerden olan vakfın.... Ve cürm-i cinayet-i sipahinin ber mucbe-i adet-i kadim Fi sene 5000

EK-4**47 NUMARALI TAPU TAHRİR DEFTERİNE GÖRE GEDİZ NAHİYESİ'NDE
TOPRAK TASARRUFU**

Sr.	Köyler	Çift	İki Çift	Nim	Bennak	Mücerred
1.	Karye-i Gökler ²³⁰	8	--	1	9	--
2.	Karye-i Karaağaç ²³¹	9	--	4	13	2
3.	Karye-i Gümüşlü ²³²	5	--	1	11	3
4.	Karye-i Hisar Yakası ²³³	8	--	6	28	6
5.	Karye-i Gökler ²³⁴	4	--	6	16	3
6.	Karye-i Erdoğan ²³⁵	4	--	13	16	2
7.	Karye-i Gümele ²³⁶	7	--	4	27	2
8.	Karye-i Karalar ²³⁷	13	--	5	35	5
9.	Karye-i Çakurlu ²³⁸	3	--	5	4	1
10.	Karye-i Aşağı Bağluca ²³⁹	4	--	4	12	--
11.	Karye-i EskiViran ²⁴⁰	8	--	12	11	2
12.	Karye-i Kayacak ²⁴¹	1	--	1	2	--
13.	Karye-i Tayınlar ²⁴²	6	--	6	37	1
14.	Karye-i Dede ²⁴³	6	--	4	10	1
15.	Karye-i Hasunlar ²⁴⁴	4	--	2	5	--

²³⁰ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 268-b.

²³¹ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 268-a.

²³² TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 269-b.

²³³ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 269-a.

²³⁴ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 270-b.

²³⁵ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 270-a.

²³⁶ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 271-b.

²³⁷ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 272-b.

²³⁸ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 272-a.

²³⁹ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 273-a.

²⁴⁰ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 274-b.

²⁴¹ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 274-a.

²⁴² TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 274-a.

²⁴³ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 275-b.

²⁴⁴ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 275-b.

16.	Karye-i Sevindikler ²⁴⁵	1	--	2	10	1
17.	Karye-i Günişe ²⁴⁶	7	--	15	46	1
18.	Karye-i Altuntaş ²⁴⁷	6	--	4	19	1
19.	Karye-i Karaköy ²⁴⁸	--	--	--	9	1
20.	Karye-i Birgi ²⁴⁹	10	--	11	41	1
21.	Karye-i Arabşah ²⁵⁰	1	--	5	10	--
22.	Karye-i Kızılağaç ²⁵¹	7	--	6	12	--
23.	Karye-i Yaylası ve Mihdan ²⁵²	15	--	7	25	3
24.	Karye-i Ece Yakası ²⁵³	8	--	5	14	--
25.	Karye-i Saz Ada ²⁵⁴	5	--	1	13	2
26.	Karye-i Akçapınar ²⁵⁵	3	--	3	11	--
27.	Karye-i Gürleyik ²⁵⁶	11	--	18	34	--
28.	Karye-i Ordu ²⁵⁷	6	--	12	19	2
29.	Karye-i Gölcük ²⁵⁸	9	--	3	35	3
30.	Karye-i Çeltükçü ²⁵⁹	29	--	23	32	4
31.	Karye-i Göynük Viranı ²⁶⁰	15	--	9	56	5
32.	Karye-i Üçbaşlı ²⁶¹	12	--	9	32	--

²⁴⁵ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 276-b.

²⁴⁶ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 277-b.

²⁴⁷ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 277-a.

²⁴⁸ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 278-b.

²⁴⁹ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 279-a.

²⁵⁰ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 280-b.

²⁵¹ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 280-b.

²⁵² TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 280-a.

²⁵³ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 281-a.

²⁵⁴ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 281-a.

²⁵⁵ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 282-b.

²⁵⁶ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 282-a.

²⁵⁷ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 283-b.

²⁵⁸ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 283-a.

²⁵⁹ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 284-b.

²⁶⁰ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 285-a.

²⁶¹ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 286-b.

33.	Karye-i Yakabağluca ²⁶²	2	--	7	9	--
34.	Karye-i Bardakçı ²⁶³	--	--	--	--	--
35.	Karye-i Çukurviran ²⁶⁴	5	--	8	20	--
36.	Karye-i Yumrutaş ²⁶⁵	5	--	12	12	2
37.	Karye-i Gürleyik ²⁶⁶	14	--	8	50	5
38.	Karye-i Çay ²⁶⁷	7	--	2	34	--
39.	Karye-i Bekil ²⁶⁸	1	--	--	2	--
40.	Karye-i İtler ²⁶⁹	8	--	8	35	2
41.	Karye-i Yolindüğü ²⁷⁰	6	--	13	30	1
42.	Karye-i Oyruca ²⁷¹	2	--	4	8	--
43.	Karye-i Yund Ovası ²⁷²	9	--	6	22	1
44.	Karye-i Yuva Nam-ı diğer Baltalı ²⁷³	2	--	7	22	--
45.	Karye-i Eriği ve Tatağı ²⁷⁴	--	--	--	--	--
46.	Karye-i Çalıcı ve Kızılüzüm ²⁷⁵	17	1	23	68	6
47.	Karye-i Kab ²⁷⁶	--	--	--	--	--
48.	Karye-i Mesud Ekini ²⁷⁷	1	--	2	4	2
49.	Karye- Bademlüce ²⁷⁸	12	--	18	23	1

²⁶² TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 286-a.

²⁶³ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 287-b.

²⁶⁴ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 287-a.

²⁶⁵ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 288-a.

²⁶⁶ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 288-a.

²⁶⁷ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 289-a.

²⁶⁸ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 290-b.

²⁶⁹ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 290-a.

²⁷⁰ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 291-b.

²⁷¹ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 291-a.

²⁷² TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 291-a.

²⁷³ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 292-b.

²⁷⁴ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 292-a.

²⁷⁵ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 293-a.

²⁷⁶ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 294-a.

²⁷⁷ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 294-a.

²⁷⁸ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 295-a.

50.	Karye-i Otaz ²⁷⁹	2	--	7	12	1
51.	Karye-i Viran Namı Diğ̈er Suvadlar ²⁸⁰	2	--	3	15	--
52.	Karye-i Karadağım ve Emirgazi ²⁸¹	--	--	--	--	--
53.	Karye-i Sandık ²⁸²	4	--	14	10	--
54.	Karye-i Karı ²⁸³	2	--	--	2	--
55.	Karye-i Sumaklu ²⁸⁴	1	--	--	--	1
TOPLAM		337	1	367	989	75

²⁷⁹ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 296-b.

²⁸⁰ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 296-a.

²⁸¹ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 297-b.

²⁸² TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 297-a.

²⁸³ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 298-b.

²⁸⁴ TK. KKA., TD., nr. 47, vr. 298-a.

KAYNAKÇA

- ACUN, Fatma, (2002), “Klasik Dönem Eyalet İdare Tarzı Olarak Timar Sistemi ve Uygulaması”, **Türkler**, C.9, Ankara, ss.899-908.
- AKDAĞ, Mustafa, (1999), **Türk Halkının Dirlik ve Düzenlik Kavgası Celâli İsyânları**, Ankara.
- ALTUNTAŞ, Halil, (2009), **Kur’an-ı Kerim Meali**, Ankara.
- ARIKAN, Zeki, (1995), “Tapu-Tahrir Defterleriyle İlgili bir Tasarı”, **Osmanlı Araştırmaları**, İzmir, ss.69-74.
- ATLI, Hüsamettin Halit, (2008), “47 numaralı Tapu Tahrir Defterine göre Simav Nahiyesi”, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, **Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü**, Kütahya.
- BARCAN, Ömer Lütfi, (1943), **XVI. ve XVII. Asırlarda Osmanlı İmparatorluğu’nda Zirai Ekonominin Hukuki ve Mali Esasları Kanunlar I**, İstanbul.
- BARCAN, Ömer Lütfi, (1956), “Türkiye’de “Servaj” Var mı idi ?”, **Bellekten**, S.78, C.XX, Ankara, ss.237-246.
- BARCAN, Ömer Lütfi, (1974), “Timar”, **İ.A.**, C.12/1, İstanbul, ss.287-3
- BARCAN, Ömer Lütfi, (1980), “Çiftlik”, **Türkiye’de Toprak Meselesi Toplu Eserler I**, İstanbul, ss.789-797.
- BARCAN, Ömer Lütfi, (1980), “Mülk Topraklar ve Sultanların Temlik Hakkı (I)”, **Türkiye’de Toprak Meselesi Toplu Eserler I**, İstanbul, ss-231-247.
- BARCAN, Ömer Lütfi, (2000), **Kanunlar**, C.I., İstanbul.
- BARCAN, Ömer Lütfi, (2000), **Osmanlı Devleti’nin Sosyal ve Ekonomik Tarihi Tetkikler-Makaleler**, İstanbul.
- BARCAN, Ömer Lütfi, “Çiftlik”, **İ.A.**, C.III, ss.393-397.
- BAYRAKÇI, Halil, (1990), **Osmalı Toprak sistemi: Mir’i Hukuk**, İstanbul.
- BOSTAN, Hanefi, (2002), **XV.-XVI. Asırlarda Trabzon Sancağında Sosyal ve İktisadi Yapı**, Ankara.

- ÇAĞATAY, Neşet, (1948), “Osmanlı İmparatorluğunda Reyanın Miri Arazide Toprak Tasarrufu ve İntikal Tarzları”, **IV. Türk Tarih Kongresi**, (10-14 Kasım, Ankara), ss.426-432.
- ÇAKAR, Enver, (2003), **XVI.Yüzyılda Halep Sancağı (1516-1566)**, Elazığ.
- EMECEN, Feridun, (1990), “Sosyal Tarih Kaynağı Olarak Osmanlı Tahrir Defterleri”, **Tarih ve Sosyoloji Semineri (28-29 Mayıs 1990)**, ss.143-156.
- EMECEN, Feridun, (2002), “Çift Resmî”, **Dİ.Y.İ.A.**, C.8, Ankara, ss.309-310.
- ERGENÇ, Özer, (1999), “Osmanlı Klasik Düzeni ve Özellikleri Üzerine Bazı Açıklamalar”, **Osmanlı**, C.4, Ankara, ss.187-198.
- ERGENÇ, Özer, (2006), **XVI. Yüzyıl Sonlarında Bursa**, Ankara.
- GEÇER, Lütfi, (1964), **XVI.-XVII. Asırlarda Osmanlı İmparatorluğunda Hububat Meselesi ve Hububattan Alınan Vergiler**, İstanbul.
- GÖKBİLGİN, M.Tayyib, (1964), “Nahiye”, **İ.A.**, C.IX, İstanbul, ss.37-39.
- HEYET, (1993), **438 Numaralı Muhasebe-i Vilayet-i Anadolu Defteri (937 / 1530)**, Ankara.
- HINZ, Walter, (1990), **İslam’da Ölçü Sistemleri**, Çev: Acar Sevim, İstanbul.
- Hüdavendigâr Livası Tahrir Defterleri**, (1988), C.I., Yay. Haz: Ömer Lütfi Barkan-Enver Meriçli, Ankara.
- İNALCIK, Halil, (1952), “1431 Tarihli Tımar Defterine Göre Fatih Devrinden Önce Tımar Sistemi”, **IV. Türk Tarih Kongresi, (Ankara-10-14 Kasım 1948)**, Ankara, ss.132-139.
- İNALCIK, Halil, (1959), “Osmanlılarda Raiyyet Rüsûmu”, **Belleten**, S.92, C.XXIII, Ankara, ss.575-609.
- İNALCIK, Halil, (1998), **Osmanlı’da Toprak Mülkiyeti ve Ticari Tarım**, Çev: Zeynep Altok, İstanbul.
- İNALCIK, Halil, (2000), **Doğu-Batı Makaleler I**, Ankara.
- İNALCIK, Halil, (2000), **Osmanlı İmparatorluğu’nun Ekonomik ve Sosyal Tarihi**, Çev: Halil Berktaş, C.1, İstanbul.

- KAFESOĞLU, İbrahim, “Selçuklular”, **İ.A.**, C.X, ss.353-416.
- KARADENİZ, Hasan Basri, (1998), “Sultaniye (Karapınar)’ın Kuruluşu, İlk Sakinleri ve Vakıfları (1560-1568)”, **Basılmamış Doçentlik Tezi**, Kahramanmaraş.
- KARADENİZ, Hasan Basri, (1994), “XVI.Yüzyıl Başlarında Ergani Sancağı’nda İdari Yapı”, **T.D.A.D.**, S.88, İstanbul, ss.99-103.
- KARADENİZ, Hasan Basri, (1994), “XVI.yüzyılın Başlarında Ergani Sancağı’nda Yerleşme ve Nüfus”, **T.D.A.D.**, s.93, İstanbul, ss.45-77.
- KARADENİZ, Hasan Basri, (1996), “XVI.Yüzyılda Karye-i Nizip”, **T.D.A.D.**, S.105, İstanbul, ss.77-98.
- KARAKÖSE, Hasan, (2007), **Türkiye Selçukluları ve Türkiye Beylikleri, Türk Tarih ve Uygarlığı**, Ed: Reşat Genç, İstanbul.
- KAZICI, Ziya, (1996), **İslam Kültür ve Medeniyeti**, İstanbul.
- KILINÇ, Orhan, (1999), “Klasik Dönem Osmanlı Taşra Teşkilatı: Beylerbeylikler, Eyaletler, Kaptanlıklar Voyvodalık, Meliklikler (1362-1799)”, **Türkler**, C.9, ss.887-898.
- KUNT, Metin, (1978), **Sancaktan Eyalete 1550-1560 Arasında Osmanlı İl İdaresi**, İstanbul.
- MİROĞLU, İsmet, (1990), **Kemah Sancağı ve Erzincan Kazası (1520-1566)**, Ankara.
- ORTAYLI, İlber, (2008), **Türkiye Teşkilat ve İdare Tarihi**, Ankara.
- ÖZDEĞER, Hüseyin, (1992), “XVI.yüzyıl Tahrir Defterlerine Göre Antep’in Sosyal ve Ekonomik Durumu”, **T.D.A.D.**, İstanbul, ss.5-116.
- PAMUK, Şevket, (2005), **Osmanlı –Türkiye İktisadi Tarihi (1453-1914)**, İstanbul.
- PINAR, Mehmet, (2004), **Çağlar Boyunca Gediz**, Gediz.
- Suret-i Defter-i Sancak-ı Arvanid (Hicri 835 Tarihli)**, (1987), Haz: Halil İnalçık, Ankara.
- ŞENER, Sami, (1990),“**Osmanlı’da Siyasi Çözülme**”, İstanbul.
- TAPU KADASTRO KUYÛD-I KADİME ARŞİVİ TK. KKA., TD.**, nr. 47

- UZUNÇARŞILI, İsmail Hakkı , (1988), “Germiyanogulları”, **İ.A.**, C.4, İstanbul, ss.767-770.
- UZUNÇARŞILI, İsmail Hakkı, (1965), **Kütahya Şehri**, İstanbul.
- UZUNÇARŞILI, İsmail Hakkı, (1984), **Anadolu Beylikleri ve Akkoyunlu, Karakoyunlu Devletleri**, Ankara.
- ÜNAL, M. Ali, “Osmanlı Devleti’nde Merkezi Otorite ve Taşra Teşkilatı”, **Osmanlı**, C.VI, ss.111-122.
- VARLIK, Mustafa Çetin, (1988) “XVI. yüzyılda Kütahya Sancağı’nda Yerleşme ve Nüfus”, **Bellekten**, S.202, C.L.II, Ankara, ss.116-167.
- VARLIK, Mustafa Çetin, (1991), “Anadolu Eyaleti”, **Dİ.Y.İ.A.**,C.III, İstanbul, ss.143-144.
- VARLIK, Mustafa Çetin, (1999), “Germiyanogulları Beyliği”, **Türkler**, C.VI, ss.774-780.
- VARLIK, Mustafa Çetin, (2002), “Kütahya”, **Dİ.Y.İ.A.**, C.26, Ankara, ss.580-584.
- VEFİK, Abdurrahman, (1999), **Tekâlif Kavaidi (Osmanlı Vergi Sistemi)**, Haz: F.Hakan Özkan, Ankara.
- YEDİYILDIZ, Bahaeddin, (2002), “Klasik Dönem Osmanlı Genel Bir Bakış”, **Türkler**, C.10, Ankara, ss.183-215.

DİZİN

A

Abdullah, 3
 Ades, 44, 93, 107, 123, 127
 akçe, 36, 51, 52, 53, 54
 alaybeyi, 12
 alef, 42, 43
 Alef, 67, 68, 71, 73, 74, 76, 78, 80, 81,
 82, 84, 85, 86, 87, 89, 90, 91, 93, 94,
 95, 96, 97, 98, 99, 100, 102, 103, 104,
 106, 107, 108, 109, 110, 112, 113,
 114, 115, 117, 118, 119, 120, 121,
 122, 124, 125, 127, 128, 133
 Anadolu, v, ix, 4, 7, 8, 9, 10, 12, 49,
 141, 143
 arıcılık, v, 47, 48
 Arıcılık, xiv, 46

B

Bâd-ı Hevâ, 48
 Bayezid, 4, 9, 16, 20
 Bennak, x, 18, 40, 67, 68, 71, 82, 134,
 136
 Bizans, 7, 8
 Bostan, 36, 41, 68
 Buğday, 43
 Burçak, 43, 68, 71, 73, 75, 76, 78, 79,
 80, 81, 82, 84, 85, 87, 88, 89, 90, 91,
 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 102,
 103, 104, 106, 107, 108, 109, 110,
 112, 113, 114, 115, 117, 118, 119,
 120, 121, 122, 123, 124, 125, 127,
 128, 129, 130, 132, 133, 134

C

caba, 36, 78, 79, 81, 84, 91, 117
 ceviz, 45
 Ceviz, 45
 cürm-i cinayet, 48, 66, 135

Ç

çeltik, 44, 78
 çeyiz, 9
 çiftlik, xiii, 4, 5, 13, 36, 38, 52, 132

E

Ege Bölgesi, 7
 ekonomik, v, 41, 47, 49
 Ekonomik, 1, 18, 19, 140, 141, 142
 erzen, 42, 43, 95, 96
 Erzen, 43, 72, 75, 76, 78, 80, 81, 84, 91,
 95, 101, 102, 104, 106, 110, 112, 114,
 116, 117, 118, 119, 121, 125, 126,
 127, 128, 132, 133

F

fetih, 3
 Fetih, xii, 1, 35

G

Gediz, 3, 4, v, vii, ix, xi, xiii, 2, 3, 4, 7,
 8, 9, 13, 15, 16, 18, 19, 20, 21, 23, 24,
 25, 26, 27, 28, 29, 38, 39, 40, 41, 42,
 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 66, 142
 Gediz Nehri, 7
 Germiyanogulları, vii, ix, 8, 9, 143

H

hâne, 36
 Hâne, 29
 Hasan, 2, 3, v, vii, 8, 15, 19, 89, 90, 142
 hinta, 42, 43
 Hınta, 67, 68, 71, 72, 73, 74, 76, 77, 79,
 80, 81, 82, 84, 85, 86, 87, 89, 90, 91,
 92, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 102,
 103, 104, 105, 107, 108, 109, 110,
 112, 113, 114, 115, 116, 118, 119,
 120, 121, 122, 123, 124, 125, 127,
 128, 129, 130, 132, 133

K

Kanunname, 3
 Karye, 15, 24, 26, 28, 29, 30, 31, 32, 33,
 35, 40, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 136,
 137, 138, 139, 142
 Kaza, 12, 45
 kendir, 45, 71, 74, 76
 keten, 45
 Kevvare, 46
 Kılıçarslan, 8
 Kovan, 69
 Köy, 15, 23, 27
 Kutalmışoğlu Süleyman, 7
 Kütahya, 1, 2, 5, 3, 4, 7, 8, 9, 10, 15, 20,
 23, 40, 41, 45, 46, 48, 49, 51, 54, 140,
 143

L

Liva, 4

M

Mahalle-i Ahi Yahşi, 4
 Mahalle-i Cami-i Kebir, 4
 Mahalle-i Hacı Ali, 4
 Mahalle-i Hacı Yahşi, 4
 Mahalle-i Orta, 4
 Mahalle-i Ömer Bey, 4
 Mücerred, x, 18, 23, 29, 51, 73, 136
 Müdd, 41

N

Nahiye, v, 4, 13, 43, 45, 47, 48, 135,
 141

Nohut, 44

O

Osmanlı, v, x, xii, xiii, 1, 3, 4, 9, 12, 15,
 18, 19, 21, 23, 24, 35, 36, 38, 39, 40,
 41, 47, 48, 49, 140, 141, 142, 143
 Osmanlı Arşivi, 4
 Osmanlı Devleti, v, x, xii, xiii, 1, 3, 9,
 12, 15, 18, 19, 21, 23, 35, 36, 38, 39,
 41, 47, 48, 49, 140, 143

Ö

Öşür, 41, 48

S

Sancak, 53, 142
 Selçuklu, v, 7, 8

T

Tahrir, 3, 4, v, vii, x, xi, 1, 2, 3, 4, 15,
 18, 19, 40, 41, 46, 140, 141, 142
 Tahrir defteri, 41
 Timar, 1, 2, 18, 36, 140
 Timur, 9

Y

Yafte, 2
 Yaylak, 25, 69, 74, 80, 83, 84, 89, 92,
 97, 101, 107, 109, 111, 112, 113, 114,
 120, 121, 122
 Yıldırım Bayezid, 9